

รายงานการวิจัย

โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Tourism Logistics on the Success of Community Enterprises
in Nakhon Si Thammarat

ผู้วิจัย

นางมนทิรา สังข์ทอง

ได้รับทุนอุดหนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ 2556
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ชื่อโครงการ : โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
 แหล่งเงิน งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2556
 ชื่อผู้วิจัย นางมนทิรา สังข์ทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช และเสนอแนะสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนและจังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยการศึกษาที่ใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยว สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชนและจัดประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น ผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้านพบว่าการให้บริการด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารและการเคลื่อนที่ด้านการเงินส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ที่มีระดับน้อยที่สุดได้แก่ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน ระบบการติดต่อของหายกาได้รับของคืน การมีป้ายบอกทาง และป้ายแนะนำสถานที่ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวแผนที่ท่องเที่ยว และมีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่งหรือสนามบิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปัจจัยเหล่านี้เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ในผลจากการศึกษาโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และจากการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดควรจัดระบบการจราจรที่ได้มาตรฐาน เน้นการบริการรถสาธารณะทั้งในเมืองและรอบนอกให้ครอบคลุมตามความต้องการ มีตารางเดินรถที่แน่นอนสำหรับรถโดยสารประจำทาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงระบบคมนาคมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ควรมีป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและแจ้งปฏิทิน กิจกรรม ประเพณี ในรอบปีของจังหวัด เพื่อสะดวกในการวางแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว ประกอบกับเป็นการเตรียมรับมือการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของประชาชนในจังหวัด ควรรณรงค์การสร้างทัศนคติที่ดี ควรมีการจัดกิจกรรมให้คนในจังหวัดได้รับรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว มีการเชื่อมโยงความเป็นเมืองประวัติศาสตร์เดินตามรอยประวัติศาสตร์ ควรรณรงค์ให้รถโดยสารประจำทางทุกชนิด ทำการติดสติ๊กเกอร์ภาพถ่ายของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดรอบคันรถ ควรมีอาสาสมัครมัคคุเทศก์น้อยซึ่งเป็นไกด์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

สิ่งที่วิสาหกิจชุมชนควรปรับปรุงการให้บริการ ได้แก่ ควรมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นของฝากหรือของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีการพัฒนาทักษะด้านการให้บริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านภาษา และมาตรฐานการให้บริการ วิสาหกิจชุมชนควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์พัฒนาวิสาหกิจชุมชนต่อไปควรร่วมมือกันในการหาแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างแบรนด์ให้กับผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ เป็นการสร้างชื่อเพื่อให้คู้่นนักท่องเที่ยวและง่ายในการบอกต่อ

คำสำคัญ: โลจิสติกส์, การท่องเที่ยว

Research Title: Tourism Logistics on the Success of Community Enterprises
in Nakhon Si Thammarat.

Researcher: Mrs. Monthira Sangthong

Abstract

This purpose of this research was to study how the hospitality and travel providers prepare logistics services for tourists in Nakhon Si Thammarat province. In particular, this research examined the specific roles and also gained recommendations from logistics services providers who running business in the province. Then, the result of this research will be given to the community enterprises and organizations to plan and improve the logistics services in Nakhon Si Thammarat.

This research gained the primary data from tourists experience questionnaires, structured interviews of community enterprises, and brainstorm meetings. Overall research finding showed that the level of logistics services in Nakhon Si Thammarat is moderate. In each factor showed that the physical flow, information flow and financial flow were also in moderate level. However, the first of the lowest level was convenient public transportation and traffic. Followed by lost and found systems, direction boards, tourism sign boards, tourist map and free tourist information at bus stations and airports. So, these problems in the province should be resolved and developed in order to make impress to all tourists.

In order to improve and develop logistics and tourism in Nakhon Si Thammarat, everyone who related to logistics and tourism in the province. The first thing, they should emphasize on traffic system, public transports in the city and surrounding areas, and public transports must follow a timetable, then tourists can travel to the sites easier, faster and more secure. Moreover, large tourism promote board should be located in a public to announce big and traditional events in the province. This is good for tourists to make a plan and prepare for travelling. And entrepreneurs can also prepare themselves to be a good host. The campaign should show a good attitudes and activities to make people know more about the city. The city's history, historic walking trail should be promoted. And other things such as bus, the sticker photos of tourist attractions in the province, and volunteer guides should be readied for visiting.

Community enterprises should also improve community services such as community products. These should be made for unique souvenir or a gift that tourists can remind to the province. The development of languages skills and service standards are also very important. Finally, community enterprises should have a good strategic planning, and development plans, in order to find the best ways in value added to local resources such as product or service branding, creating a name which familiar to tourists, easier to tell and become words of mouth marketing.

Keyword : Logistics, Tourism

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รศ.ดร.สุณีย์ ล่องประเสริฐ กรรมการประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช รศ.อุไรวรรณ แยมนิยม ประธานกรรมการร่างหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอขอบคุณ คุณสรวิศ จันทร์แทน อดีตนายกสมาคมท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช และคุณมยุรี ชุมศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ช่วยเหลือเรื่องข้อมูลเบื้องต้นและช่วยติดต่อประสานงานผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยว ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สละเวลามาให้ข้อเสนอแนะในการประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group) ในการทำงานวิจัยฉบับนี้ให้ดีที่สุด ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ที่มีได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

มนทิรา สังข์ทอง
ผู้วิจัย
พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 คำถามของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนครศรีธรรมราช	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	25
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	28
2.4 ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	31
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล	45
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	49
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	50
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการศึกษา	55
4.1 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	56
4.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม	56
4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	58
4.1.3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	61
ทางด้าน การเคลื่อนที่ทางกายภาพ	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ทางด้าน การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร	62
4.1.5 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ทางด้าน การเคลื่อนที่ด้านการเงิน	63
4.2 ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	64
4.2.1 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน	64
4.2.2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	67
4.3 ข้อเสนอแนะสิ่งทีวิสาหกิจชุมชนควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการ ท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	68
4.4 ข้อเสนอแนะสิ่งทีจังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้าน การท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	69
4.5 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
5.1 สรุปผลการศึกษา	72
5.2 อภิปรายผล	78
5.3 ข้อเสนอแนะ	82
5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	82
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย	89
ภาคผนวก ข รูปถ่ายการเก็บข้อมูล	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.2	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ	18
2.3	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	20
2.4	การใช้โลจิสติกส์ในการสร้างคุณภาพของการท่องเที่ยวชุมชนในสหภาพยุโรป	32
3.1	สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว/รายได้จากการท่องเที่ยว เปรียบเทียบปีที่ผ่านมา	46
4.1	แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	55
4.2	แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	57
4.3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ	60
4.4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยว	61
4.5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางการเคลื่อนที่ด้านการเงิน	62
4.6	แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	63
4.7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ	66
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยตรง	67
4.9	ข้อเสนอแนะต่อวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	67
4.10	ข้อเสนอแนะต่อจังหวัดเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช	68

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แผนภาพสรุปกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย	5
2.1	ตราประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช	8
2.2	แผนที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	9
2.3	การแบ่งขั้นตอนของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวชุมชน	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการวิจัย

นครศรีธรรมราช เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีวิวัฒนาการต่อเนื่องมีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และศาสนา มากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า “นครศรีธรรมราช เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู” นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมาไม่น้อยกว่า 1,800 ปี หลักฐานทางโบราณคดีและหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏในขณะนี้ ยืนยันได้ว่า นครศรีธรรมราช มีกำเนิดมาแล้วตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 7 เป็นอย่างน้อย ด้วยเหตุที่นครศรีธรรมราชมีประวัติอันยาวนานตั้งแต่ก่อนกรุงสุโขทัย ซึ่งถือว่าเป็นราชธานีแรกของไทยมีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์ ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ประติมากรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ช่างฝีมือพื้นบ้าน การละเล่น และขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีมาก ซึ่งชาวเมืองยังยึดถือปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน นครศรีธรรมราชจึงมีอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ (สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช) เช่น ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ประเพณีแห่หมรับ ประเพณีบุญสารทเดือนสิบ ประเพณีแห่นางदान เป็นต้น

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดในภาคใต้ที่มีภูมิประเทศที่หลากหลายประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นภูเขา ที่ราบ และทะเล จึงก่อกำเนิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ ด้วยลักษณะบริเวณที่เป็นเทือกเขามีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญและมีบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลซึ่งทั้งสองบริเวณต่างก็มีอุทยานแห่งชาติรวม 5 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหาดขนอม อุทยานแห่งชาติเขาหลวง อุทยานแห่งชาติเขานัน อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง และอุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร มีสวนผลไม้จำนวนมาก อีกทั้งมีสวนดอกไม้และสวนผัก ที่เหมาะแก่การเยี่ยมชมและสัมผัสสัมผัสรสผลไม้ที่หลากหลายเช่น เงาะ มังคุด พุริณ ลองกอง ลางสาด จำปาตะ เป็นต้น การมาเที่ยว นครศรีธรรมราชควรมีเวลาหลายวัน เพราะแหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่แทบทุกอำเภอ เส้นทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ซึ่งอยู่ในตัวเมือง เช่น ไปสักการะพระธาตุเมืองคอน ภายในวัดมีโบราณสถานที่น่าสนใจหลายแห่ง เที่ยวสวนสมรมที่หมู่บ้านคีรีวง ควรไปในช่วงที่ผลไม้ออก คือเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม กิจกรรมนั่งเรือดูโลมาสีชมพูที่หาดขนอม กิจกรรมล่องแก่งกรุงชิง นับว่าเป็นกิจกรรมที่สนุก ท้าทาย ไม่ควรพลาดอย่างยิ่ง จากลักษณะเด่นที่ควรแก่การท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชจึงทำให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวประสบความสำเร็จเกิดจากสามส่วน คือแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และระบบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งโลจิสติกส์ของการท่องเที่ยวที่จะศึกษาได้แก่ การจัดการ

เรื่อง การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และ การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) ในการให้บริการท่องเที่ยว

การที่จะตอบคำถามได้ว่านครศรีธรรมราชควรต้องปรับปรุงเรื่องโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวอะไรบ้าง ควรต้องประกอบด้วยสองส่วนด้วยกัน (คมสัน สุริยะ, 2552) คือความคิดสร้างสรรค์และระบบ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดได้ง่ายขึ้น หากได้ศึกษาจากตัวอย่างของที่แห่งอื่นที่เขาทำมาก่อนและได้ผลดี และเมื่อได้จัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบตามกรอบแนวคิดทางวิชาการแล้ว ย่อมก่อให้เกิดข้อเสนอแนะที่มีพลังและน่าจะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

การวิจัยเรื่องโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว และยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์ ที่มีคุณภาพ การวิจัยเรื่องนี้จะสามารถช่วยส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนที่มีอยู่เดิมและที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

งานวิจัยเรื่องนี้ทำการศึกษาว่าจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว อย่างไร และควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง โดยผ่านการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามกรอบแนวคิดของโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อให้จังหวัดนครศรีธรรมราชได้พัฒนา ด้านโลจิสติกส์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยทั่วกันตลอดไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- 1.2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการ ให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้าน การท่องเที่ยว

1.3 คำถามของการวิจัย

- 1.3.1 ลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอย่างไร
- 1.3.2 นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็น ในการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัด นครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร
- 1.3.3 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็น ous ไร

1.3.4 ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

1.3.5 จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง

1.3.6 วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการ โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขอบเขตดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โลจิสติกส์การท่องเที่ยว 3 ด้าน ประกอบด้วย การเคลื่อนที่ทางกายภาพ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน ส่วนความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ศึกษาความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช และสถานประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558

1.4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.4.1 ตัวแปรอิสระ

- (1) ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- (2) ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด

นครศรีธรรมราช

1.4.4.2 ตัวแปรตาม

- (1) การให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- (2) ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด

นครศรีธรรมราช

1.4.5 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยทำการศึกษาในอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว คือ อำเภอเมือง อำเภอท่าศาลา อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอปากพนัง อำเภอลานสกา อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอนบพิตำ

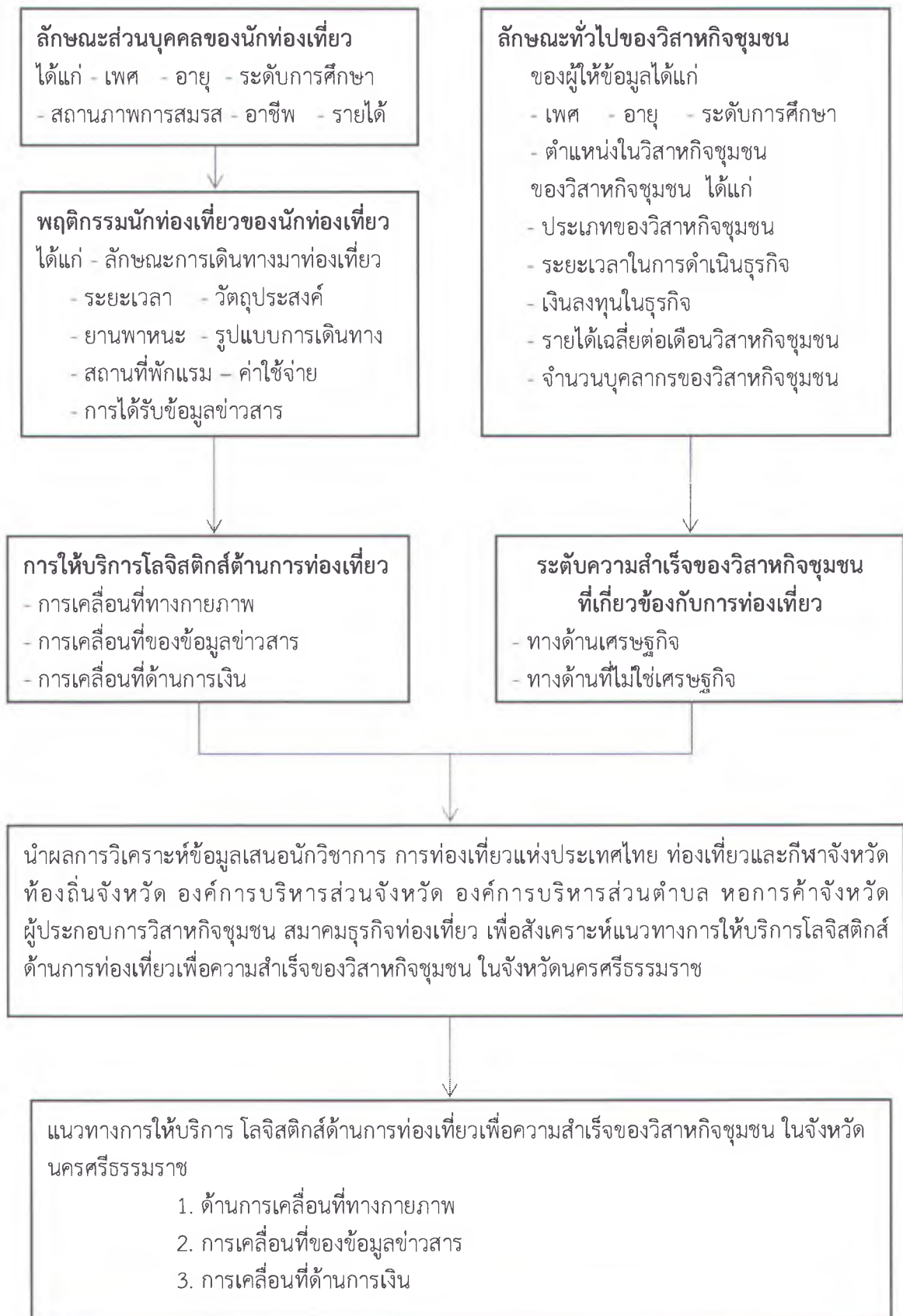
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนากลยุทธ์ด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวหรือกำหนดโปรแกรมต่างๆ เพื่อใช้ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น
2. วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนกลยุทธ์โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน
3. วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำข้อมูลไปปรับใช้ในการดำเนินงานให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้มีประเด็นหลักของคำถามการวิจัยคือ “โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว” ในการตอบคำถามการวิจัยนี้จะเป็นการอธิบายถึง การเคลื่อนที่ทางกายภาพ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน ผู้วิจัยมุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จึงวิเคราะห์ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยการพิจารณาตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ครอบคลุมทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในการพิจารณาแบ่งได้ 2 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 ความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่นิยมใช้วัดความสำเร็จในองค์กรธุรกิจทั่วไป ปัจจัยที่ใช้วัดความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจมักประกอบไปด้วย 10 ปัจจัย คือ การเจริญเติบโตของยอดขาย ต้นทุนลดลง ผลกำไร มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ การเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานองค์กร ภาครัฐเครือข่าย ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กร ภาครัฐเครือข่าย และประเด็นที่ 2 ความสำเร็จด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเศรษฐกิจโดยตรง เป็นความคิดเห็นของบุคลากรในวิสาหกิจชุมชน มี 5 ปัจจัย คือ ความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข ความรู้สึกว่าการะหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แผนภาพสรุปกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย
ที่มา : จากการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

โลจิสติกส์ หรือ ลอจิสติกส์ (Logistics) หมายถึง ระบบการจัดการในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการขนส่งสินค้า ข้อมูล และทรัพยากรอย่างอื่น ทุกอย่างที่มีการขนส่ง หรือเคลื่อนย้ายจากจุดต้นทางไปยังจุดบริโภคตามความต้องการของลูกค้า โลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับการผสมผสานของ ข้อมูล การขนส่ง การบริหาร วัสดุคงคลัง การจัดการวัตถุดิบ การบรรจุหีบห่อ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติ ไปยังจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นการชั่วคราว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ สนุกสนาน บันเทิง ประชุมสัมมนา ศึกษาเรียนรู้ แข่งขันกีฬา ติดต่อธุรกิจ เยี่ยมญาติ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวครอบคลุมสามเรื่องใหญ่คือ การขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุดิบของ (Physical flow) การให้และการรับข้อมูลข่าวสาร (Information flow) และการรับจ่ายเงิน (Financial flow)

การขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุดิบของ (Physical flow) หรือ การเคลื่อนที่ทางกายภาพ หมายถึง การเดินทางของนักท่องเที่ยว การขนส่งนักท่องเที่ยว การลำเลียงสัมภาระของนักท่องเที่ยว และความสะดวกสบายสำหรับการเดินทางในจังหวัดนครศรีธรรมราช

การให้และการรับข้อมูลข่าวสาร (Information flow) หรือ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว บำบอกทาง บำแนะนำสถานที่ คำแนะนำเรื่องข้อควรปฏิบัติในสถานที่ และคำเตือนให้ระวังภัย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

การรับจ่ายเงิน (Financial flow) หรือ การเคลื่อนที่ด้านการเงิน หมายถึง การอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว และการซื้อตั๋วเดินทางต่างๆในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยบริการต่างๆ ในส่วนของการท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ สถานที่ การให้บริการ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ให้บริการหรือผู้ประกอบการนี้ ล้วนเป็นประชากรที่อยู่ในชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยว

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการที่ชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อการจัดการ “ทุน” มีผลผลิตที่มาจากกระบวนการในชุมชนริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน มุ่งตอบสนองการพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นนวัตกรรมของจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจที่นำปัจจัยการผลิต มาผลิตสินค้าหรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายหรือความพึงพอใจ และขายบริการด้านการท่องเที่ยวนั้นให้แก่ผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน หมายถึง เกณฑ์ในการพิจารณาการบรรลุเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบด้วย

ความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่นิยมใช้วัดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจัยที่ใช้วัดความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจประกอบด้วย 10 ปัจจัย คือ การเจริญเติบโตของยอดขาย ต้นทุนลดลง ผลกำไร มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ การเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง การจัดการ

เรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย

ความสำเร็จทางด้านที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านความพึงพอใจในงานที่ทำและความพึงพอใจในชีวิตตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านสังคม มี 5 ปัจจัยคือ ความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข ความรู้สึกว่าภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า โอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสืบค้นจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำแนวคิดและหลักการมาใช้ในการดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญดังนี้

- 2.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
- 2.4 ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.1 สัญลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตราประจำจังหวัดเป็นรูปพระบรมธาตุเจดีย์มีรูปสัตว์ ตามปีนักษัตรล้อมรอบ หมายถึง เมือง 12 นักษัตร จากตำนานเมืองนครศรีธรรมราช ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 17-18 มีทั้งหมด 12 เมือง ได้แก่ 1.เมืองสายบุรี ใช้ตราหนู 2.เมืองปัตตานี ใช้ตราวัว 3.เมืองกลันตัน ใช้ตราเสือ 4.เมืองปะหัง ใช้ตรากระต่าย 5.เมืองไทรบุรี ใช้ตรางูใหญ่ 6.เมืองพัทลุง ใช้ตรางูเล็ก 7.เมืองตรัง ใช้ตราม้า 8.เมืองชุมพร ใช้ตราแพะ 9.เมืองบันทายสมอ ใช้ตราลิง 10.เมืองสะอูลา ใช้ตราไก่ 11.เมืองตะกั่วป่า ใช้ตราสุนัข 12.เมืองกระบี่ ใช้ตราหมู ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ตราประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Nakhon_Si_Thammarat_Province

ความหมายจังหวัด

นครอันงามสง่า แห่งพระราชผู้ทรงธรรม

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ดอกราชพฤกษ์

วิสัยทัศน์	"นครศรีธรรมราช เมืองศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ เมืองเกษตรและท่องเที่ยวที่น่าอยู่ สู่สังคมพัฒนาที่ยั่งยืน"
คำขวัญประจำเมือง	เราชาวนครฯ อยู่เมืองพระ มั่นอยู่ในสัจจะ ศีลธรรม กอปรกรรมดี มีมานะ พากเพียร ไม่เบียดเบียน ทำอันตรายผู้ใด
คำขวัญท่องเที่ยวประจำจังหวัด	เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู

2.1.2 แผนที่จังหวัด

ภาพที่ 2.2 แผนที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่มา : <https://www.google.co.th>

2.1.3 ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 780 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 9,942,502 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6,240,664 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 2 ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ 16 ของประเทศ หรือประมาณร้อยละ 1.98 ของ พื้นที่ทั้งประเทศ ที่ตั้งของตัวจังหวัด ตั้งอยู่ประมาณละติจูด 9 องศาเหนือและลองจิจูด 100 องศาตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและอำเภอบ้านดอน
ทิศใต้	ติดต่อกับ 3 จังหวัด คือ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง และอำเภอยายัด จังหวัดตรัง

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าวไทยเป็นชายฝั่งทะเล มีความยาวตั้งแต่ตอนเหนือของอำเภอขนอมลง
ไปทางใต้ของอำเภอหัวไทรประมาณ 225 กิโลเมตร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดกระบี่

2.1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างไปตามลักษณะของเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามแนวยาวของคาบสมุทร เป็นผลให้ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

- 2.1.4.1 บริเวณเทือกเขาตอนกลาง
- 2.1.4.2 บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก
- 2.1.4.3 บริเวณที่ราบด้านตะวันตก

2.1.4.1 บริเวณเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงไปถึงตอนใต้สุดบริเวณพื้นที่ของอำเภอที่อยู่ในเขตเทือกเขาตอนกลางได้แก่อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพรหมคีรี อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอชะอวด อำเภอจุฬาภรณ์ และอำเภอพระพรหม ในเขตเทือกเขานี้มีภูเขาสูงสุดในจังหวัดคือเขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ 1,835 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

เทือกเขาตอนกลางยังเป็นเส้นแบ่งเขตอำเภอระหว่างอำเภอทุ่งสง อำเภอฉวาง กับ อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอลานสกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอพรหมคีรี อำเภอท่าศาลา และเป็นเส้นแบ่งเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอบ้านนาสาร อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี อีกด้วย

บริเวณเทือกเขาตอนกลาง มีเส้นทางคมนาคมผ่านจากบริเวณที่ราบชายฝั่งตะวันออก ไปยังบริเวณที่ราบด้านตะวันตกได้ คือทางหลวงหมายเลข 40 ซึ่งข้ามจากอำเภอสิชล อำเภอขนอม สู่เขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และทางหลวงหมายเลข 405 จากอำเภอลานสกา ไปสู่อำเภอฉวาง ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช และทางหลวงหมายเลข 4 จากอำเภอร่อนพิบูลย์ ไปสู่อำเภอทุ่งสง

2.1.4.2 บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก ได้แก่บริเวณตั้งแต่เทือกเขาตอนกลางไปทางตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทย จำแนกได้ เป็น 2 ตอน คือ ตั้งแต่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชลงไปทางใต้ เป็นที่ราบที่มีความกว้าง จากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร มีแม่น้ำลำคลอง ที่มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไหลลงสู่อ่าวไทยหลายสาย นับเป็นที่ราบ ซึ่งมีค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำปากพนัง และมี คลองสายเล็ก ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชอีกหลายสาย เช่น คลองปากพญา และคลองท้ายวัง เป็นต้น อีกบริเวณหนึ่ง คือตั้งแต่อำเภอท่าศาลาขึ้นไปทางทิศเหนือ เป็นบริเวณฝั่งแคบๆ ไม่เกิน 15 กิโลเมตร อำเภอที่อยู่ในเขตที่ราบด้านนี้คือ อำเภอขนอม อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอชะอวด

2.1.4.3 บริเวณที่ราบด้านตะวันตก ได้แก่ บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาบรรทัด มีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่งๆ อำเภอที่อยู่บริเวณที่ราบด้านนี้ คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน อำเภอบางขัน อำเภอถ้ำพรรณรา และอำเภอทุ่งสง ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ ต้นน้ำของแม่น้ำตาปีไหลผ่าน อำเภอพิปูน อำเภอฉวาง และอำเภอทุ่งใหญ่ นอกจากนี้ยังมีลำน้ำที่เป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังอีกด้วย คือน้ำตกโยง และคลองวังหีบ ซึ่งไหลผ่านอำเภอทุ่งสง ไปยังอำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามัน ที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2.1.5 ลักษณะฤดูกาล นครศรีธรรมราช มี 2 ฤดู คือ

2.1.5.1 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม หลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้วอากาศจะเริ่มร้อนและมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

2.1.5.2 ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มกราคม

เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีฝนตกทั่วไปและในช่วงฤดูฝนยังมีร่องความกดอากาศต่ำปกคลุมภาคใต้เป็นระยะๆ อีกด้วย จึงทำให้มีฝนตกมากและเนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ด้านตะวันออกของภาคใต้จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยอย่างเต็มที่ ทำให้มีฝนตกมากในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนและธันวาคมอีกช่วงหนึ่งที่มีฝนตกหนาแน่น จึงนับว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีฤดูฝนที่ยาวนาน

2.1.6 ประชากร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากรจำนวน 1,548,028 คน เป็นชาย 766,756 คน เป็นหญิง 781,272 คน โดยแยกเป็นอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช 270,099 คน อำเภอลานสกา 40,787 คน อำเภอฉวาง 67,380 คน อำเภอพิปูน 29,307 คน อำเภอพรหมคีรี 37,363 คน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ 31,564 คน อำเภอชะอวด 86,466 คน อำเภอเชียรใหญ่ 43,533 คน อำเภอท่าศาลา 111,879 คน อำเภอทุ่งสง 159,174 คน อำเภอนาบอน 27,001 คน อำเภอทุ่งใหญ่ 73,662 คน อำเภอปากพนัง 100,318 คน อำเภอร่อนพิบูลย์ 81,810 คน อำเภอสิชล 87,802 คน อำเภอขนอม 30,022 คน อำเภอหัวไทร 66,787 คน อำเภอบางขัน 46,474 คน อำเภอถ้ำพรรณรา 19,121 คน อำเภอจุฬาภรณ์ 31,441 คน อำเภอพระพรหม 43,096 คน อำเภอช้างกลาง 30,064 คน อำเภอนบพิตำ 32,882 คน สำหรับอำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคืออำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คืออำเภอถ้ำพรรณรา (ประกาศสำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2557)

2.1.7 วิสาหกิจชุมชน

ข้อมูลจากระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวิสาหกิจชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 1,437 แห่ง จาก 23 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอขนอม 50 แห่ง อำเภอฉวาง 58

แห่ง อำเภोजุฬารณีย์ 53 แห่ง อำเภอนครศรีธรรมราช 25 แห่ง อำเภอนครศรีธรรมราช 162 แห่ง อำเภอช้างกลาง 40 แห่ง อำเภอเชียรใหญ่ 48 แห่ง อำเภอลำพรสวรรค์ 68 แห่ง อำเภอท่าศาลา 102 แห่ง อำเภอทุ่งสง 88 แห่ง อำเภอทุ่งใหญ่ 51 แห่ง อำเภอนบพิตำ 33 แห่ง อำเภอนาบอน 29 แห่ง อำเภอบางขัน 34 แห่ง อำเภอปากพนัง 82 แห่ง อำเภอพิปูน 33 แห่ง อำเภอพรหมคีรี 28 แห่ง อำเภอพระพรหม 23 แห่ง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช 134 แห่ง อำเภอร่อนพิบูลย์ 137 แห่ง อำเภอลานสกา 50 แห่ง อำเภอสิชล 66 แห่ง และอำเภอหัวไทร 43 แห่ง

จำนวนวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามกลุ่มการให้บริการ ออมทรัพย์ชุมชน 41.3% บริการอื่นๆ 41.3% ท่องเที่ยว 7.1% ร้านค้าชุมชน 6.4% สุขภาพ 3.6% ซ่อมเครื่องจักรกล 0.2%

จำนวนวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราชจำแนกตามกลุ่มการผลิต การผลิตพืช 22.1% การผลิตปศุสัตว์ 11.4% เครื่องหนัง 16.5% สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ 13.1% การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร 12.9% การผลิตประมง 6.2% ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 3.9% เครื่องจักสาน 3.5% ของชำร่วย/ของที่ระลึก 2.8% ดอกไม้ประดิษฐ์ 2.1% ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า 1.9% เครื่องประดับ/อัญมณี 1.4% เครื่องดื่ม 0.4% การผลิตปัจจัยการผลิต 0.2% เครื่องปั้น 0.1%

2.1.8 การคมนาคมและการขนส่ง

2.1.8.1 การขนส่งทางบก

(1) ทางรถไฟสายใต้ทุกขบวนผ่านชุมทางทุ่งสง และมีทางรถไฟแยกจากชุมทางเขาชุมทองไปยังสถานีนครศรีธรรมราช สำหรับขบวนรถจากนครศรีธรรมราช ได้แก่ ขบวนรถจากนครศรีธรรมราช -กรุงเทพฯ -นครศรีธรรมราช วันละ 2 ขบวน คือขบวนรถเร็วขบวนที่173/174, รถด่วนขบวนที่85/86 รวมระยะทาง 832 กิโลเมตร และยังมีรถท้องถิ่นที่451/452 นครศรีธรรมราช-สุโขทัย-นครศรีธรรมราช และขบวนที่455/456 นครศรีธรรมราช-ยะลา-นครศรีธรรมราช

(2) ทางรถยนต์ถนนสายหลักเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช การเดินทางจากกรุงเทพฯ มายัง นครศรีธรรมราช ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 กรุงเทพฯ-ประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 41 ผ่านสุราษฎร์ธานี-ทุ่งสง จนถึงนครศรีธรรมราช หรือ ถึงอำเภอพุนพิน สุราษฎร์ธานี แล้วใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 401 เลียบชายฝั่งทะเลไปจนถึงนครศรีธรรมราช รวมระยะทาง 780 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางยังอำเภออื่นๆ หรือจังหวัดใกล้เคียงได้ โดยมีระยะทางดังนี้ ดังนี้

จากจังหวัดสุราษฎร์ธานีถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 401ระยะทาง 134 กิโลเมตร

จากจังหวัดตรัง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 403 ระยะทาง 123 กิโลเมตร

จากจังหวัดสงขลา ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 408 ระยะทาง 161 กิโลเมตร

จากจังหวัดพัทลุง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 41,403ระยะทาง 99 กิโลเมตร

การคมนาคมภายในจังหวัด มีรถสองแถววิ่งบริการรอบเมืองและจากอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชไปสู่อำเภออื่นๆ หรือจังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งรถตู้โดยสาร รถแท็กซี่มอเตอร์และรถโดยสาร

ประจำทางนอกจากนั้นยังมีรถทัวร์โดยสารประจำทาง 981 (กรุงเทพฯ-นครศรีธรรมราช-ปากพนัง) สาย 998 (กรุงเทพฯ-ทุ่งสง) และสาย 62 (กรุงเทพฯ-ขนอม)

(3) ทางอากาศ ท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ตำบลปากพูน อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราชไปทางทิศเหนือ ประมาณ 14 กิโลเมตร ความจุอาคารผู้โดยสาร ขาเข้า 188 คนต่อชั่วโมง และขาออก 125 คนต่อชั่วโมง มีลานจอด โบอิง (Boeing) 737 2 ลาน เอทีอาร์ (ATR) 72 2 ลาน และลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 2 ลาน มีเนื้อที่ประมาณ 1,814 ไร่ และเนื่องจากปริมาณผู้โดยสารที่ปรับตัวสูงขึ้น การย้ายฐานการบินของเซฟรอน และรายได้ของท่าอากาศยานนครศรีธรรมราชก็ปรับตัวสูงขึ้นเป็นลำดับ ในขณะนี้จึงมีความพยายามที่จะผลักดันให้ท่าอากาศยานนครศรีธรรมราชเป็นท่าอากาศยานนานาชาตินครศรีธรรมราช ปัจจุบัน ท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช มี 3 สายการบินที่ให้บริการอยู่ ได้แก่ สายการบินนกแอร์ มีเส้นทางบินตรงจากกรุงเทพมหานคร โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลัก มายังนครศรีธรรมราช จำนวน 6 เที่ยวบินต่อวัน สายการบินไทยแอร์เอเชีย มีเส้นทางบินตรงจากกรุงเทพมหานคร โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลักมายังนครศรีธรรมราช จำนวน 4 เที่ยวบินต่อวัน สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ มีเส้นทางบินตรงจากกรุงเทพมหานคร โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลัก มายังนครศรีธรรมราช จำนวน 3 เที่ยวบินต่อวัน รวมเที่ยวบินขาเข้าและขาออกของท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช จาก กรุงเทพมหานคร มายัง นครศรีธรรมราช ทั้งสิ้น 13 เที่ยวบินต่อวัน รวมเป็น 91 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (วิกิพีเดีย)

2.1.8.2 การขนส่งทางน้ำ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองติดต่อทางน้ำ ในอดีตเป็นเมืองท่าที่สำคัญ เป็นเส้นทางทางการขนส่งทางน้ำได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือใช้ในการขนส่งสินค้าทั้งของรัฐบาลและเอกชน รวม 23 ท่า

2.1.9 การท่องเที่ยว

นครศรีธรรมราชเป็นเมืองที่มีเสน่ห์น่าไปเยือนมากเมืองหนึ่ง นอกจากจะมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม เช่น เขาหลวง หรือชุมชนพัฒนาตัวอย่างที่บ้านคีรีวงแล้ว เมืองนครยังเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรม มีทั้งหนังตะลุง มโนราห์ ที่แฝงไว้ด้วยคติธรรม เป็นเมืองพุทธในแดนใต้ พระมหาธาตุวรมหาวิหาร มรดกทางวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 1800 ปี

นครศรีธรรมราชซึ่งเต็มไปด้วยแหล่งท่องเที่ยว ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม โบราณสถานและแหล่งธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ของภาคใต้ เป็นหนึ่งในเจ้าของรางวัลกินรี (Thailand Tourism Awards) ด้านแหล่งท่องเที่ยว รางวัลสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว บุคลากรได้รับรางวัลมัคคุเทศก์ดีเด่น 2 ปีซ้อน รวมรางวัลกินรี 17 รางวัล โดยได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย รางวัลกินรีปี 2553 จำนวน 6 รางวัล ตามรอยกินรีเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน 8 รางวัล (ปี 2539 -2551) ปี 2556 ได้รับรางวัลกินรี จำนวน 3 รางวัล

นครศรีธรรมราชเป็นเมืองที่ได้รับการยอมรับในเรื่องของรสชาติอาหาร และอาหารที่ดั้งเดิมมากที่สุด หนีไม่พ้น "ข้าวแกง เมืองคอน" ที่คล้ายจะเป็นยี่ห้อชั้นนำของบรรดาอาหารปักษ์ใต้ด้วยกัน หนึ่งในเหตุผลที่ทำให้

อาหารจากนครศรีธรรมราชได้รับความนิยมมากกว่าจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ น่าจะมาจากอุปนิสัยของคนนครเองที่เรียกได้ว่าเป็นนักชิมตัวยง และให้ความสำคัญกับอาหาร การกิน ในแต่ละมื้อแบบไม่มีน้อยหน้ากัน ขณะที่ภูมิประเทศของเมืองนครศรีธรรมราชเอง ก็ดูจะเอื้อต่อการเป็นแหล่งอาหารชั้นยอดอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย ไม่เพียงแค่นั้นท้องทะเลแต่ยังรวมถึงบนบกที่เป็นแหล่งเกษตรกรรมสำคัญด้วย

2.1.10 ประเพณีวัฒนธรรม

2.1.10.1 ประเพณีสารทเดือนสิบ

ประเพณีสารทเดือนสิบวิวัฒนาการมาจากประเพณีเปตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากของชาวภาคใต้และชาวนครศรีธรรมราชเป็นงานบุญเพื่อแสดงความกตัญญูต่เวทีต่อบรรพบุรุษ โดยรำลึกถึงคุณความดีของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาว่าผู้ล่วงลับไปแล้วมีบาปมากจะตกนรกและกลายเป็น “เปตชน” หรือเปรตจะถูกปล่อยตัวจากนรกเพื่อให้มาพบญาติพี่น้องและลูกหลานของตนในเมืองมนุษย์ ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 และให้กลับไปนรกดั้งเดิมก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ประเพณีบุญสารทเดือนสิบที่ยิ่งใหญ่คือ “งานเดือนสิบ” การจัดงานเดือนสิบจะเริ่มตั้งแต่วันแรม 9 ค่ำ เดือน 10 ถึงวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี รวม 10 วัน 10 คืน ณ บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84 (ทุ่งท่าลาด)

2.1.10.2 ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ

ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุแสดงให้เห็นว่าองค์พระบรมธาตุเจดีย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจศูนย์รวมความศรัทธา พุทธศาสนิกชนทั่วไปทุกทิศจึงประสงค์มาห่มผ้าพระธาตุอย่างพร้อมเพรียงกัน พระบรมธาตุเจดีย์เป็นเสมือนตัวแทนขององค์พระพุทธเจ้า ซึ่งชาวนครศรีธรรมราชเชื่อมั่นว่ามีบุญญาภินิหารอันหาที่เปรียบมิได้ การนำผ้าไปห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ในวันมาฆบูชา (ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3) และวันวิสาขบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6)

2.1.10.3 ประเพณีชักพระ หรือลากพระ

ประเพณีลากพระ เป็นการแสดงออกถึงความพร้อมเพรียง ความสามัคคีพร้อมใจในการทำบุญทำทาน และเกิดความสนุกสนาน ตามความเชื่อว่าการทำบุญจะส่งผลให้ผู้ที่ทำได้รับบุญกุศลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต สามัคคีพร้อมใจกันในการทำบุญทำทาน ชาวบ้านเชื่อว่าอันสงส์ในการลากพระจะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในสังคมเกษตรกรรม การลากพระจะทำการในวันออกพรรษาคือ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 โดยตกลงนัดหมายลากพระไปยังจุดศูนย์รวม วันรุ่งขึ้น แรม 2 ค่ำ เดือน 11 จึงลากพระกลับวัดมีทั้งการลากพระบกและพระน้ำ

2.1.10.4 ประเพณีอาบน้ำคนแก่

อาบน้ำคนแก่เป็นประเพณีเกี่ยวเนื่องมาจากประเพณีสงกรานต์ชาวนครศรีธรรมราชเชื่อว่าในวันที่ 14 เมษายน เทวดาที่เฝ้ารักษาเมืองทั้งหลายจะพากันขึ้นไปเมืองสวรรค์กันหมด ทั้งเมืองจึงปราศจากเทวดา วันนี้จะเรียกว่า “ วันว่าง ” คือเป็นวันที่ทุกสิ่งทุกอย่างว่างเทวดาคุ้มครอง ชาวบ้านจะหยุดทำกิจการ

งานทุกอย่าง ในวันว่าง ชาวบ้านจะนำภัตตาหารและเครื่องน้สการต่างๆ ไปทำบุญที่วัดใกล้บ้าน เสร็จแล้วจึงไปสักการะและสรงน้ำพระพุทธรูปที่สงฆ์ที่สนามหน้าเมือง และนิยมรอนรับน้ำจากการสรงน้ำพระพุทธรูปที่สงฆ์ที่สนามหน้าเมือง เพื่อนำไปไว้ใช้ในงานมงคลที่บ้านของตนอีกด้วย เมื่อสรงน้ำพระพุทธรูปที่สงฆ์ที่สนามหน้าเมืองเสร็จแล้ว ชาวนครศรีธรรมราชจะนำอาหาร เครื่องน้สการ เครื่องใช้ไปให้ญาติคนแก่ที่ตนเคารพนับถือแล้วขออาบน้ำให้ท่านด้วย เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ประเพณีอาบน้ำคนแก่ อยู่ในช่วงระยะเวลาของวันที่ 13 - 15 เดือน 5 (เมษายน) ของทุกปี ซึ่งจะเลือกเอาวันไหนก็ได้

2.1.10.5 ประเพณีสวดด้าน

การสวดด้านจะมีเฉพาะในวันพระหรือในวันธรรมสวนะ(ขึ้นหรือแรม 8 ค่ำ และขึ้นหรือแรม 15 ค่ำ) เวลาก่อนเพล ก่อนพระสงฆ์จะขึ้นธรรมมาสน์แสดงธรรมเทศนาให้พุทธศาสนิกชน ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งถือกันว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงมีชาวบ้านมาทำบุญกันมากเป็นพิเศษ สถานที่ที่จัดให้มีภิกษุสงฆ์มาเทศนา คือในวิหารคดหรือระเบียง ชาวนครศรีธรรมราชเรียกว่า “ด้าน” การเทศน์ของพระภิกษุสงฆ์จะมีด้านละหนึ่งธรรมมาสน์อย่างน้อย

2.1.10.6 ประเพณีแห่นางदान เทศกาลมหาสงกรานต์

ประเพณีแห่นางกระดานหรือแห่นางदान เป็นส่วนหนึ่งของประเพณี ตรียมปวาย หรือประเพณี โส้ซิงซ้าของศาสนาพราหมณ์ โดยพราหมณ์จะอัญเชิญเทพนางกระดาน ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 องค์ ขึ้นประดิษฐานบนเสลี่ยงแล้วแห่แหนไปยังจุดนัดหมาย ส่วนมากจะเป็นโบสถ์พราหมณ์ ประเพณีนี้จัดขึ้นในวันที่ 14 เมษายน ของทุกปี

2.1.10.7 ประเพณีกวนข้าวยากู

พุทธศาสนิกชนชาวนครศรีธรรมราช เชื่อกันว่า ข้าวยากูนั้นเป็นอาหารทิพย์ช่วยให้สมองดีเกิดปัญญาแก่ผู้บริโภค ทำให้มีอายุยืนยาว ทั้งยังบันดาลความสำเร็จให้ผู้บริโภคสมความปรารถนาในสิ่งที่คิดได้อีกด้วย ความเชื่อของชาวนครศรีธรรมราชมีความเชื่อที่เกี่ยวเนื่องกับพุทธประวัติ ตอน นางสุชาดาถวายข้าวมธุปายาสยากู ประเพณีกวนข้าวยากูนิยมกวน ในวันขึ้น 13 ค่ำ และ 14 ค่ำ เดือน 3 ใช้วัดเป็นสถานที่กวนข้าวยากู

2.1.10.8 ประเพณีตักบาตรรูปเทียน

ประเพณี ตักบาตรรูปเทียน เกิดจากพุทธศาสนิกชนนำรูปเทียนดอกไม้ไปน้สการและจุดไฟเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ความสำคัญของประเพณีตักบาตรรูปเทียนของชาวนครศรีธรรมราชนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันกับพุทธศาสนาโดยตรง เนื่องจากประเพณีตักบาตรรูปเทียนเป็นส่วนหนึ่งในการถวายสังฆทานที่ชาวพุทธถือปฏิบัติกันในวันเข้าพรรษา

2.1.10.9 ประเพณีให้ทานไฟ

การให้ทานไฟ เป็นโอกาสหนึ่งที่พุทธศาสนิกชนได้นัดหมายพร้อมกันในตอนเข้ามืด ใช้ลานวัดเป็นที่ก่อไฟ แล้วนิมนต์พระภิกษุสงฆ์มาผิงไฟรับความอบอุ่น และร่วมทำบุญเลี้ยงพระรวมทั้งร่วมรับประทาน

อาหารกันเป็นที่สนุกสนาน ซึ่งเป็นการสร้างสามัคคีในหมู่คณะได้ดียิ่ง การให้ทานไฟไม่มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนตายตัวแล้วแต่ความสะดวกในการนัดหมาย แต่ส่วนใหญ่จะปฏิบัติในช่วงเดือนยี่ ซึ่งเป็นช่วงที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุด ชาวบ้านจะนัดหมายไปพร้อมกันในเวลาบ่ายหรือตอนเช้ามืด ซึ่งจะเป็นวันไหนก็ได้

2.1.11 ข้อมูลด้านศาสนา

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนาตั้งแต่ในอดีต เป็นศูนย์กลางในการแผ่อิทธิพลทางพุทธศาสนาสู่ดินแดนอื่น มีอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านเมือง ชาวนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ 93.61 % รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม 6.17% และศาสนาคริสต์ 0.20% (ปี 2557)

2.1.11.1 ศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่แพร่หลายที่สุด มีโบราณสถานและโบราณวัตถุทางพุทธศาสนาที่แสดงถึงความรุ่งเรืองมาช้านาน และมีวัดทางพุทธศาสนา 605 แห่ง (มหานิกาย 528 แห่ง ธรรมยุต 77 แห่ง) ชาวนครศรีธรรมราชยึดมั่นในประเพณีทางศาสนา และมีความผูกพันกับ พระบรมธาตุเจดีย์ จนกระทั่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ชื่อว่า "เมืองพระ" เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา จะมีประชาชนจากทุกสารทิศ หลั่งไหลกันมาสักการะ องค์พระบรมธาตุเจดีย์อย่างล้นหลาม

2.1.11.2 ศาสนาอิสลาม ผู้นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีบรรพบุรุษมาจากเมือง กลันตัน ปัตตานี และไทรบุรี อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีมัสยิด 122 แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง นอกจากนั้นกระจัดกระจายอยู่ในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอหัวไทร อำเภอสิชล อำเภอปากพนัง อำเภอ ร่อนพิบูลย์

2.1.11.3 ศาสนาคริสต์ ผู้นับถือจำนวนเพียงเล็กน้อยในเขตอำเภอเมือง อำเภอทุ่งสง อำเภอ ทุ่งใหญ่ อำเภอ ร่อนพิบูลย์ มีทั้งนิกายโปรเตสแตนต์และโรมันคาทอลิก มีโบสถ์คริสต์ 27 แห่ง

2.1.12 ข้อมูลการท่องเที่ยว (แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี พ.ศ.2557-2560)

2.1.12.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช รวม 473 แห่ง

ได้แก่ ประเภทธรรมชาติ 282 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์โบราณ ศาสนสถาน 103 แห่ง ประเภทวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และกิจกรรม 88 แห่ง

2.1.12.2 สถานที่ท่องเที่ยวจำแนกเป็นประเภท กลุ่มนิเวศป่าเขา มี 50 แห่ง กลุ่มหาดทราย 20 แห่ง กลุ่มวิถีลุ่มน้ำมี 6 แห่ง และกลุ่มศาสนาศิลปวัฒนธรรม 49 แห่ง

2.1.12.3 สถานที่พักโรงแรมรีสอร์ท 249 แห่ง มีห้องพัก 6,325 ห้อง

2.1.12.4 ศูนย์บริการข่าวสารนักท่องเที่ยว (Information Center) 4 แห่ง คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช เทศบาล นครศรีธรรมราช ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.12.5 บริษัทนำเที่ยว จำนวน 40 แห่ง

2.1.12.6 มัคคุเทศก์ในพื้นที่ที่ผ่านการอบรม จำนวน 570 คน

2.1.12.7 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชในปี 2556 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจำนวนประมาณ 2,026,681คน/ปี โดย

แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 1,989,873คน/ปี และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 36,808 คน/ปี รายได้จากการท่องเที่ยว 10,397.62 ล้านบาท (ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2557)

2.1.13 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

นครศรีธรรมราชเป็นเมืองที่มีอดีตอันยาวนานมีวิวัฒนาการต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงถึงการดำรงอยู่ของชุมชนตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์สืบมาจนถึงปัจจุบัน ผ่านความเจริญรุ่งเรืองมาหลายยุคหลายสมัย เกิดเป็นศิลปวัฒนธรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านเมือง และสืบทอดรักษาไว้จนปัจจุบัน อีกทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงามตามคำกล่าวที่ว่า เขา ป่า นา เล ซึ่งหมายถึงภูเขาที่มีน้ำตกที่งดงาม ผืนป่าที่เป็นอุทยานแห่งชาติ นาหมายถึงพื้นที่ทางการเกษตร และเลหมายถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราชแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ดังต่อไปนี้

2.1.13.1 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ

ตารางที่ 2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ	
1	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชั้นวรมหาวิหาร จากประวัติเชื่อว่าสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 854 โดย เจ้าชายทนต์กุมาร และพระนางเหมชาลาและบากู (แปลว่านักบวช) เจดีย์ทรงลังกา มีปลียอดทองคำ เป็นปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้และประเทศไทย ว่ากันว่า "ใครมานครฯแล้วไม่ได้มาไหว้พระธาตุฯ ถือว่ามาไม่ถึงเมืองคอน"
2	พระพุทธรูทสิงค์ เป็นพระพุทธรูทสิงค์องค์ที่ 3 ประดิษฐานภายในหอพระพุทธรูทสิงค์ บริเวณศาลากลางจังหวัด เป็นพระพุทธรูทสำคัญที่ตามตำนานกล่าวว่า พระมหากษัตริย์ลังกาโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 700 และมาอยู่ประเทศไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
3	ศาลหลักเมือง ประกอบไปด้วยอาคาร ๕ หลัง หลังกลางเป็นที่ประดิษฐานหลักเมือง ลักษณะของการออกแบบมีศิลปะคล้ายศิลปะศรีวิชัยวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ส่วนอาคารเล็ก ๔ หลัง ถือเป็นบริวารประจำทิศทั้ง ๔ เรียกว่า ศาลจตุโลกเทพ ประกอบด้วย พระเสื้อเมือง , พระทรงเมือง , พระพรหมเมือง , และ พระบันดาลเมือง ผู้ออกแบบอาคารศาลหลักเมืองคือนายยุทธนา โมรากุล การก่อสร้างศาลหลักเมืองของนครศรีธรรมราช ใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์เป็นเวลาสิบกว่าปี เหตุที่ล่าช้าเนื่องมาจาก การดำเนินการแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วยพิธีกรรมสำคัญๆ หลายครั้งต่างวาระอย่างต่อเนื่อง บางพิธีกรรมจำเป็นต้องใช้ระยะเวลา
4	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง สร้างเมื่อ พ.ศ. 2514 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเปิดเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2517 จัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ศิลปะสมัยทวารวดีจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ	
5	กำแพงเมือง ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์และได้รับการบูรณะเพิ่มเติมขึ้นอีกในปี พ.ศ.2533 เป็นแนวขนานไปกับคูเมืองตั้งแต่ป้อมประตูชัยเหนือหรือประตูชัยศักดิ์ไปทางตะวันออกยาวประมาณ 100 เมตร, ศาลาโศก หรือศาลาประตูหก เป็นสถานที่พักของคนเข้าเมืองไม่ทันในสมัยก่อน
6	อนุสาวรีย์วีรไทย อยู่ในค่ายวิชาวุธ เป็นอนุสาวรีย์ที่หล่อด้วยทองแดงรมดำรูปทหารเตรียมรบสองมือจับปืนติดดาบเตรียมแทง ชาวบ้านเรียกว่า "จำดำ" สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์ของทหารไทยในภาคใต้ที่เสียชีวิตในการปะทะกับทหารญี่ปุ่นในสงครามมหาเอเซียบูรพา เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484
7	พิพิธภัณฑ์บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินท้องถิ่น รับรางวัลกินรี ปี 2539 รางวัลดีเด่นประเภทวัฒนธรรมและโบราณสถาน บ้านหนังตะลุงสุชาติเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายตัวหนังตะลุงและหนังใหญ่ อีกทั้งยังมีการแสดงในลักษณะสาธิตในบริเวณบ้านหนังตะลุง นอกจากนี้ยังได้แบ่งพื้นที่เพื่อจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านและพิพิธภัณฑ์หนังตะลุงนานาชาติ
8	สระล้างดาบศรีปราชญ์ และอนุสาวรีย์ศรีปราชญ์ เป็นสถานที่ที่ในตำนานมีการเล่าขานในสมัยศรีปราชญ์ได้ถูกเนรเทศ และได้ลักลอบรักกับพระมเหสีของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งในปัจจุบันนั้นอยู่ในพื้นที่บริเวณเขตโรงเรียนกัลยาศรีธรรมราช ลักษณะของสระล้างดาบ มีความลึก 3-5 เมตร และมีความเชื่อว่าศรีปราชญ์ ได้กล่าวสาบคำสาปแช่ง ต่อเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ที่ลงโทษประหารชีวิตตน และต่อมาก็ได้มีบุคคลได้ตกลงในสระและเสียชีวิตในสระดังกล่าวนั้นมากมาย
9	เจดีย์ยักษ์ อยู่ข้างสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ถนนราชดำเนิน ตัวเจดีย์มีลักษณะสูงใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากเจดีย์พระบรมธาตุทรงเจดีย์เป็นแบบลังกา สันนิษฐานว่าสร้างโดยโคทศิรีเศรษฐีชาวมอญ กับบริวารที่อพยพหลบภัยมาอาศัยเมืองนครศรีธรรมราช เมื่อประมาณ ปี 1546
10	แหล่งโบราณคดีเขาคา อำเภอสิชล โบราณคดีเขาคามีอายุกว่า 1,500 ปี เป็น ศาสนสถานสำคัญในลัทธิไศวนิกายมีเขาคาประดิษฐานพระสุเมรุเป็นศูนย์กลางและโบราณสถานเล็กๆกระจายเป็นบริวารโดยรอบ
11	แหล่งโบราณคดีวัดโมคลาน อำเภอท่าศาลา เป็นเทวสถานของศาสนาฮินดูลัทธิไศวนิก อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 - 14หลักฐานที่ยังมีอยู่ให้เห็น ได้แก่ แนวเสาหิน หินแกะสลักกรอบประตูอาคารธรณีประตู ชิ้นส่วนโยนิและคิวลิงค์ สระน้ำโบราณ แท่นตั้งเทวรูป กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2518
12	พระแม่เศรษฐี วัดร่อนนา, ศิลจารึกเขาช่องคอย อำเภอร่อนพิบูลย์ จารึกเป็นอักษรปัลลวะภาษาสันสกฤต
13	หมู่บ้านทำพัดใบกระพ้อ อำเภอร่อนพิบูลย์ เป็นหัตถกรรมท้องถิ่นที่ได้รับความนิยม
14	พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบด้วยห้องทรงงานส่วนพระองค์ ห้องประชุมและห้องนิทรรศการปากพนังในอดีต เป็นที่รวบรวมความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของกลุ่มน้ำปากพนัง
15	ศาลหลวงตันไทร ศักดิ์สิทธิ์ อ.เชียรใหญ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับสั่งให้ตั้งศาลหลวงที่ตันไทรบริเวณคลองชะอวด-แพรกเมือง

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ	
16	ผ้าทอศูนย์ศิลปาชีพบ้านเนินธัมมัง อำเภอเชียรใหญ่ จัดตั้งโดยพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ปี 2537 เพื่อทรงช่วยเหลือประชาชนให้มีรายได้จากการทอผ้าและจักสาน กระจัดเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ครั้งหนึ่ง ผ้ายกเมืองนคร มรดกวัฒนธรรมผ้าทอไทย เหลือฐานะเป็นเพียงโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงฟื้นฟูการผลิต ‘ผ้ายกเมืองนคร’ ให้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของพัสดุกรรมสำหรับการแสดงโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมศิลปาชีพ อีกครั้ง โดยมีมือช่างทอที่ ศูนย์ศิลปาชีพเนินธัมมัง และ ศูนย์ศิลปาชีพบ้านตรอกแค จังหวัด นครศรีธรรมราช
17	เส้นทางเมืองลิกอร์ “นั่งรถชมเมืองเล่าเรื่องเมืองลิกอร์” ของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นการ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นนโยบายหนึ่งของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ที่มุ่งหวังให้ ประชาชนชาวนครศรีธรรมราช และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยือนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ได้มี ส่วนร่วมและมีโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยใช้ช่วงเวลาสั้นๆ ประมาณ ๑ - ๒ ชั่วโมง แต่สามารถเก็บเกี่ยวความรู้เกี่ยวกับจังหวัด นครศรีธรรมราชได้โดยสงบ สร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการโดยทั่วไป
18	พระโพธิสัตว์กวนอิม อำเภอทุ่งสง เป็นประติมากรรมปูนปั้นสีขาว สูง 19 เมตร ปางปาฏิหารย์แผ่เมตตา พระหัตถ์ซ้ายทรงถือแจกันหลังน้ำทิพย์ พระหัตถ์ขวาทรงถือกิ่งหลิว

2.1.13.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ตารางที่ 2.3 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	
1	ทะเลหมอกกรุงชิง/ ถ้ำหงส์ /น้ำตกกรุงชิง อำเภอนบพิตำ เป็นน้ำตกจากผาสูงชันประมาณ 100 เมตร ชั้นที่สวยงามคือ “หนานฝนแสนห่า”
2	น้ำตกคลองปาว หมู่ 6 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ เป็นน้ำตกสวยงามมีลักษณะไหลลดหลั่นเป็นชั้นๆ ต้นกำเนิดของคลองกลาย
3	บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา เป็นชุมชนวิถีชีวิตแบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติอาชีพหลักคือ การทำสวนผลไม้ผสม เรียกว่า “สวนสมรม” จัดที่พักแบบโฮมสเตย์ เป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ได้รับรางวัลกินรี รางวัลยอดเยี่ยม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปี 2541 มีการจัดตั้งกลุ่มแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มลูกไม้ กลุ่มบ้านสมุนไพร่ กลุ่มมัดย้อม กลุ่มใบไม้ กลุ่มลายเทียน กลุ่มลูกหยีสามรส กลุ่มจักสานกะลามะพร้าว กลุ่มทุเรียนกวน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมี ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค และเป็นสินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ ราคาไม่แพง
4	อุทยานแห่งชาติเขาลง คลอบคลุม 7 อำเภอ มียอดเขาสูง 1,835 เมตร ได้รับรางวัลกินรี รางวัลยอดเยี่ยมประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ปี 2541
5	อุทยานแห่งชาติหาดขนอม หมู่เกาะทะเลใต้ ช่องรูเล็ด โลมาสีชมพู หาดในเปล้า อ่าวท้องหยี อำเภอนอนม เป็นหาดทรายงามที่มีสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติอย่างสมบูรณ์

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	
6	หาดหินงาม มีลักษณะเป็นหาดหินโค้งยาวขนานกับแนวคลื่นที่ซัดน้ำทะเลเข้ามาสู่ชายฝั่ง เหมาะแก่การเล่นน้ำ มีที่พักและร้านอาหารบริเวณริมหาดหลายแห่ง บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยก้อนหินกลมเกลี้ยง มีสีส้มสวยงามและเป็นที่มาของชื่อหาดหินงาม
7	น้ำตกสี่ขีด อำเภอสิชล เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ไหลผ่านหินระยะทางยาว
8	เขาพลายดำ อำเภอสิชล แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งทะเลใต้ เป็นเขาที่มีลักษณะ เป็นภูเขาที่มีเชิงเขาติดชายทะเล มีหาดทรายสวยงาม เป็นทะเลที่มีธรรมชาติที่แสนสงบ
9	กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านแหลมโสมสเตย์ อำเภอท่าศาลา นำเสนอกิจกรรมเพื่อความเข้าใจของนักท่องเที่ยวบนฐาน “วิถีชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน”
10	หาดทรายแก้ว เป็นหาดทรายที่สวยงามมากแห่งหนึ่งในอำเภอท่าศาลา นักท่องเที่ยวสามารถมานั่งชมพระอาทิตย์ขึ้น เล่นน้ำทะเล กินอาหารทะเลสดๆ อร่อยได้ที่ร้านอาหารหาดทรายแก้ว และมานอนนับดาวได้ที่หาดทรายแก้วรีสอร์ท และถึงแม้ว่าหาดทรายชายทะเลแห่งนี้จะไม่เป็นที่รู้จักมากนัก แต่เป็นที่พักผ่อนที่สงบร่มรื่น สวยงามตามแบบชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้วยแนวหาดทรายยาวที่มีทิวสนและดงมะพร้าวเป็นฉากหลัง เป็นความสุขที่หาได้ในราคาไม่แพง
11	ล่องเรือชมแม่น้ำปากพนัง ชมวิถีชีวิตชาวปากพนัง โครงการพระราชดำริและปล่อยโรงสีไฟสมัยรัชกาลที่ 5 บ้านรังนก อำเภอปากพนัง เป็นคอนโดมิเนียมกวางแอนมาทำรังอยู่ในชุมชนเมือง
12	แหลมตะลุมพุก แหลมทรายรูปจันทร์เสี้ยวที่ยื่นไปในอ่าวไทย บริเวณตอนบนสุดของอำเภอปากพนัง เป็นชุมชนชาวประมงส่วนด้านอ่าวไทย หาดทรายยาวขนานไปกับทิวสนทะเล มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก อาหารทะเลแปรรูป ร้านอาหารริมหาด มีส่วนแสดงเหตุการณ์ในอดีตครั้งเกิดมหาวาตภัยจากพายุโซนร้อนแฮเรียต เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2505 ซึ่งทำให้ชาวแหลมตะลุมพุกสูญหายไปกว่า 1300 คน นับเป็นที่ท่องเที่ยวที่ให้ทั้งบรรยากาศชายทะเล ชิมอาหารทะเลสดๆและร่วมย้อนอดีตกันในพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์จริง
13	อุทยานแห่งชาติเขานัน การเดินป่ายอดเขานัน เป็นการเดินป่าเพื่อชมธรรมชาติของป่าที่สมบูรณ์ บริเวณยอดเขานันในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,438 เมตร การเดินป่าจะพบกับสภาพป่าที่สมบูรณ์ สัตว์ป่านานาชนิด บริเวณยอดเขามีลักษณะของต้นไม้ที่ถูกปกคลุมไปด้วย มอส เฟิร์น และมีพันธุ์ไม้ที่แปลกตา อากาศหนาว และมีความชุ่มชื้นตลอดปี
14	เขารามโรม, น้ำตกทองนางโยน น้ำตกแม่ศรีษฐิ อำเภอร่อนพิบูลย์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลช้างกลาง ได้รับรางวัลกินรี รางวัลดีเด่นด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปี 2545
15	น้ำตกพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช
16	น้ำตกอ้ายเขียว ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี ต้นน้ำเกิดจากเขาหลวงมีทั้งหมด 15 ชั้น
17	น้ำตกท่าแพ ตำบลช้าง อำเภอช้างกลาง เป็นน้ำตกประมาณ 10 ชั้น
18	น้ำตกสวนขัน ตำบลสวนขัน อำเภอช้างกลาง เป็นแหล่งธรรมชาติที่สวยงามเหมาะในการเดินป่า

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	
19	อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง หรือเรียกกันทั่วไปว่า “น้ำตกโยงใสใหญ่” ครอบคลุมพื้นที่อำเภอทุ่งสง อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน พื้นที่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนทอดยาวตามแนวเหนือมาได้ ได้แก่ เขาเหมน เขาทง เขาวังทึบ เขาพระเขาหลวง เขาโยง เขาลำโรม เขาปากแพรก เขาปลายเปิด เป็นต้น เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของกลุ่มน้ำตาปี กลุ่มน้ำปากพ่อง และกลุ่มน้ำกันตัง และมียอดเขาเหมน
20	น้ำตกโยง เกิดจากเทือกเขาลำโรม เขาปากแพรกและเขาโยง สูง 7 ชั้น ชั้นที่ 1 สูง 30 เมตร เป็นน้ำตกที่มีลักษณะเป็นกระแสน้ำที่รวมกันเป็นเกลียวเชือกสีขาวเส้นใหญ่ ตกจากหน้าผาที่สูงชันสู่เบื้องล่างที่มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำ บริเวณที่น้ำตกลงมาเป็นกระแสน้ำวนอันตราย มีน้ำไหลตลอดปี
21	น้ำตกคลองจิ่งและเดินป่าเขาเหมน เป็นน้ำตก 7 ชั้น และเขาเหมนเป็นรูปปิรามิด อากาศหนาวเย็นตลอดปี สภาพป่าเป็นป่าดิบเขา มีทุ่งหญ้าและกล้วยไม้ เช่น รองเท้านารี สามารถพบเห็นได้ในหน้าหนาว ตอนเช้าจะมีทะเลหมอกให้ชมเกือบทุกวัน
22	น้ำตกคูหาสวรรค์ อยู่อำเภอร่อนพิบูลย์ มี 7 ชั้น สภาพน้ำตกคล้ายหินก้อนใหญ่มีที่มา ตั้งอยู่กลางน้ำตก น้ำไหลลงมาทั้งสองข้าง มีหน้าผาที่สูงชัน
23	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84 เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ พื้นที่ 1,257 ไร่ ประกอบด้วย สวนสัตว์เปิด (ชมฟรี) สวนนก สวนเต่า สวนสุขภาพ ศูนย์วัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น พิพิธภัณฑ์เมือง นครศรีธรรมราช เมืองพุทธภูมิและพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

2.1.14 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

เครื่องถมนคร เป็นหัตถกรรมสำคัญของนครศรีธรรมราชที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยู่อักแพร่หลายมาแต่อดีต มี 2 ชนิด คือ ถมดำซึ่งจะมีลวดลายเป็นสีขาวพื้นเป็นสีดำ และถมทองหรือถมเทาทองซึ่งจะมีลวดลายเป็นสีทองพื้นเป็นสีดำ มีการสอนทำหัตถกรรมเครื่องถมที่วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช บริเวณที่มีเครื่องถมขายมากที่สุด คือ ถนนท่าช้างหลังสนามหน้าเมือง บริเวณวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร บริเวณตลาดท่าวัง

สร้อยนระโม สร้อยเงิน และสร้อยสามกษัตริย์ เป็นงานที่ ตกทอดกันมาช้านาน ในด้านฝีมือ ช่างเงินของชาวนครศรีธรรมราช การประดิษฐ์ถักสร้อยสร้อยนานาชนิด มีทั้งเงิน ทอง และสามกษัตริย์ (คือทอง เงิน นาก) มีศูนย์รวมอยู่ที่ถนนท่าช้าง หลังการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานนครศรีธรรมราช

หนังตะลุง การแกะสลักตัวหนังตะลุง การแกะหนังตะลุงเป็นศิลปหัตถกรรมที่ควบคุมการเล่นหนังตะลุงของภาคใต้ ตัวหนังตะลุงของไทยได้ดัดแปลงแก้ไขรูปร่างตัวหนังของชาว ให้เป็นศิลปะตามแบบของไทย มือเท้าของตัวหนังสามารถเคลื่อนไหวได้ขณะเชิด หนังที่ใช้แกะทำหนังตะลุง จะใช้หนังวัวหรือหนังแพะดิบ

จักสานย่านลิเภา ย่านลิเภาเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีชื่อเสียง เป็นงานฝีมือที่มีมานานมากกว่า 100 ปี ย่านลิเภาเป็นพืชเถา เปลือกลำต้นเหนียว มีความทนทาน ชาวบ้านจะนำมาสานเป็นเครื่องใช้สอยแทนหวาย เช่น กระจ่างถือ กระจ่างสะพาน ก่องยาเส้น ปั่นชา ตะกร้า เป็นต้น ชมผลิตภัณฑ์ได้ที่ศูนย์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านนครศรีธรรมราช อยู่ที่บ้านหม่น ตำบลท่าเรือ และที่บ้านนาเคียน ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง และครอบครัวทหารในค่ายชิวราวุธ

ฝ้ายกเมืองนคร บ้านมะม่วงปลายแขน เป็นชุมชนที่ทอผ้าเมืองนคร มีลายเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น ลายพิบูล มีการแสดงการทอฝ้ายให้ชมอีกด้วย อีกทั้งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในจังหวัด อาทิ เสื้อผ้า หูเรียน กวน ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผลิตภัณฑ์จากย่านลิเภา ทั้งกระเป๋า พัด กล่องเครื่องประดับ

หัตถกรรมกระจูด ต้นกระจูดได้ถูกนำมาตากคลุกทับเหยียบแล้วทอสานเป็นเสื่อ และสารพัดเครื่องใช้ในครัวเรือน โดยเฉพาะถุง ตะกร้า และกระเป๋าเป็นที่นิยมแพร่หลายในต่างประเทศ

พัดใบกะพ้อ ประดิษฐ์จากพืชตระกูลปาล์มที่เรียกกันตามภาษาถิ่นว่าต้นพ้อ หรือต้นกะพ้อ อันเป็นที่มาของชื่อพัดใบพ้อ ชาวบ้านโคกยาง อำเภออ่อนพิบูลย์ ใช้เวลาร้างจากงานอาชีพประจำผลิตพัดใบพ้อ ด้วยการนำใบพ้อมาตากแห้งและสานเป็นพัด บ้างก็ย้อมสีวัตถุดิบที่ใช้สานทำให้งานหัตถกรรมที่ได้มีสีสันสดใสและสวยงาม พัดใบกะพ้อมีจำหน่ายในบริเวณร้านค้าวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ร้านค้าของที่ระลึกถนนท่าช้าง และในบรรดาซาร์ย่านตลาดท่าวัง

2.1.15 อาหารและผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.15.1 อาหาร

อาหารในจังหวัดนครศรีธรรมราชเน้นรสชาติอร่อย ถูกปาก สังเกตจากร้านอาหารที่เปิดได้นานจะต้องเป็นร้านที่อร่อย ประกอบกับคนนครศรีธรรมราช นิยมรับประทานอาหารนอกบ้าน จำนวนร้านอาหารจึงมีปริมาณมาก ตามประเภทมือ มือเช้าเช่น ร้านโกโก้ ร้านตั้งเกี้ยวแต่เตียม ร้านสำหรับชิมกาแฟรสเข้มรสชาติดั้งเดิม พร้อมด้วยบักกุเต้หอมเครื่องยาสูตรดั้งเดิม ร้านขนมจีน ข้าวยา อาหารพื้นเมือง เช่น ขนมจีนซอยประตูโพธิ์, ขนมจีนพาน-ยม และร้านขนมจีนพื้นี่สะพานยาว ร้านสำหรับจิบน้ำชายามบ่าย-ค่ำ เช่น ร้านโกโก้, ร้านโรตีสีขาวหอม, โรตีสีปังบัว อาหารกลางวันจนถึงอาหารเย็น เช่นร้านอาหารชาวเรือ, ครัวอันดามัน ครัวนายหนัง ชิมแกงเผ็ดปลาตุ๋นใบชะพลู และปลาทุเลาต้มเต้าเจี้ยว เรือนผักกูด ชมสวนผักปลอดสารพิษ พร้อมชิมเมนูสุขภาพจากผักและดอกไม้พื้นบ้าน ร้านอาหารทะเลสด มีจำนวนมากเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีชายฝั่งทะเลที่ยาวมาก เช่น ปากนคร, ปากพนัง, ลิชล, ท่าศาลา และขนอม นอกจากร้านอาหารแล้วยังมีอาหารที่ซื้อกลับไปปรุงเองที่บ้าน เช่น ปลาตุ๋นราอานามัยท่าซักร่อยติดดาว, เครื่องแกงบ้านแก้วสุรกันต์ ผลิตจากวัตถุดิบจากชุมชนอากาศดีที่สุดในประเทศไทย กุ้งส้มโบราณนายหาญ, ปลาบอกร้าอานามัยลุงไข่ป่าอง ปากพนัง เป็นต้น

2.1.15.2 ผลไม้

ผลไม้ในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวนมากและหลายชนิด ที่สำคัญนครศรีธรรมราชยังเป็นแหล่งผลไม้ที่ส่งออกไปต่างประเทศจังหวัดหนึ่ง ซึ่งผลไม้ที่มีชื่อได้แก่ ส้มโอทับทิมสยาม อำเภอปากพนัง, มังคุดหวานเมืองนครที่มีชื่อเสียงและราคาสูงบางช่วงราคาก็โลกรัมละ 200 บาท จากแหล่งบ้านคีรีวง อำเภอลานสกา อำเภอที่อากาศดีที่สุดในประเทศ, มังคุดคัดเมืองคอน (เป็นมังคุดที่ยังไม่สุกนำมาปอกและเสียบไม้เพื่อจำหน่าย), สละ, แก้วมังกร, มังคุดภูเขาคีรีวง, มังคุดบ้านคีรีวง, เงาะ, หูเรียน, ลองกอง, ลางสาด จำปาตะ มีการจัดงานเทศกาลผลไม้ ในช่วงเดือนสิงหาคม อำเภอพรหมคีรี

2.1.16 การส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.16.1 โครงการ"เมืองต้องห้าม...พลาต"

เกิดจากแนวคิดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ที่ต้องการนำจุดเด่นของจังหวัดต่างๆ อีกหลายจังหวัดที่คนไทยยังไม่เคยรับรู้ หรือไม่เคยรู้ว่ามียะไรที่น่าสนใจ โดยอาจถูกมองข้าม แต่แท้จริงเป็นเมืองที่มีศักยภาพ มีเรื่องราวที่น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์ของตัวเอง ไม่แพ้จังหวัดท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ซึ่งมั่นใจว่านักท่องเที่ยวจะเกิดมุมมอง และได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ที่จะทำให้หลงรักประเทศไทยมากขึ้น

ปี 2558 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้คัดสรร 12 เมืองทางเลือกจาก 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ มาชวนให้นักท่องเที่ยวออกไปเยือน สำหรับเมืองต้องห้าม...พลาตของภาคใต้ ที่นักท่องเที่ยวไปแล้วไม่ควรพลาด มี 3 จังหวัดด้วยกัน คือ ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช

สำหรับ "เมืองต้องห้าม...พลาต" นครศรีธรรมราช นครสองธรรม พบกับสองมุมมองที่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อ "ธรรมะ" กับ "ธรรมชาติ" คือเอกภาพที่ไม่สามารถแยกจากกัน

2.1.16.2 โครงการ "นครศรีดีดี ที่เดียวเที่ยวครบเครื่อง"

โครงการ "นครศรีดีดี ที่เดียวเที่ยวครบเครื่อง" จัดทำ ขึ้นโดยจังหวัดนครศรีธรรมราชร่วมมือกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนนโยบายเที่ยวไทยหัวใจใหม่ ชูการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โปรโมท 3 จุดเด่น นครประวัติศาสตร์ ท่องเที่ยว Unseen สินค้าคุณภาพ พร้อมเปิดเมืองรับการลงทุน ทั้งภาคท่องเที่ยวและเกษตรอุตสาหกรรม โดยเริ่มดำเนินการในปี 2555 เป็นโครงการประชาสัมพันธ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดนครศรีธรรมราช และกระตุ้นการท่องเที่ยวเพื่อเปิดเมืองนครศรีธรรมราชให้กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย เห็นความพร้อมของเมือง ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ ท่องเที่ยว และวัฒนธรรม ผ่านวัฒนธรรมประเพณี แหล่งท่องเที่ยว เทศกาล อาหาร และผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ที่สำคัญยังมีส่วนช่วยปลูกกระแสรักบ้านเกิดให้กับประชาชนในจังหวัด

2.1.17 กิจกรรมที่น่าสนใจ

กิจกรรมที่น่าสนใจซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่

2.1.17.1 ล่องแก่งคลองกลาย อยู่หมู่ที่ 3 ตำบลกรุงชิง ใกล้กับน้ำตกกรุงชิง เป็นกิจกรรมล่องแก่งด้วยเรือยาง จัดโดย องค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง มีเส้นทางในการล่องแก่ง 2 ระยะ คือปากคลองพิตา-แก่งหินดาน ระยะทาง 2.5 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ปากคลองพิตา-บ้านทุ่งโน ระยะทาง 6 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง สอบถามข้อมูล โทร. 0 7530 9610

2.1.17.2 การเดินป่าเขาพระสุเมรุ หรือเขาเขม่น ต้องใช้เวลาในการเดิน 3 วัน 2 คืน โดยเริ่มออกเดินทางเช้า และพักค้างแรมระหว่างทาง 1 คืน วันรุ่งขึ้นจะเดินถึงยอดเขาเขม่น พักค้างแรมบนยอดเขา 1 คืน และลงจากเขาในวันถัดไป ระหว่างทางจะพบกับผาหน้าแดง ถ้ำอ้อแกะ (อ้อแกะเป็นสัตว์ป่าชนิดหนึ่ง

คล้ายเม่น อยู่รวมกันเป็นกลุ่มในถ้ำ พบมากที่เขาชันหมาก เนื้ออีแก่รับประทานได้ทำให้มีการล่าและนำมาทำเป็นอาหาร อีแก่จึงลดลงอย่างมาก) พรรณไม้ต่าง ๆ เช่น กระตักน้ำสีดา เฟิร์นป่าจำนวนมาก และกล้วยไม้ นานาพันธุ์ ผู้ที่สนใจเดินป่าเขาเหมนจะเสียค่าใช้จ่าย สำหรับ 2 วัน 1 คืน ราคา 1,200 บาท และ 3 วัน 2 คืน ราคา 1,500 บาท สามารถสอบถามข้อมูลได้ที่ เขาเหมน รีสอร์ท โทร. 0 7534 6476 หรือกองร้อยอาสารักษาดินแดน อำเภอนาบอนที่ 17 โทร. 0 7549 1172

2.1.17.3 ล่องเรือชมแม่น้ำปากพนัง เทศบาลเมืองปากพนังจัดกิจกรรมการล่องเรือชมแม่น้ำปากพนัง โดยเรือเอนกประสงค์ของเทศบาล ชมวิถีชีวิตของชาวปากพนังสองฝั่งแม่น้ำ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านรังนกป่าชายเลนตลอดจนลำน้ำสายเก่า ซึ่งมีปล่องโรงสีและซากโรงสีเก่าเป็นการย้อนบรรยากาศของความเป็นอยู่ชาวอ่าวน้ำของเมืองปากพนังติดต่อขอใช้บริการเรือได้ที่ สำนักงานเทศบาลเมืองปากพนัง โทร. 0 7551 7058

2.1.17.4 ล่องเรือชมโลมาสีชมพู หรือ ปลาโลมาเผือกหลังโหนด ลักษณะทั่วไปของโลมาหลังโหนด คือ มีรูปร่างยาว ปากผอมยาว ยิ่งอายุมากปากจะจางลงเรื่อยๆ โคนครีบหลังเป็นฐานกว้างโค้งลงด้านหลัง บางครั้งอาจมีฐานครีบกว้างถึงหนึ่งในสามของความยาวลำตัว ชอบอาศัยตามชายฝั่งปากแม่น้ำตลอดอ่าวขนอม แหล่งที่อยู่ประจำคือ บริเวณอ่าวเตล็ด และบ้านแหลมประทับสามารถนั่งเรือเที่ยวชมระหว่างเดือนมีนาคม-ตุลาคม โดยขึ้นเรือได้จากอ่าวแขวงเภา และบ้านแหลมประทับ

2.1.17.5 เรียนรู้วิถีชุมชนชาวประมงอ่าวไทย นั่งเรือหางยาวชมทัศนียภาพป่าโกงกางที่สมบูรณ์ที่สุด ณ ฝั่งทะเลอ่าวไทย ในตอนเช้าจับชากาแพพร้อมรับประทานอาหารเช้าแบบพื้นเมืองชาวปักษ์ใต้บนเรือหางยาว และร่วมกิจกรรมมากมายตลอดการเดินทาง อาทิเช่น ชมนก, ร่วมกันปลูกป่าโกงกาง, จับปูและหอยตามวิถีชาวบ้าน เล่นน้ำ รอชมปลาโลมาสีชมพู รับประทานอาหารเย็นซึ่งเป็นอาหารทะเลสดๆ จากทะเลอ่าวไทย และอีกความภาคภูมิใจ ในการค้นหา สิ้นค้า ท่องเที่ยว ของวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านแหลมโฮมสเตย์ (หน้าทับ) ได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่า และสร้างประโยชน์ ต่อมวลมนุษยชาติคือ ค้นพบโคลนตามธรรมชาติ การพอกโคลน เป็นประโยชน์ต่อผิวด้วยโคลนจะช่วยในเรื่องของการทำความสะอาดผิว เพราะเมื่อทาโคลนลงไปบนผิวจนโคลนแห้งจะหดตัวและดึงผิวให้ตึง จะช่วยดูดซับความมัน สิ่งสกปรก รวมถึงสิวเสี้ยนออกจากผิว แล้วสารและแร่ธาตุต่างๆ ที่อยู่ในโคลน จะไปช่วยบำรุงผิวให้มีสุขภาพดีตามคุณสมบัติของโคลนแต่ละชนิด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

2.2.1 ความหมายของการจัดการโลจิสติกส์ หรือ Logistics Management

ได้มีนักวิชาการหลายท่านแสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการจัดการโลจิสติกส์ ดังนี้

ธนิต โสรัตน์ (2548, 302) การจัดการระบบโลจิสติกส์ในระดับสากล คำนิยามโดย Council of Logistics Management (CLM) หมายถึง กระบวนการในการวางแผน ดำเนินการ และควบคุมประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการไหล การจัดเก็บวัตถุดิบ สินค้าคงคลังในกระบวนการ สินค้าสำเร็จรูป และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดที่มี การใช้งาน โดยมีเป้าหมายเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นการจัดการระบบโลจิสติกส์ จึงเป็นการประสานการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือเป็นการสร้างคุณค่าโดยการนำสินค้าจาก ต้นกำเนิดไปสู่สถานที่ที่มีความต้องการด้วยรูปแบบการขนส่ง ระยะเวลา คุณภาพและปริมาณที่ถูกต้อง และที่สำคัญจะต้องมีต้นทุนการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้

คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2550, 12 อ้างจาก The Council of Logistics Management, 2005) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการโลจิสติกส์หมายถึง ส่วนหนึ่งของกระบวนการซัพพลายเชน เพื่อช่วยในการวางแผนการสนับสนุนการควบคุมการไหลอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และเก็บรักษาสินค้า บริการกับสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสุดท้าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

โลจิสติกส์ ตามความหมายของสมาพันธ์โลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (รุธีร์ พนมยงค์, 2550, 19) ให้ความหมายว่าศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ วิศวกรรม และกิจกรรมทางเทคนิคที่ตระหนักถึงความต้องการ การออกแบบ การจัดหา และการบำรุงรักษาทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน และการปฏิบัติการ

คมสัน สุริยะ (2551) ได้กล่าวว่า แนวคิดเรื่องแนวคิดเรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว (Tourism logistics) คล้ายคลึงกับเรื่องของการขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว (Tourism and Transport) แต่ครอบคลุมกว้างกว่า โดยโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวครอบคลุมสามเรื่องใหญ่คือ การขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุดิบของ (Physical flow) การให้และรับข้อมูลข่าวสาร (Information flow) และการรับจ่ายเงิน (Financial flow) ในขณะที่เรื่องของการขนส่งสำหรับการท่องเที่ยวจะครอบคลุมเฉพาะเรื่องของการขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุดิบของเท่านั้น

ฐาปนา บุญหล้า และ นงลักษณ์ นิमितภูวดล (2555, 26 อ้างจาก The Council of Supply Chain Management, 2006) การจัดการโลจิสติกส์ คือ กระบวนการวางแผน การปฏิบัติงาน และการควบคุมสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทั้งล่วงหน้าและย้อนกลับของการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บสินค้า การบริการและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่จุดกำเนิดจนถึงจุดการบริโภคสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

2.2.2 โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว (Tourism Logistics)

โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเริ่มต้นจากเรื่องการขนส่งนักท่องเที่ยว ซึ่งกรอบแนวคิดของนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับมากในยุโรปสองท่าน คือ Lumsdon and Page (Lumsdon and Page, 2004 อ้างถึงในคมสัน สุริยะ, 2551) ซึ่งมีผลงานที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้าน Physical Flow และ Information Flow เป็นหลัก ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์การขนส่งนักท่องเที่ยวไว้ 8 ประการ ในหนังสือเรื่อง Tourism and Transport ส่วนประการที่ 9 ถึง 12 นั้น คมสัน สุริยะ ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมกรอบแนวคิดนี้อีกส่วนหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น (คมสัน สุริยะ, 2551) ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่มีให้บริการ (Availability) หมายถึง ประเภทของยานพาหนะที่มีให้บริการ เส้นทางที่เปิดให้บริการระดับชั้นของคุณภาพของบริการที่มีให้บริการ เช่น ชั้นหนึ่ง ชั้นสอง รวมทั้งบริการเสริม เช่น ลิฟท์สำหรับผู้พิการหรือผู้ที่มีสมรรถนะบกพร่อง (ล้อคเกอร์) และเครื่องมือสื่อสารในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น
2. การเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง ความสามารถของผู้คนที่จะสามารถใช้บริการได้ การอำนวยความสะดวกให้ผู้คนมาใช้บริการได้ เช่น เวลาและสถานที่ในการจัดจำหน่ายตั๋ว ที่ตั้งของสถานีรถไฟ ที่ตั้งของป้ายรถเมล์ เป็นต้น
3. ข้อมูลข่าวสาร (Information) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแม่นยำและรวดเร็ว เพื่อให้ผู้โดยสารไม่เกิดความสับสนในการเดินทางและสามารถวางแผนล่วงหน้าได้ รวมถึงสถานที่ที่ให้ข้อมูลข่าวสารนั้นต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสารสามารถติดตามข่าวสารได้โดยง่าย ไม่ติดประกาศไว้ในที่ลึกลับเกินไป
4. เวลา (Time) หมายถึง การจัดตารางเวลาในการเดินทางหรือการให้บริการที่เหมาะสม ไม่ทิ้งช่วงนานเกินไปจนทำให้ผู้โดยสารรอนานมากเกินไปหรือบ่นเกินไปจนไม่มีผู้โดยสาร ความรวดเร็วในการเดินทางรวมทั้งความสามารถในการรักษาเวลา ความตรงต่อเวลา
5. ความเอาใจใส่นักท่องเที่ยว (Customer care) หมายถึง การคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้โดยสาร เช่น ความสะอาดและถูกสุขลักษณะของที่นั่ง ห้องน้ำ พื้น และที่เก็บสัมภาระ การบริการอาหารและเครื่องดื่มบนยานพาหนะ การมีสถานที่แยกกันต่างหากระหว่างผู้สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ และการมีเจ้าหน้าที่ตรวจตราความสงบเรียบร้อยและรับเรื่องร้องทุกข์บนยานพาหนะ รวมทั้งการให้ส่วนลดสำหรับผู้เดินทางเป็นประจำ เป็นต้น
6. ความสะดวกสบาย (Comfort) หมายถึง ความเอาใจใส่ในการจัดให้บริการอันสะดวกสบายแก่ผู้โดยสาร ทั้งด้านกายภาพ เช่น เบาะนั่ง ช่องว่างสำหรับการเหยียดเท้า การออกแบบห้องโดยสารให้เหมาะสมสำหรับสรีระของมนุษย์ การปรับอุณหภูมิและความชื้นในห้องโดยสารให้พอเหมาะ และความเงียบสงบในการเดินทาง เป็นต้น
7. ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง การปราศจากอุบัติเหตุในการเดินทางไปของยานพาหนะ รวมถึงไม่มีอุบัติเหตุในห้องโดยสาร ไม่มีการรบกวนของสิ่งของสัมภาระมาโดนผู้โดยสาร การเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในห้องโดยสาร และการมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

8. ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmental friendliness) หมายถึง การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ และคาร์บอนมอนอกไซด์ การไม่ใช้ก๊าซคลอรีนอันจะทำลายโอโซนในชั้นบรรยากาศ การไม่ปล่อยขยะและของเสียออกไปจากยานพาหนะโดยไม่ผ่านการบำบัด การใช้พลังงานทดแทน รวมทั้งการไม่ก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนผู้คนที่อาศัยอยู่นอกเส้นทางที่ยานพาหนะแล่นผ่าน

นอกเหนือทั้งกรอบแนวคิดทั้ง 8 ข้อของ (Lumsdon and Page, 2004) แล้ว ในปี 2551 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คมสัน สุริยะ ได้เพิ่มเติมกรอบแนวคิดเข้าไปอีก 4 ข้อ เพื่อให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์เรื่องการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ดังนี้

9. แม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ งานเทศกาล หรือสิ่งสำคัญที่นักท่องเที่ยวต้องไม่พลาดที่จะมาเยี่ยมชม ซึ่งสิ่งเหล่านั้นทำหน้าที่เป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนเมืองท่องเที่ยวนั้น หากปราศจากแม่เหล็กดังกล่าวก็อาจไม่มีนักท่องเที่ยวมาเยือนมากนัก แม่เหล็กนี้ทำหน้าที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนที่ของสรรพสิ่งเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว หรือกิจกรรมต่างๆ ที่เข้ามาเพื่อบริการนักท่องเที่ยว

10. ถนนคนเดิน หมายถึง ย่านหรือถนนที่ปิดการจราจรไม่ให้มียานพาหนะผ่านสัญจร เพื่ออำนวยความสะดวกให้คนเดินเท้าได้ท่องเที่ยวรอบบริเวณสำคัญของเมืองและซื้อสินค้า

11. จุดทำเงิน หมายถึง สถานที่ บริการ หรือยานที่จัดไว้สำหรับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ด้วยการคาดการณ์แล้วว่านักท่องเที่ยวจะมีอารมณ์อย่างไรเมื่อมาถึงจุดนั้น เช่น ตื่นเต้น เมื่อยล หิวกระหาย หรือต้องการรับแสงหาสิ่งของเพื่อไปเป็นของฝากก่อนที่จะจากเมืองนั้นไป เป็นต้น

12. การสร้างความเพลิดเพลินระหว่างการเดินทาง หมายถึง การทำให้การท่องเที่ยวไม่ได้เป็นเพียงแต่การเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการสร้างความเพลิดเพลินใจ เช่น การจัดเส้นทางผ่านสถานที่อันสวยงาม การจัดกิจกรรมบนยานพาหนะ การเสิร์ฟอาหารชั้นเลิศบนยานพาหนะ

2.2.3 ความสำคัญของโลจิสติกส์ในการท่องเที่ยว

ในระยะสั้น

วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนได้ ทั้งจากการที่สามารถจัดการ การเตรียมของไว้บริการได้เพียงพอ ในราคาถูกที่สุด การเตรียมพร้อมของวัตถุดิบ พนักงานพร้อมให้บริการ วัสดุอุปกรณ์ เช่น แก้ว จาน ชาม สะอาด เรียบร้อยมีพร้อมใช้งาน

ในระยะยาว

ผู้ให้บริการแก่ลูกค้าได้ตรงตามความต้องการจะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า มาใช้บริการสม่ำเสมอ เน้นคุณภาพดี ไม่ละเลยสิ่งที่ลูกค้าอยากได้ เช่น ลูกค้าเป็นชาวญี่ปุ่นมาอยู่หลังวัยเกษียณแต่ห้องน้ำไม่มีอ่างแต่กลับมีมุมทำงานที่มีอุปกรณ์ครบครัน

2.2.4 การวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์ของการท่องเที่ยวชุมชน

ระบบโลจิสติกส์ของการท่องเที่ยวชุมชนแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นการเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยว ชั้นการอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว และชั้นการออกจากสถานที่ท่องเที่ยวดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 : การแบ่งขั้นตอนของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวชุมชน

ในแต่ละขั้นตอนของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวมีการไหลหรือการเคลื่อนที่ (Flow) ที่เกี่ยวข้องของการท่องเที่ยวอยู่ 3 ประเภทคือ การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information flow) และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) การเคลื่อนที่ดังกล่าวมุ่งตรงไปยังนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจการไหลหรือการเคลื่อนที่ (Flow) ทั้ง 3 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้ (คมสัน สุริยะ, 2551)

1. การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) หมายถึง การเดินทางของนักท่องเที่ยว การขนส่งนักท่องเที่ยว การลำเลียงสัมภาระของนักท่องเที่ยว และความสะดวกสบายในการเดินทาง เป็นต้น

2. การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information flow) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำ สถานที่ คำแนะนำเรื่องข้อควรปฏิบัติในสถานที่ และคำเตือนให้ระวังภัย เป็นต้น

3. การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) หมายถึง การอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว เครื่องเบิกเงินสด การใช้บัตรเครดิต และการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.3.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

“วิสาหกิจชุมชน” จัดเป็นองค์กรภาคประชาชนที่ไม่มีรูปแบบไม่ได้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์การสนับสนุนจึงไม่เป็นระบบและไม่มีเอกภาพส่งผลให้มีปัญหาในการดำเนินงานเพราะวิสาหกิจชุมชนบางแห่งไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานรัฐหรือภาคเอกชนและบางครั้งมีการสนับสนุนจากภาครัฐแต่ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริงพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 จึงได้ถูกประกาศใช้อย่างเป็นทางการและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2548 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ให้คำนิยามคำว่าวิสาหกิจชุมชน (Small and Micro community Enterprise--SMCE) หมายถึง “การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋วเพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุนในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญาทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคม ให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืนยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก ทั้งยัง

กล่าวว่าวิสาหกิจชุมชนเป็นกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการ หรือการอื่นๆที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นรูปนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนดซึ่งนักวิชาการต่างๆได้ให้ความหมายที่ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการประกอบการ ที่มีภูมิปัญญาขององค์กรชุมชนหรือเครือข่ายขององค์กรชุมชนโดยที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งด้านการผลิต การค้าและการเงินและต้องการใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรทุกชั้นตอนเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมการจัดการผลผลิตซึ่งมิได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อการสร้างกำไรทางการเงินเพียงอย่างเดียวแต่รวมถึงกำไรทางสังคม ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและความสงบสุขของสังคมด้วย (กัญญามน อินทว้าง และคณะ, 2554,7-8)

ลักษณะของวิสาหกิจชุมชนที่สำคัญ 7 อย่างซึ่งถือเป็นองค์ประกอบของวิสาหกิจชุมชน คือ

2.3.1.1 ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการเอง แต่อย่างไรก็ดีคนนอกอาจมีส่วนร่วมโดยอาจมีการถือหุ้นได้เพื่อการมีส่วนร่วม ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือ แต่ไม่ใช่หุ้นใหญ่ทำให้มีอำนาจในการตัดสินใจ

2.3.1.2 ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชนซึ่งอาจจะนำวัตถุดิบบางส่วนมาจากภายนอกได้ แต่เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด

2.3.1.3 ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนซึ่งมีความรู้ภูมิปัญญาหากมีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเกิดมีความเชื่อมั่นในตัวเองก็จะริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆได้โดยไม่เอาแต่เลียนแบบหรือแสวงหาสูตรสำเร็จ

2.3.1.4 มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยปรับประยุกต์ให้ทันสมัยผสมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาสากลหรือจากที่อื่น

2.3.1.5 มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบไม่ใช่ทำแบบโครงการเดี่ยว คล้ายกับปลูกพืชเดี่ยว แต่เป็นการทำแบบวนเกษตร คือมีหลาย ๆ กิจกรรมประสานพลัง (synergy) และเกื้อกูลกัน (cluster)

2.3.1.6 มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจหลัก การเรียนรู้คือหัวใจของกระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หากไม่มีการเรียนรู้ก็จะมีแต่การเลียนแบบการหาสูตรสำเร็จโดยไม่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ หากไม่มีการเรียนรู้ก็จะมีวิสาหกิจชุมชนบนฐานความรู้ แต่บนฐานความรู้สึกความอยาก ความต้องการตามทีสื่อในสังคมกระตุ้นให้เกิดทำให้ความอยากกลายเป็นความจำเป็นสำหรับชีวิตไปหมด

2.3.1.7 มีการพึ่งตนเองเป็นเป้าหมาย การพึ่งตนเองคือเป้าหมายอันดับแรกและสำคัญที่สุดของวิสาหกิจชุมชนถ้าหากพลาดเป้าหมายนี้คือพลาดเป้าวิสาหกิจชุมชนจะกลายเป็นธุรกิจที่มีเป้าหมายที่กำไรก่อนที่จะคิดทำให้อุดไม่พัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนให้เกิดความมั่นคงก่อนที่จะก้าวไปพัฒนาธุรกิจ

2.3.2 วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม หรือธุรกิจสนับสนุนต่างๆ วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นการผลิตสินค้าหรือบริการ มีการนำเอาทรัพยากรมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ที่ผู้อยู่ในท้องถิ่นได้เก็บมาประดิษฐ์เป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน ขายเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว การให้บริการที่พัก บริการอาหารเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในชุมชนและจะช่วยให้เกิดงานอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม สนับสนุนพันธุ์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี

ตลาดการท่องเที่ยวประกอบด้วย ผู้ซื้อ สินค้าหรือบริการ และผู้ขายหรือผู้ผลิต (นิศา ชัชกุล, 2555, 79-81)

2.3.2.1 ผู้ซื้อ(Buyer) ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีผู้ซื้อ 2 ประเภท คือผู้ซื้อที่เป็นผู้บริโภค (Consumer) คือผู้ท่องเที่ยวโดยทั่วไป กลุ่มผู้ซื้อเหล่านี้จะเป็นผู้ตัดสินใจในการซื้อและการจัดการเดินทางด้วยตนเอง หรือผ่านทางบริษัทตัวแทนนำเที่ยวต่างๆ ผู้ซื้ออีกประเภทหนึ่งเป็นกลุ่มผู้ซื้อที่ไม่ได้บริโภคด้วยตนเอง แต่เป็นผู้ตัดสินใจซื้อและจัดการซื้อให้ผู้บริโภคคนอื่นๆ คือผู้ซื้อระดับองค์กร ได้แก่ กลุ่มผู้จัดการประชุม (Convention organization) กลุ่มผู้ซื้อเพื่อจัดเป็นรางวัลให้แก่พนักงานหรือตัวแทนขายของตนที่ทำยอดขายได้ตามเป้าหมายทางการค้า (Incentive Travel organization)

2.3.2.2 สินค้าหรือบริการ (Product) สินค้าทางการท่องเที่ยวแตกต่างจากสินค้าโดยทั่วไป สินค้าบริโภคโดยทั่วไปนั้น ผู้บริโภคสามารถบริโภคสินค้าเป็นหน่วยเดียวได้ แต่สินค้าทางการท่องเที่ยวซึ่งเป็นสินค้าบริการนั้น ผู้บริโภคจะต้องบริโภคสินค้าในหลายๆ ส่วน ประกอบกัน หรือรวมกันเป็นแบบสำเร็จรูป (package) องค์ประกอบของสินค้าทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ระบบสาธารณูปโภคและการคมนาคมขนส่ง

2.3.2.3 ผู้ผลิต (Producer) หรือผู้ขายสินค้าทางการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ใหญ่ๆ คือ

(1) กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านที่พัก ผู้ประกอบการด้านภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่มต่างๆ ผู้ประกอบการด้านการนำเที่ยว เช่น สวนสามพราน ฟาร์มจระเข้ ฯลฯ ผู้ประกอบการด้านร้านค้าของที่ระลึก และผู้ประกอบการด้านอื่นๆ ที่ขายบริการเพื่อกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เช่น ร้านเสริมสวย บิมน้ำมัน ธนาคาร ฯลฯ

(2) ผู้ผลิตในภาครัฐบาล เป็นผู้ผลิตอีกระดับหนึ่ง อาจจะเป็นระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ผู้ผลิตกลุ่มนี้จะขายสินค้าทางการท่องเที่ยวทั้งหมดในขอบเขตที่ตนรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่พักแรม การคมนาคมขนส่ง ฯลฯ และไม่ได้ระบุเจาะจงว่าเป็นชิ้นใดชิ้นหนึ่ง โดยเฉพาะผู้ผลิตในภาครัฐบาลนี้มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า เป็นต้น

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังประเทศที่ตนมิได้พักอาศัยอยู่เป็นประจำ ด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตามที่มีใจไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ ดังนั้น ผู้มาเยือน จึงหมายรวมถึงผู้เดินทาง 2 ประเภทคือ

1. นักท่องเที่ยว (Tourist) คือ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่พำนักอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง
2. นักทัศนจร (Excursionist) คือ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้นิยามศัพท์ทางนักท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการงานสถิติ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) คือบุคคลที่มีได้มีที่พำนักถาวรในราชอาณาจักรไทย เดินทางเข้ามาเพื่อประกอบภารกิจใดๆ ทั้งนี้ต้องมีได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย
2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) คือ บุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำ เพื่อประกอบภารกิจใดๆ ทั้งนี้ต้องไม่ได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นๆ จากผู้ใด ณ สถานที่แห่งนั้น

2.4 ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

สหภาพยุโรปโดย European Commission (2000) ให้ความสนใจเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนอกเมืองใหญ่มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 โดยจัดทำคู่มือการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวออกมา 3 เล่มครอบคลุมการพัฒนาแหล่งเที่ยวนอกเมือง แหล่งท่องเที่ยวใจเมือง และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ในบรรดาคู่มือเหล่านี้ การศึกษาเรื่องแหล่งเที่ยวนอกเมืองมีความใกล้เคียงกับการท่องเที่ยวชุมชนมากที่สุด และการศึกษานี้ได้สำรวจและวิเคราะห์กรณีศึกษาจำนวน 15 หมู่บ้าน ในประเทศไอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย สเปน ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ กรีซ สหราชอาณาจักร ไอซ์แลนด์ โปรตุเกส และสวีเดน รวม 13 ประเทศ

ในคู่มือดังกล่าวได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของการท่องเที่ยวชุมชน ปัจจัยต่างๆไม่ได้ถูกเรียกโดยตรงว่าเป็นเรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว หากแต่สามารถจัดหมวดหมู่ให้เป็นเรื่องโลจิสติกส์ได้ โดยแยกเป็นโลจิสติกส์ในความหมายอย่างแคบ และความหมายอย่างกว้างเป็นโลจิสติกส์ในความหมายอย่างแคบจะจำกัดอยู่ในเรื่องการไหลทางกายภาพ (Physical flow) การไหลของข้อมูลข่าวสาร (Information flow) และการไหลด้านการเงิน (Financial flow) แต่หากมองในความหมายอย่างกว้างจะครอบคลุมไปถึงเรื่องห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบ

ตัวอย่างของการใช้โลจิสติกส์ในความหมายอย่างแคบในการสร้างคุณภาพของการท่องเที่ยวชุมชนจากกรณีศึกษาของ European Commission (2000) ซึ่งประมวลโดย คมสัน และศิริพร (2500) มีรายละเอียดในตารางที่ 2.4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 การใช้โลจิสติกส์ในการสร้างคุณภาพของการท่องเที่ยวชุมชนในสหภาพยุโรป

ข้อ	รายการ	หมู่บ้าน	ประเทศ
1. การไหลทางกายภาพ (Physical flow)			
1.1	มีการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับ ผู้ประกอบการ นำเที่ยว เพื่อให้พนักงานท่องเที่ยวมายังชุมชน	Ballyhoura	ไอร์แลนด์
1.2	มีรถบริการรับส่งนักท่องเที่ยวภายในหมู่บ้าน	Vorges du Nord	ฝรั่งเศส
1.3	มีการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างหมู่บ้านที่ให้บริการในลักษณะอย่างเดียวกัน (เช่น ระหว่าง หมู่บ้าน ที่ทำการท่องเที่ยวชุมชนเหมือนกัน แต่อยู่ต่าง อำเภอ)	Vale du Lima	โปรตุเกส
1.4	มีการเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างชุมชนเล็ก ๆ ที่อยู่ใกล้ ๆ กัน เพื่อร่วมจัดกิจกรรมให้บริการแก่ นักท่องเที่ยว	Skaftarheppur	ไอร์แลนด์
1.5	การเตรียมกิจกรรมในชุมชนกับการบรรยายของไกด์ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	Pohjois- Karjala	ฟินแลนด์
1.6	มีรถขนส่งมวลชนให้บริการมาถึงชุมชนในกรณีที่ นักท่องเที่ยวเดินทางมาเอง	Lungau	ออสเตรีย
1.7	นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปถึงแหล่งผลิตสินค้าหรือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชน	Ballyhoura	ไอร์แลนด์
2. การไหลของข้อมูลข่าวสาร (Information flow)			
2.1	มีศูนย์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเป็นเป้าสายตาของ นักท่องเที่ยวไม่ให้เคืองเมื่อเข้ามาในหมู่บ้านเป็นครั้งแรก	Ballyhoura	ไอร์แลนด์
2.2	มีการบรรยายให้ข้อมูลสิ่งที่เป็น Theme ของชุมชน ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะได้ไปชมของจริง	Trossachs	สหราชอาณาจักร
2.3	มีการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต	Ballyhoura	ไอร์แลนด์
2.4	การใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยตลาดนานาชาติ	เกือบทุกแห่ง	เกือบทุกประเทศ
2.5	มีการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว สถิติการใช้บริการ	Trossachs	สหราชอาณาจักร
2.6	การใช้ประโยชน์จากข้อคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวมา ปรับปรุงคุณภาพ	เกือบทุกแห่ง	เกือบทุกประเทศ
3. การไหลด้านการเงิน (Financial flow)			
3.1	มีการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านเพื่อโน้มน้าวใจ นักท่องเที่ยวให้เกิดการใช้จ่ายเงินมากขึ้น	Sitia	กรีซ
3.2	มีการจำหน่ายสินค้า (ราคาถูกหน้าโรงงาน) หลังจาก นักท่องเที่ยวได้ชมวิธีการผลิต	Bregenzerwald	ออสเตรีย
3.3	มีแหล่งทุนจากภายนอกมาช่วยสนับสนุนชุมชน	Ballyhoura	ไอร์แลนด์

ที่มา : คมสัน สุริยะ และศิริพร ศรีชูชาติ (2550-ข)

ในความหมายอย่างกว้างของโลจิสติกส์ European Commission (2000) ได้เสนอปัจจัยแห่งความสำเร็จเพิ่มเติมไว้ในเรื่องการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวชุมชนทั้งระบบ อาทิเช่น

1. การมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนโดยการฝึกอบรมอย่างจริงจัง
2. การควบคุมคุณภาพของอาหารหรือสินค้าที่มอบให้หรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว
3. การเปลี่ยนแปลงเชิงสถาบัน โดยมีการตั้งองค์กรใหม่เพื่อเข้ามาดูแลการท่องเที่ยวโดยตรงในชุมชน
4. การสร้างความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการเกษตร
5. การให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีของผู้คนในชุมชน

2.4.2 เกณฑ์การพิจารณาความสำเร็จและล้มเหลวของธุรกิจ

เนื่องจากความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ความรู้และความเข้าใจที่เกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ คนส่วนใหญ่นิยมใช้เฉพาะเกณฑ์ความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านผลกำไรเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของธุรกิจ แต่วิสาหกิจชุมชนนั้นมีเป้าหมายและกระบวนการในการก่อตั้งแตกต่างไปจากธุรกิจแบบดั้งเดิม ดังนั้น การพิจารณาตัวชี้วัดความสำเร็จของธุรกิจชุมชนจึงควรครอบคลุมทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

2.4.2.1 ด้านเศรษฐกิจความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่นิยมใช้วัดความสำเร็จในองค์กรธุรกิจทั่วไป ผลจากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ใช้วัดความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจมักประกอบไปด้วย 10 ปัจจัย คือ ผลกำไร ต้นทุนลดลง การเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน การเจริญเติบโตของยอดขาย การเจริญเติบโตของสินทรัพย์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย และได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย

(1) ผลกำไรเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอด และสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสถานะภาพขององค์กรธุรกิจได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผลกำไรจึงเป็นตัวชี้วัดที่นิยมนำมาใช้วัดผลการดำเนินงานองค์กรธุรกิจ

(2) ต้นทุนลดลง กลยุทธ์การลดต้นทุนการผลิต เป็นทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มผลกำไรขององค์กรธุรกิจ และเป็นกลยุทธ์ที่เน้นการสำรวจและแก้ไขจุดบกพร่องภายในองค์กรธุรกิจ

(3) การเพิ่มของจำนวนพนักงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ชี้วัดความสำเร็จของธุรกิจเนื่องจากความสำคัญขององค์กรธุรกิจที่มีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ คือ การสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ประชาชน

(4) การเจริญเติบโตของยอดขายมีบทบาทสำคัญของความสำเร็จขององค์กรธุรกิจ การเจริญเติบโตของยอดขายเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุดของประสิทธิภาพในองค์กรธุรกิจ

(5) การเจริญเติบโตของสินทรัพย์ สินทรัพย์เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพขององค์กรธุรกิจในการก่อตั้งและดำเนินกิจการ เนื่องจากสินทรัพย์เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่เป็นตัวเงิน

(6) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า ในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ และดำเนินธุรกิจ การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้เพื่อผลิตเป็นสินค้าและบริการสามารถสร้างและส่งเสริมการพึ่งตนเองของชุมชนในชนบทได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการวัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าของธุรกิจชุมชน จึงเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของธุรกิจได้เป็นอย่างดี

(7) การพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาด้านการตลาดจะเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง และจำเป็นที่จะต้องกำหนดแนวทางที่ชัดเจน ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมี 2 ด้าน คือ ประการแรกให้มีการกระจายสินค้าเพิ่มขึ้นเป็นการลดการพึ่งพาสถานที่หลักเพียงไม่กี่ตลาด โดยรักษาส่วนแบ่งการตลาดในตลาดหลักดั้งเดิม รวมทั้งการเพิ่มและกระจายส่วนแบ่งการตลาดไปยังตลาดใหม่ที่มีคู่แข่ง ประการที่สอง คือ การเจาะตลาดสินค้าประเภทใหม่ๆ ที่มีคู่แข่งด้านการผลิตและการตลาดทั้งในตลาดดั้งเดิมและในตลาดใหม่ให้มากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนร่วมในการรักษา และเพิ่มอัตราการขยายตัวของธุรกิจ

(8) การจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริม การตลาดเช่น โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ลด แลก แจก แถม) กิจกรรมการตลาดมิได้มีเฉพาะการเสนอขายผลิตภัณฑ์ต่างๆ เท่านั้น แต่จะมีการดำเนินการด้านอื่นๆ อีกหลายประการ เพื่อจะช่วยให้การนำผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ที่ต้องการใช้ในลักษณะที่จะให้ถูกใจผู้ซื้อมากที่สุด กิจกรรมทางการตลาดเหล่านี้ ได้แก่(การจัดทำเนื้อหาองค์ความรู้ SMEs ภายใต้งานพัฒนาศูนย์ข้อมูล SMEs Knowledge Center ปี 2556)

1. การตลาด ช่วยกระตุ้นให้มีการผลิตมากขึ้น ผู้ผลิตมีกำลังใจที่จะคิดค้นปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น เรียกว่า ผู้บริโภคได้รับอรรถประโยชน์เพิ่มขึ้น จากการมีผลิตภัณฑ์นานาชนิดให้เลือก (Form Utility – อรรถประโยชน์จากรูปร่างของสิ่งของ)

2. การตลาดช่วยนำผลผลิตจากแหล่งผลิตที่มีมากมายจนเกินความต้องการในท้องถิ่น ไปสู่มือผู้บริโภคที่อยู่ในแหล่งอื่นๆ ที่มีความต้องการผลผลิตเหล่านั้น และไม่อาจจะหาได้ในท้องถิ่นของตนเอง ผู้บริโภคเหล่านั้นได้รับอรรถประโยชน์เพิ่มขึ้น ที่สามารถแสวงหาผลิตภัณฑ์ที่จะมาตอบสนองความต้องการได้สะดวก ใช้เวลาน้อย ไม่ต้องเดินทางไกล (Place Utility – อรรถประโยชน์จากสถานที่)

3. การตลาดช่วยนำสินค้าไปเก็บรอไว้ที่ปลายทาง เมื่อผู้บริโภคต้องการสินค้าเวลาใด ก็สามารถไปหาซื้อได้ ทำให้ได้รับการตอบสนองความต้องการทันเวลา และเกิดความพอใจ (Time Utility – อรรถประโยชน์ในด้านเวลา)

4. การตลาดนอกจากจะช่วยนำสินค้าบริการมาใกล้ชิดผู้บริโภคมากขึ้นแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเป็นเจ้าของได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากสินค้านั้นได้ เช่น การให้สินเชื่อในรูปแบบต่างๆ การเสนอขายในหน่วยย่อย การเสนอข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ของสินค้าให้ทราบทั่วกัน (Possession Utility – อรรถประโยชน์ที่เกิดจากการเป็นเจ้าของสิ่งนั้นได้)

(9) ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย เป็นการขอรับเงินอุดหนุนเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงาน หรือ การที่หน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายใช้เงินในการจัดงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การสร้างเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร/หน่วยงาน มีดังนี้

1. ค้นหาความร่วมมือจากทุกองค์กร/หน่วยงานในพื้นที่ : ผู้มีอิทธิพลทางความคิด/นักการเมืองท้องถิ่น/ผู้นำศาสนา/ผู้นำองค์กร ฯลฯ

2. หาความร่วมมือจากหน่วยเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเช่น องค์กรสาธารณะประโยชน์ อาสาสมัคร หน่วยเอกชน มูลนิธิ จัดกิจกรรมร่วมกัน

3. ค้นหาประเด็นเรื่องงานที่เป็นที่สนใจขององค์กรและหน่วยงาน

4. จัดกิจกรรมที่เน้นการร่วมมือ

5. พัฒนาทีมงานให้มีทักษะและความรู้ใหม่

6. มีการเชื่อมโยงการทำงาน

7. มีทิศทางและเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

8. ค้นหาแหล่งสนับสนุนทรัพยากร

(10) ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย เป็นการให้ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน

2.4.2.2 ด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจโดยตรงผลประโยชน์ขององค์กรธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการไม่ได้มีผลเฉพาะการสร้างควมมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการสร้างควมมั่นคง ทางด้านสร้างสังคมด้วย ผลประโยชน์ทางด้านสังคมนี้ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับส่วนบุคคล และระดับส่วนรวม

ระดับส่วนบุคคล การดำเนินธุรกิจหรือความเป็นผู้ประกอบการ เป็นกระบวนการในการสร้างคุณค่า โดยใช้เวลาทุ่มเททั้งทางด้านเวลา ความอดุสาหะวิริยะและทรัพยากรอื่นๆของผู้ประกอบการ เพื่อรับผลตอบแทนทั้งที่เป็นตัวเงินและความพึงพอใจ ดังนั้น ความพึงพอใจของผู้ประกอบการชุมชนทั้งทางด้านความพึงพอใจในงานที่ทำ และความพึงพอใจในชีวิตตนเอง จึงเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของธุรกิจชุมชน

ระดับส่วนรวม ธุรกิจชุมชนเป็นธุรกิจที่ก่อตั้ง บริหารจัดการ และเป็นเจ้าของโดยกลุ่มคนในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนและคนในชุมชนเป็นหลัก ดังนั้น ประโยชน์ของธุรกิจชุมชนที่มีต่อส่วนรวมจึงเห็นได้อย่างเด่นชัด โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้ การรับรู้ถึงความสามารถของกลุ่ม การพึ่งพาตนเองของกลุ่ม และทุนทางสังคม

1. การรับรู้ถึงความสามารถของกลุ่ม (Collective Efficacy) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกว่าคุณสมบัติที่ตัวเองเป็นสมาชิกอยู่นั้น มีความสามารถในการปฏิบัติงานต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจชุมชนได้อย่างดี

2. การพึ่งพาตนเองของกลุ่ม (Collective self-reliance) หมายถึง ความสามารถของกลุ่มในการตอบสนองความต้องการของสมาชิก และการตัดสินใจในการดำเนินงาน

3. ทุนทางสังคม (Social capital) หมายถึง ทุนที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน ทำให้เกิดความไว้วางใจกันเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและก่อให้เกิดประเพณีและธรรมเนียมที่ยึดถือร่วมกัน

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเป็นการแสดงให้เห็นถึง 4 มิติดังต่อไปนี้ (กัญญาณอน อินทว้าง และคณะ , 2554,88-90)

1. มิติด้านมนุษย์

1.1 สามารถนำภูมิปัญญาดั้งเดิมไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหมู่บ้านและสร้างรายได้

1.2 พัฒนาทักษะให้คนในชุมชนได้ประกอบอาชีพสร้างรายได้ภายในชุมชนได้

มีความสามารถและทักษะการดำรงชีวิต

การรู้จักเลือกสรรอาชีพให้กับกลุ่ม

มีการพัฒนาความสามารถและทักษะการผลิตจากภูมิปัญญา

มีการนำหลักศาสนา ประเพณีนิยมมาใช้กับหมู่บ้าน

2. มิติด้านสังคม

2.1 พัฒนาหมู่บ้านจากการรวมกลุ่มสร้างรายได้ผลิตสินค้าจากภูมิปัญญา

2.2 มีการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกับชุมชนภายในและภายนอก

การสร้างเครือข่ายภายนอก

การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพ

มีชุมชนเครือข่ายที่ช่วยเหลือเกื้อกูล มีกลุ่ม การตลาด การซื้อวัตถุดิบ ข่าวสารข้อมูล

มีการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม การรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ การสอนงานให้กับชุมชน

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 ผลิตสินค้าเพื่อขายได้ทุกปี

3.2 มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระดับครอบครัว

การสร้างรายได้ของกลุ่มอาชีพต่างๆ

มีทรัพย์สินปัจจัยการผลิตที่เพิ่มขึ้น

มีผลกำไรที่และไม่ก่อให้เกิดปัญหา

มีการขยายกลุ่มอาชีพจากกำไรที่ได้

4. สิ่งแวดล้อม

4.1 ดูแลสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

4.2 กลุ่มหมู่บ้านสามารถสร้างแนวทางด้านจิตสาธารณะ

การสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

ใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างเข้าใจและประหยัด

การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม

จัดกิจกรรมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

มีการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย (สมิทธิ บรรณกร และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ (Volume 2 No.4 October - December 2009) อันได้แก่

1) คุณภาพของสินค้าที่มีมาตรฐาน อันเกิดจากการมีการตรวจสอบคุณภาพของงานอย่างสม่ำเสมอ

2) การบริหารจัดการที่มีการวางระบบการบริหาร มีการแบ่งโครงสร้างการทำงาน แต่ละกระบวนการงานที่แยกกันทำตามความถนัด มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งสี สัน รูปแบบ การบรรจุภัณฑ์

3) การตลาดเป็นสิ่งสำคัญ ตลาดของผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นต่างประเทศเป็นหลัก และตลาดรองลงมาเป็นตลาดในประเทศไทย วางขายตามร้านหรือศูนย์แสดงสินค้าสำหรับรับนักท่องเที่ยว และยังมีการออกร้านตามงานแสดงสินค้า

4) ศักยภาพของผู้นำกลุ่มในการประสานทั้งเรื่องการผลิต การตลาด การประสานความสามัคคีในกลุ่ม การประสานกับลูกค้าและมีมนุษยสัมพันธ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และประสานผลประโยชน์ได้ดี

5) การส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง

2.4.3 โลจิสติกส์ท่องเที่ยวและปัจจัยแห่งความสำเร็จของการท่องเที่ยว

คมสัน สุริยะ (2553) ได้กล่าวไว้ว่าอะไรคือปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Success factors) ปัจจัยแห่งความสำเร็จคือ สิ่งที่หากขาดไปแล้ว เรื่องนั้นจะไม่มีทางสำเร็จ ความสำเร็จคืออะไร วัตถุประสงค์อย่างไร ความสำเร็จคือ การทำบางสิ่งบางอย่างให้เกิดขึ้นได้ โดยความสำเร็จมีหลายระดับ ดังนี้

2.4.3.1 ระดับเบื้องต้น (ทำให้เกิดขึ้นได้)

การท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นไม่ได้หากปราศจากสามส่วน คือ แหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และระบบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว (โลจิสติกส์ของการท่องเที่ยว คือ การจัดการเรื่อง Physical flow, information flow และ financial flow ในการให้บริการท่องเที่ยว)

2.4.3.2 ระดับกลาง (ทำให้ได้กำไร)

การท่องเที่ยวจะทำให้ได้กำไร จะเกิดขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเป็นเงินมากกว่าต้นทุนของการจัดการท่องเที่ยวในส่วนนี้จึงมีเรื่องที่ต้องคิดอยู่สองส่วน คือ การกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใช้จ่าย และการควบคุมต้นทุน

2.4.3.3 ระดับสูง (ทำให้อยู่เหนือการแข่งขัน)

การท่องเที่ยวจะทำให้ได้กำไรมหาศาล ขึ้นอยู่กับการจัดประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยว การสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ที่เหนือกว่าผู้ให้บริการรายอื่น

2.4.3.4 ระดับสุดยอด (ทำให้ยั่งยืน)

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและไม่ก่อมลภาวะต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับการรักษาภาพลักษณ์ของประเทศ การรักษาสภาพแหล่งท่องเที่ยว รักษาอัตลักษณ์ไมตรีของคนท้องถิ่นที่มีต่อนักท่องเที่ยว การสร้างความคุ้มค่าต่อเงินที่นักท่องเที่ยวจ่าย การสรรหาจุดขายใหม่ ๆ มาเรื่อย ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวไม่เบื่อ ความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การกระจายรายได้ไปสู่คนยากจนและคนที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยตรง ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเลือกใช้พลังงานสะอาดในการท่องเที่ยว เป็นต้น

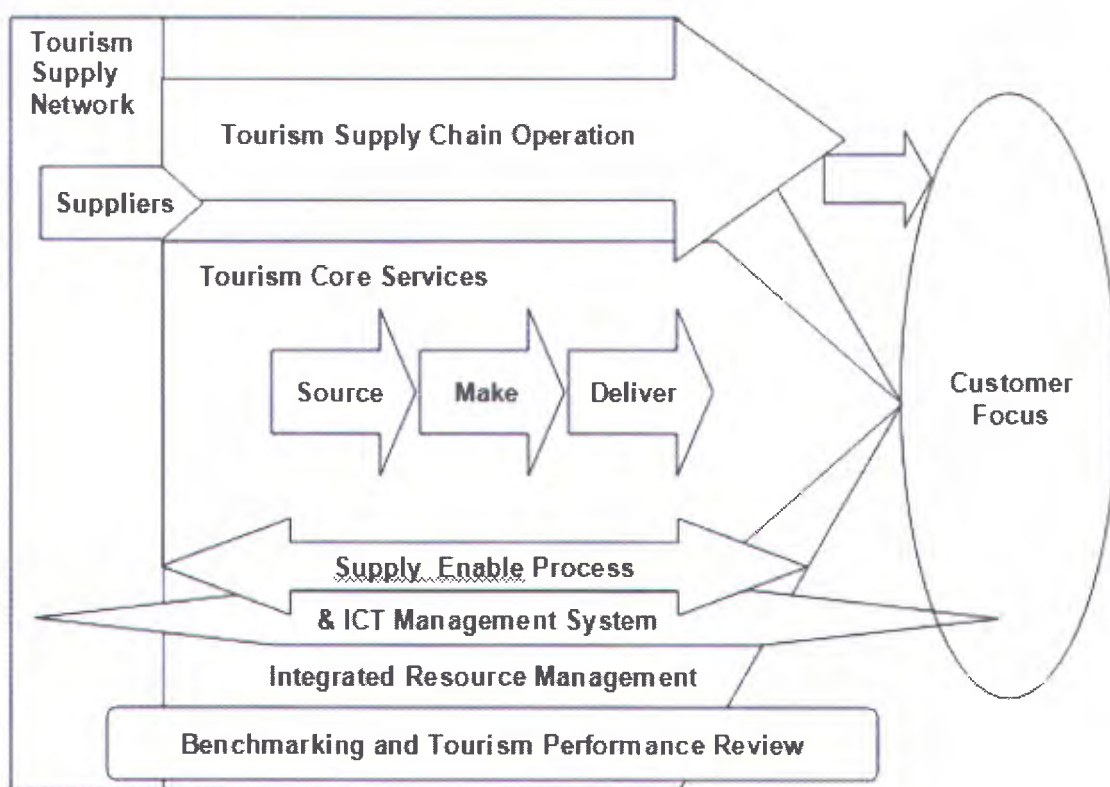
ส่วนกรอบแนวคิดเกี่ยวกับโลจิสติกส์การท่องเที่ยวระดับเมืองท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain Operation) (มิ่งสรรพ และคมสัน 2551) ซึ่งมีคำถามวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- มีบริการด้านโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวที่สำคัญอะไรบ้าง (Tourism Core Services) และมีกระบวนการสำคัญในการให้บริการด้านโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างไร (Source, Make and Deliver)
 - มีปัจจัยใดบ้างที่ช่วยให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ (Supply Enable Process)
 - มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างไร (ICT Management System)
 - มีจุดเชื่อมต่อที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของการให้บริการท่องเที่ยวอะไร บ้าง (Integrated Resource Management)
 - ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้บริการท่องเที่ยวดีขึ้นในอนาคต จากการเรียนรู้จากการบริการท่องเที่ยวแห่งอื่นหรือจากประสบการณ์ให้บริการท่องเที่ยวที่ผ่านมา (Benchmarking and Tourism Performance Review)
- กรอบของการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการไหลหรือการเคลื่อน (Flow) 3 ส่วน คือ
1. การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) หมายถึง การเดินทางของนักท่องเที่ยว การขนส่งนักท่องเที่ยว การลำเลียงสัมภาระของนักท่องเที่ยว และความสะดวกสบายในการเดินทาง เป็นต้น

2. การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ คำแนะนำข้อควรปฏิบัติในสถานที่ และการเตือนให้ระมัดระวัง เป็นต้น

3. การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) หมายถึง การอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว และการซื้อตั๋วเดินทางต่าง ๆ

ทั้งนี้กรอบของการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการไหลหรือการเคลื่อน (Flow) สามส่วน คือ การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และการเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) ดังภาพที่ 2.4

Source: Kaosa-ard, Mingsam and Komsan Suriya. 2008. An Analysis of Tourism Logistics in Tourism City.

Chapter 5 in Integrated Development of Sustainable Tourism in the Mekong Region 3.

Chiang Mai: Social Research Institute, Chiang Mai University.

ภาพที่ 2.4 : กรอบแนวคิดในการศึกษาโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวในระดับเมืองท่องเที่ยว
ที่มา: มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และ คมสัน สุริยะ (2551)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

Mill and Morrion (1992) ได้ศึกษา เรื่องการไหล (flow) ของข้อมูลข่าวสารและการไหลของนักท่องเที่ยวระหว่างถิ่นที่อยู่กับเมืองท่องเที่ยวดูใกล้เคียงกับโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ใจความสำคัญของการศึกษานี้มีอยู่ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวมีอยู่ 4 ประการ คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว ตลาดนักท่องเที่ยว เมืองท่องเที่ยว และกลไกตลาด สิ่งที่เชื่อมโยงองค์ประกอบเหล่านี้คือกระบวนการการไหล โดยข้อมูลข่าวสารเรื่องกิจกรรมการท่องเที่ยวจะไหลไปหาตลาดนักท่องเที่ยวก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจะตามด้วยการไหลของนักท่องเที่ยวยังเมืองท่องเที่ยว และกลไกที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้กระบวนการนี้เกิดขึ้นได้คือตัวแทนการท่องเที่ยว

ในเรื่องคุณภาพของการเดินทางท่องเที่ยวไปยังเมืองท่องเที่ยว การศึกษาของ Lumsdon and Page (2004) ให้แนวคิดในการประเมินคุณภาพของการขนส่งผู้โดยสารไปยังเมืองท่องเที่ยวใน 8 ประเด็น ดังนี้

- ความพร้อมในการบริการ (Availability)
- ความสามารถในการใช้บริการ (Accessibility)
- การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา (Information)
- จังหวะเวลาที่เหมาะสม (Time)
- การบริการผู้โดยสาร (Customer care)
- ความสะอาดสบาย (Comfort)
- ความปลอดภัย (Security)
- ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environment)

Lumsdon and Page (2004) ได้ศึกษากรอบสำหรับการประเมินคุณภาพการท่องเที่ยว ซึ่งจำกัด อยู่ในเรื่องของการขนส่งผู้โดยสารเป็นเรื่องหลัก งานศึกษาที่หนีออกจากกรอบนี้แล้วเริ่มมองถึง บริบทอื่นของการท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กับการขนส่งนักท่องเที่ยว

Orbasli and Shaw (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังเมืองท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลายเมืองในยุโรป และได้แบ่งขั้นตอนการขนส่งเป็นสามขั้นเหมือนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ การเดินทางเข้าสู่เมือง การเดินทางรอบเมือง และการเดินทางออกจากเมือง สิ่งที่น่าสนใจในการศึกษานี้คือ เริ่มมีความคิดเรื่องอื่นที่ไม่ใช่เพียงการขนส่งเข้ามาเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จด้วย ปลอดภัยจากอาชญากรรม การให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว การอบรมด้านภาษาสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้นำเที่ยว ผู้ดูแลสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนถึงร้านค้าของที่ระลึก ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ตัดสินว่านักท่องเที่ยวจะพอใจหรือไม่ คือ

1. การออกแบบสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับการเข้าชมของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้พิการ หรือผู้ที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ต้องให้ระยะทางในการเดินน้อยที่สุด มีสถานที่สำหรับการนั่งพักหรือ รอ
2. กำหนดการต้องแน่นอน ซึ่งต้องทำให้เวลาในการรอคอยเพื่อเปลี่ยนยานพาหนะหรือเปลี่ยน สถานที่มีน้อยที่สุด
3. ความสะดวกในการซื้อตั๋วเดินทางและสามารถใช้ได้กับบริการขนส่งหลายประเภท (ตัวรถเมล์ รถราง รถไฟใต้ดิน และรถไฟระยะสั้นสามารถให้ด้วยกันได้) และมีความยืดหยุ่น (สามารถขึ้นรถไฟขบวนไหนที่ ผ่านมาก็ได้) การให้ข้อมูลข่าวสารนอกสถานีขนส่ง เช่น การมี เว็บไซต์ของผู้ให้บริการรถไฟ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถตรวจสอบตารางเวลา ราคาตั๋ว และอาจจะสามารถจองตั๋วผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้เลย

2.5.2 งานวิจัยในประเทศ

คมสัน สุริยะ (2548) ได้ศึกษาระบบโลจิสติกส์สำหรับการขนส่งผู้โดยสารในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย รถโดยสารประจำทางระหว่างในจังหวัด (ระยะใกล้) รถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัด (ระยะไกล) บริการท่าอากาศยาน การขนส่งผู้โดยสารโดยทางรถไฟ รถขนส่งมวลชนท้องถิ่นรถตุ๊กตุ๊ก สีมูฮิน รถ แท็กซี่ป้ายดำ รถเช่า มอเตอร์ไซด์ให้เช่า รถเช่าเหมาคัน รถตู้พร้อมคนขับ บริการอื่นๆ ด้านการขนส่ง (ปั้มน้ำมัน) และการให้เช่าอุปกรณ์การขนส่งทางอากาศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพรวมของอุตสาหกรรมขนส่งผู้โดยสารในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาโดยสรุปพบประเด็นปัญหาที่สำคัญของอุตสาหกรรมการขนส่งผู้โดยสารคือ จังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีระบบขนส่ง มวลชนของรัฐ รถสองแถวแดงที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบันยังมีความแตกต่างกันในด้านมาตรฐานการบริการ ความสะดวกและความปลอดภัย จึงควรจัดให้มีระบบขนส่งมวลชนในเชียงใหม่ที่ให้บริการอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นเวลา แต่การจัดระบบขนส่งมวลชนในจังหวัดเชียงใหม่ยังควรต้องพิจารณาทางด้านอุปสงค์และอุปทานโดยละเอียดอีกครั้ง เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะอุปทานส่วนเกินในภาคธุรกิจรถขนส่งมวลชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะนอกฤดูการท่องเที่ยว เนื่องจากระบบขนส่งมวลชนการจัดระบบขนส่งมวลชนจะเข้ามาชิงส่วนแบ่งตลาดคนท้องถิ่น จึงอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ขับรถขนส่งมวลชนในท้องถิ่น และคนขับรถตุ๊กตุ๊กที่ต้องพึ่งพาลูกค้ากลุ่มนี้เป็นหลักในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว

ชัยวัช ทองอินทร์ (2549) ได้ศึกษากระบวนการทัศน์ของการจัดการโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย พบว่า โลจิสติกส์ มีความสำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ โดยรัฐบาลได้บรรจุแผนการจัดการโลจิสติกส์ไว้ในวาระแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการสร้างความเข้มแข็ง และศักยภาพในการแข่งขันในระดับมหภาคในขณะที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นฟันเฟืองสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจประเทศเช่นกัน โดยถูกจัดให้เป็นหนึ่งในห้าของคลัสเตอร์หลักในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศด้วยเหตุที่แนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกอุตสาหกรรม กระบวนทัศน์ของโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความมั่นคงให้กับประเทศได้ในที่สุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บูรณาการของโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว เป็นแนวทางในการยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยผลักดันการท่องเที่ยวไทย ให้เกิดบูรณาการอย่างเป็นระบบ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มรายได้ประชาชาติ ลดต้นทุน และค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน อันเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติอย่างแท้จริง

มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด และคณะ (2551) ได้ศึกษาระบบโลจิสติกส์ของเมืองเชียงใหม่พบว่าเชียงใหม่มีระบบคมนาคมต่อเชื่อมกันค่อนข้างสมบูรณ์ และเชียงใหม่ยังไม่มีปัญหาโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยวในเวลาปกติ ในกรณีของ mass tourism สามารถจัดการการท่องเที่ยวที่มีรสนิยมการเดินทางต่างกันได้ดี การวิเคราะห์การจัดการพบว่ายังไม่มีปัญหามากนักเมื่อเทียบกับกรุงเทพฯ เวลารถติดในเชียงใหม่คิดเป็นร้อยละ 20-30 ของเวลาปฏิบัติงานของยานยนต์ และจะมีปัญหาเฉพาะในช่วงงานประเพณี เช่น สงกรานต์ และลอยกระทง ซึ่งจะทำให้มียานพาหนะเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 และ 20 ตามลำดับ

มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด และคณะ (2551) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อระบบโลจิสติกส์ ในเมืองท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ พนมเปญ เสียมเรียบ เชียงใหม่ ย่างกุ้ง เวียงจันทน์ และหลวงพระบาง เป็นการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3,841 ตัวอย่าง ตามเกณฑ์สมรรถนะที่กำหนด ทุกเมืองมีปัญหาโลจิสติกส์ในกรณีฉุกเฉิน เช่น รถเสีย อุบัติเหตุ เมืองที่มีปัญหาจราจรน้อยที่สุดคือ หลวงพระบาง เมืองที่ขาดแคลนบริการโลจิสติกส์ที่สุดคือ ย่างกุ้ง เมืองที่มีค่าคะแนนโลจิสติกส์ที่ดีที่สุดคือ เชียงใหม่

ในด้านการไหลของข้อมูล เมืองเชียงใหม่มีจุดเด่นที่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ที่พักและอาหาร แต่มีจุดอ่อนที่ข้อมูลการขนส่ง เมืองอื่นๆ มีปัญหาด้านข้อมูลในระดับเดียวกันทุกเมือง ยกเว้นย่างกุ้งมีปัญหามากที่สุดในทุกเรื่อง ทางด้านโลจิสติกส์การเงิน พบว่า ไทยมีปัญหาในเรื่องของการคืนภาษีเท่านั้น เมืองอื่นๆ มีปัญหาใกล้เคียงกันทุกเรื่อง โดยเฉพาะการใช้เช็คเดินทางและบัตรเครดิต ส่วนย่างกุ้งมีปัญหามากที่สุดทุกเรื่องโดยทั่วไปแล้วทุกประเทศได้คะแนนระบบโลจิสติกส์ต่ำกว่าคะแนนความพึงพอใจในด้านแหล่งท่องเที่ยว

ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ (2552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของโลจิสติกส์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะล้านอย่างยั่งยืน นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวหมู่เกาะล้าน ส่วนใหญ่มีความประทับใจในความสวยงามของธรรมชาติ และค่าของความพึงพอใจในแต่ละด้านได้แก่ ด้านการเดินทางและระบบการขนส่งระหว่างเมืองพัทยามายังเกาะล้าน ด้านที่พัก จำนวนแหล่งท่องเที่ยว ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์บนเกาะล้าน ระบบสาธารณูปโภคบนเกาะล้าน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก แต่กิจกรรมที่เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวยังมีค่อนข้างน้อย จึงเป็นผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเกาะล้านแบบวันเดียว คือเดินทางไปเช้าเย็นกลับ จากเหตุดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

อนุมาน จันทวงศ์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการลงทุนด้านธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เข้ามา

ท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระดับรายได้จากการท่องเที่ยวและรูปแบบการกระจายรายได้จากการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการลงทุนของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลของการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาเป็นหญิงและชายมีจำนวนไม่แตกต่างกัน มีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี อาชีพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมา เป็นนักเรียนนักศึกษา นักท่องเที่ยวส่วนมากมีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีรายได้ 10,000 - 30,000 บาท ต่อเดือน ด้านรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชของนักท่องเที่ยวตั้งแต่การเดินทางก่อนเข้ามาในจังหวัดนครศรีธรรมราช การเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครศรีธรรมราชและการเดินทางกลับพบว่า โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางมาด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยการเดินทางด้วยรถส่วนตัว หรือรถประจำทาง หรือเครื่องบิน ด้านแบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ 8,865 บาท โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าที่พักคิดเป็นร้อยละ 24.44 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายค่าตัว ร้อยละ 22.79 ค่าน้ำมันร้อยละ 15.79 และ ค่าของที่ระลึกคิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ ระดับรายได้ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่ารายได้ของผู้ประกอบการส่วนใหญ่น้อยกว่า 50,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 71.50 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 - 70,000 บาท ร้อยละ 7.50 ตามลำดับ โดยรายได้รวมจากการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งปีเฉลี่ยรายละ 915,940.37 บาท พบว่าผู้ประกอบการมีรายได้เดือนเมษายนสูงที่สุด โดยมีรายได้เฉลี่ย 83,083.11บาท รองลงมาเป็นเดือนมกราคม มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 82,236.48 บาท และ เดือนมีนาคม มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 78,846.05บาท คิดเป็นร้อยละ 9.08, 8.97 และ 8.60 ของรายได้เฉลี่ยทั้งปี ตามลำดับ

จากการศึกษามีประเด็นการพัฒนา คือ มีการพัฒนารูปแบบการให้ข้อมูลและส่งเสริมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เน้นการพัฒนากระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืนและมีการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงกระบวนการในการให้บริการด้านโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวและเทียบเคียงสมรรถนะด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลา กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือจังหวัดภูเก็ต ผลของการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวภายในจังหวัดภูเก็ตทั้งชาวไทยและต่างชาติดำเนินค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวภายในจังหวัดสงขลาทั้งชาวไทยและต่างประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจการจัดการโลจิสติกส์ ได้แก่ การจัดการไหลเวียนด้านกายภาพ ด้านสารสนเทศ และด้านการเงิน ด้วยการทดสอบค่าสถิติด้วยวิธีแมนท์วินี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยในภูเก็ตมีความพึงพอใจ สูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญ โดยการจัดการไหลเวียนด้านการเงินได้รับความพึงพอใจในการบริการมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกายภาพและด้านสารสนเทศที่มีความพึงพอใจ

มากที่สุด ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติในภูเก็ตมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน โดยการจัดการไหลเวียนด้านการเงินได้รับความพึงพอใจในการบริการมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสารสนเทศ และด้านกายภาพ โดยจังหวัดสงขลามีศักยภาพในเรื่องการจัดการทางด้านอาหาร และจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพในเรื่องการจัดการทางด้านความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และเมื่อพิจารณาถึงปัญหาด้านการใช้เว็บไซต์ คือ เมื่อทำการสำรวจข้อมูลเว็บไซต์จากการพิมพ์คำสำคัญว่า “ท่องเที่ยวภูเก็ต” และ “Tourism Phuket” ไปพร้อมกัน พบว่า จำนวนหน้าเว็บเพจที่พบ คือ 197,000,000 และ 17,200,000 ตามลำดับ ในขณะที่เมื่อพิมพ์คำสำคัญว่า “Tourism Songkhla” ไปพร้อมกัน พบว่า จำนวนหน้าเว็บเพจที่พบ คือ 114,000,000 และ 876,000 ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงของข้อมูลที่นักท่องเที่ยวที่ต้องการท่องเที่ยวภูเก็ตมีการเข้าถึงข้อมูลที่มากกว่าจังหวัดสงขลาอย่างมาก

จากผลการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ทั้งการไหลเวียนทางด้านกายภาพ สารสนเทศ และด้านการเงิน ร่วมกับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่นอกเหนือจากการท่องเที่ยวเพื่อการช้อปปิ้งในเขตอำเภอหาดใหญ่และสะเดา เช่น การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ โดยการจัดโปรแกรมทัวร์ไหว้พระวัดที่มีชื่อเสียงและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์และอารยธรรมของจังหวัด การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น การจัดโปรแกรมทัวร์เกาะหนู-เกาะแมว เป็นต้น อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมยุทธการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ ร่วมกับการจัดให้มีการสัมมนาระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนทางด้านการท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันทั้งด้านการบริหาร การประชาสัมพันธ์ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งโปรแกรมทัวร์ที่มีความหลากหลายมิติ เพื่อพัฒนาให้เป็นระบบ One Stop Service ด้านการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน การสร้างงานและการเพิ่มรายได้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ และปลูกฝังจิตสำนึกของคนในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและธรรมชาติตลอดไป

เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ (2555) ได้ทำการศึกษาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ปรับปรุงจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง 4 กลุ่มคือนักท่องเที่ยว ชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้นำชุมชนผล

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในภาพรวมมีอายุช่วง 30-34 ปี ทางด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ใช้เวลาท่องเที่ยว 2 วัน วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางท่องเที่ยวคือเพื่อพักผ่อน กิจกรรมนันทนาการที่ทำพร้อมกับการท่องเที่ยวคือชมทิวทัศน์ และเกือบทั้งหมดต้องการกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียวอีก สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพึงพอใจปานกลางต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในปัจจุบันในภาพรวม ในรายด้านส่วนใหญ่พึงพอใจน้อยถึงปานกลาง โดยด้านการไหลทางกายภาพได้รับความพึงพอใจต่ำสุด ในระดับน้อย เนื่องจากมีรายการย่อยถึง 5 รายการ ได้รับความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุดได้แก่ ระบบขนส่งมวลชน ความปลอดภัย ณ สถานีขนส่ง การ

มากที่สุด ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติในภูเก็ตมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน โดยการจัดการโซเชียลมีเดียด้านการเงินได้รับความพึงพอใจในการบริการมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสารสนเทศ และด้านกายภาพ โดยจังหวัดสงขลามีศักยภาพในเรื่องการจัดการทางด้านอาหาร และจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพในเรื่องการจัดการทางด้านความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และเมื่อพิจารณาถึงปัญหาด้านการใช้เว็บไซต์ คือ เมื่อทำการสำรวจข้อมูลเว็บไซต์จากการพิมพ์คำสำคัญว่า “ท่องเที่ยวภูเก็ต” และ “Tourism Phuket” ไปพร้อมกัน พบว่า จำนวนหน้าเว็บเพจที่พบ คือ 197,000,000 และ 17,200,000 ตามลำดับ ในขณะที่เมื่อพิมพ์คำสำคัญว่า “Tourism Songkhla” ไปพร้อมกัน พบว่า จำนวนหน้าเว็บเพจที่พบ คือ 114,000,000 และ 876,000 ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงของข้อมูลที่นักท่องเที่ยวที่ต้องการท่องเที่ยวภูเก็ตมีการเข้าถึงข้อมูลที่มากกว่าจังหวัดสงขลาอย่างมาก

จากผลการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ทั้งการโซเชียลมีเดียทางด้านกายภาพ สารสนเทศ และด้านการเงิน ร่วมกับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่นอกเหนือจากการท่องเที่ยวเพื่อการช้อปปิ้งในเขตอำเภอหาดใหญ่และสะเดา เช่น การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ โดยการจัดโปรแกรมทัวร์ไหว้พระวัดที่มีชื่อเสียงและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์และอารยธรรมของจังหวัด การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น การจัดโปรแกรมทัวร์เกาะหนู-เกาะแมว เป็นต้น อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมยุทธการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ ร่วมกับการจัดให้มีการสัมมนาระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนทางด้านการท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันทั้งด้านการบริหาร การประชาสัมพันธ์ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมกับโปรแกรมทัวร์ที่มีความหลากหลายมิติ เพื่อพัฒนาให้เป็นระบบ One Stop Service ด้านการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน การสร้างงานและการเพิ่มรายได้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ และปลูกฝังจิตสำนึกของคนในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและธรรมชาติตลอดไป

เอกศักดิ์ ชัยชาญ (2555) ได้ทำการศึกษาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ปรับปรุงจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดส่งผลให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง 4 กลุ่มคือนักท่องเที่ยว ชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้นำชุมชนผล

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในภาพรวมมีอายุช่วง 30-34 ปี ทางด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ใช้เวลาท่องเที่ยว 2 วัน วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางท่องเที่ยวคือเพื่อพักผ่อน กิจกรรมนันทนาการที่ทำพร้อมกับการท่องเที่ยวคือชมทิวทัศน์ และเกือบทั้งหมดต้องการกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียวอีก สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพึงพอใจปานกลางต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในปัจจุบันในภาพรวม ในรายด้านส่วนใหญ่พึงพอใจน้อยถึงปานกลาง โดยด้านการโซเชียลมีเดียทางกายภาพได้รับความพึงพอใจต่ำสุด ในระดับน้อย เนื่องจากมีรายการย่อยถึง 5 รายการ ได้รับความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุดได้แก่ ระบบขนส่งมวลชน ความปลอดภัย ณ สถานีขนส่ง การ

เดินทางท่องเที่ยวโดยขนส่งมวลชน ความพร้อมของบริษัททัวร์ และการเดินทางในกรณีฉุกเฉิน และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่นำมาสู่การกลับมาเที่ยวซ้ำ พบว่าความพึงพอใจต่อองค์ประกอบเกือบทุกด้าน มีความสัมพันธ์ต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับกลุ่มชุมชนเห็นว่าการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีการพัฒนาชุมชนหลายด้าน และมีความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในระดับปานกลาง กลุ่มผู้ประกอบการพึงพอใจในระดับมาก กลุ่มผู้นำชุมชนเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นด้านความพร้อมและแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวให้ดีขึ้น กลุ่มต่างๆ มีความเห็นว่ามีความพร้อมระดับหนึ่งและให้ข้อเสนอแนะไปในทางเดียวกันได้แก่ การทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย การรวมกลุ่มของบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่และบทบาทต่าง ๆ กัน การจัดการประชุม ประชาคมด้านโลจิสติกส์ทั้งในและนอกชุมชน การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดเวลา มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง และมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามมีการพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบและการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวกับกลุ่มผู้ประกอบการมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนจนเป็นประเด็นที่ต้องสนใจหาเหตุผลมาอธิบาย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ทำการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยในรอบปีที่ผ่านมา การเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง กิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศรวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเดือนมกราคม - มีนาคม 2557 จากประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เป็นตัวอย่างทั่วประเทศ จำนวน 63,060 คน ประโยชน์ที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวจากการสำรวจประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีความเห็นว่า ได้รับประโยชน์จากการเดินทางท่องเที่ยวในทุกประเด็นโดยประเด็นแรก ได้แก่ ได้รับประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยมากขึ้น ร้อยละ 50.8 ทำให้เกิดความเข้าใจสนิสนมมากขึ้นภายในหมู่ญาติ ร้อยละ 50.3 และทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น ร้อยละ 49.1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งทีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งทีจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

ซึ่งจากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) นั้นใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเก็บข้อมูลจากวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการจัดประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การสร้างเครื่องมือและและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากวารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำราและสิ่งพิมพ์ ตลอดจนข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆทั้งทางด้านโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้งานวิจัยที่สมบูรณ์และนำไปใช้ประโยชน์ได้

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน 400 ราย ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเก็บข้อมูลจากวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 92 ราย และจากการสนทนา

กลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาในอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว คือ อำเภอเมือง อำเภอท่าศาลา อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอปากพนัง อำเภอลานสกา อำเภออ่อนพิบูลย์ และอำเภอนบพิตำ ผู้วิจัยกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.2.1 ประชากร เป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มประชากร เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.2.1.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว หมายถึงนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยในปี พ.ศ.2556 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 2,026,681 คน (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

3.2.1.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมายถึง วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น ที่พัก โฮมสเตย์ บริการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ระลึก ผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้านอาหารเครื่องดื่ม ในอำเภอเมือง อำเภอท่าศาลา อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอปากพนัง อำเภอลานสกา อำเภออ่อนพิบูลย์ และอำเภอนบพิตำ

3.2.1.3 หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1.2.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากลุ่มแรกคือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชในปี 2556 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจำนวนประมาณ 2,026,681 คน/ปี โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 1,989,873 คน/ปี และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 36,808 คน/ปี (ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2557)

ตาราง 3.1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว/รายได้จากการท่องเที่ยว เปรียบเทียบปีที่ผ่านมา
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2552 – 2556

ปี	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวไทย (คน)	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ (คน)	รวมนักท่องเที่ยว (คน)	รายได้จากการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2552	1,888,477 (+ 70.76%)	25,939 (- 38.49 %)	1,914,416 (+ 66.75 %)	5,724.66 (+ 21.29 %)
2553	1,857,246 (- 1.65%)	18,979 (- 26.83 %)	1,876,225 (- 2.00 %)	5,845.57 (+ 2.11 %)
2554	2,362,439 (+ 27.20%)	15,348 (- 19.13 %)	2,377,787 (+ 26.73 %)	8,368.48 (+ 43.16 %)
2555	1,741,263 (-26.29 %)	34,775 (+ 126.57 %)	1,776,038 (- 25.30 %)	8,724.49 (+ 4.25 %)
2556	1,989,873 (+14.27 %)	36,808 (+ 5.84 %)	2,026,681 (- 12.36 %)	10,397.62 (+ 19.18 %)

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ทำให้สามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นกรณีทราบจำนวนที่แน่นอน (Finite Population) โดยการคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, 125) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ + / - 5% ตามวิธีการคำนวณ (อ้างใน พันธณีย์ วิทคโต. 2551, 57) ทำให้ได้จำนวนของขนาดตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 370 คน และ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 30 คน ซึ่งคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยที่ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ร้อยละ 5 (0.05)

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2,026,681คน สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{2,026,681}{1+2,026,681(0.05)}^2$$

ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ในการสุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกข้อมูลที่คิดว่าสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยทางการท่องเที่ยวได้

3.1.2.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากลุ่มที่สอง คือ วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่วิสาหกิจชุมชนประเภทบ้านพัก โฮมสเตย์ บริการท่องเที่ยว ร้านอาหารผลิตภัณฑ์ชุมชน ขายของที่ระลึก ร้านขายของฝาก

ผู้วิจัยเลือกหน่วยตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Cluster random Sampling) โดยให้อำเภอเป็นชั้นภูมิและจัดสรรหน่วยตัวอย่างให้กับแต่ละชั้นภูมิแบบสัดส่วน

เนื่องจากจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเลือกคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 43) สามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 120 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 ราย ดังตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชน

อำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ ความสนใจจากนักท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวนวิสาหกิจชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (จำนวนประชากร)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
อำเภอเมือง	27	21
อำเภอท่าศาลา	20	15
อำเภอสิชล	10	8
อำเภอขนอม	17	13
อำเภอปากพะนัง	14	10
อำเภอลานสกา	16	12
อำเภอร่อนพิบูลย์	10	8
อำเภอนบพิตำ	6	5
รวม	120	92

ที่มา : จากการศึกษา

3.1.2.3 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบของ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และประชุมกลุ่มระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว และระดับความคิดเห็นด้านโลจิสติกส์ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ส่วนที่ 3 เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group Discussion)

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)

แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแบบสอบถามจะออกแบบมาเพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1. เป็นแบบสอบถามที่กำหนดคำตอบให้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดคำตอบให้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึกของตนเองโดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.20-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง ระดับมาก
2.60-3.39	หมายถึง ระดับปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง ระดับน้อย
1.00-1.79	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. เป็นแบบสอบถามที่เป็นการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลลงในที่ว่างที่กำหนดให้

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

เป็นการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในรายละเอียดที่เกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในประเด็นคำถามที่ใช้ โดยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จะออกแบบมาเพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1. ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ เงินลงทุนในธุรกิจ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของวิสาหกิจ จำนวนบุคลากรของวิสาหกิจ โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และเติมคำในช่องว่าง โดยใช้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

2. สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ลักษณะของการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึกของตนเองโดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.20-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง ระดับมาก
2.60-3.39	หมายถึง ระดับปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง ระดับน้อย
1.00-1.79	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. เป็นการสัมภาษณ์ที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสิ่งที่อยากให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

ส่วนที่ 3 เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group Discussion)

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด วิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนะและหาแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.4.1 ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ศึกษาวิธีการและวิธีสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัย

3.4.2 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.3 สร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง บันทึกการสนทนากลุ่ม ตามกรอบที่กำหนด

3.4.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของถ้อยคำ โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, 81-82) โดยมีค่า IOC ทุกข้อเท่ากับ 1.00 ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

3.4.4.1 รองศาสตราจารย์ สุณีย์ ล่องประเสริฐ

3.4.4.2 รองศาสตราจารย์ อุไรวรรณ แยมนิยม

3.4.5 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่แนะนำมา และนำไปทดลองใช้ (Try – Out) โดยการนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเก็บแบบสอบถามจำนวน 40 ตัวอย่าง เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาทดสอบความเชื่อมั่นว่าแบบสอบถามที่ดีจะต้องมีความเชื่อมั่นมากกว่า 0.6 ขึ้นไป

3.4.6 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำอีกครั้งแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และส่วนที่ 3 เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group Discussion) การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

นครศรีธรรมราช

3.5.2 ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มเป้าหมายได้แก่วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอเมือง อำเภอท่าศาลา อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอปากพนัง อำเภอลานสกา อำเภออ่อนพิบูลย์ และอำเภอนบพิตำ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.5.2.1 ขั้นแนะนำตัวเอง ผู้วิจัยได้แนะนำตัวเองอย่างเปิดเผย (Overt Role) และได้ทำการแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์และวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

3.5.2.2 ชั้นสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มเป้าหมายโดยมีแบบสัมภาษณ์ซึ่งได้เตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว

3.5.2.3 ชั้นเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ กล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูล ผู้วิจัยบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน

3.5.3 ส่วนที่ 3 การสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น เมื่อได้ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งชุดแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว และจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชน จัดประชุมกลุ่มระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด วิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนะและหาแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.5.3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ไปยังนักวิชาการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งนำส่งด้วยตัวเองเพื่อเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดี และก่อนกำหนดจัดงาน 3 วัน ผู้วิจัยติดต่อไปยังหน่วยงานเพื่อขอชื่อและตำแหน่งผู้เข้าร่วมงานและยืนยันวัน เวลา และสถานที่จัดงาน

3.5.3.2 ในวันที่จัดงาน ผู้วิจัยแจกเอกสารผลการศึกษา ให้แก่ผู้เข้าร่วมงานเมื่อลงทะเบียนเข้าร่วมงาน เมื่อถึงเวลา 10.00 น. ตามที่กำหนด ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับและแนะนำผู้วิจัย แล้วดำเนินการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย หลังจากนำเสนอผู้วิจัยเริ่มดำเนินการสนทนาเพื่อนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์ประกอบการหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวโดยใช้เวลาในการสนทนากลุ่มประมาณ 2 ชั่วโมง

3.5.3.3 เมื่อเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเชิญร่วมรับประทานอาหารกลางวัน และกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมงาน หลังจากจัดงาน ผู้วิจัยถอดเทปที่บันทึกการสนทนาและสรุปผลการสนทนากลุ่ม

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีทางสถิติมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

3.6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลตัวแปร เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยกำหนดค่าโดยแบ่งเป็นระดับ 5 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์คะแนนที่ใช้ในการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ย (μ) ตามแบบของ เบสท์ (Best,1989 อ้างถึงในพันธนิย์ วิหคโต 2551 : 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการให้บริการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการให้บริการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการให้บริการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการให้บริการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการให้บริการน้อยที่สุด

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก รายบุคคลสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวบรวมความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์และหาประเด็นที่เด่นมีน้ำหนักมาอธิบาย เพื่อตอบปัญหาการวิจัย ดังนี้

3.6.2.1 ลักษณะทางประชากรของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ประเภทของวิสาหกิจชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ เงินลงทุน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของอุตสาหกรรม จำนวนบุคลากร วิเคราะห์ ข้อมูลโดยเสนอเป็นตารางหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.6.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทางด้านเศรษฐกิจและด้านที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเสนอเป็นตารางเพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยกำหนดค่าโดยแบ่งเป็นระดับ 5 คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์คะแนนที่ใช้ในการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ย (μ) ตามแบบของเบสท์ (Best,1989 อ้างถึงในพันธนิย์ วิหคโต 2551 : 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์จากการสอบถามจากนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชน และระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ นักวิชาการและ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด วิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนะและหาแนวทางในการ พัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลังจากทำการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group) จะได้แนวทางการพัฒนาการให้บริการ โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ
2. การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร
3. การเคลื่อนที่ด้านการเงิน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ทำการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชน และจัดประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน มัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้ทำการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากวารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำรา และสิ่งพิมพ์ ตลอดจนข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆทั้งทางด้านโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช วิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้งานวิจัยที่สมบูรณ์และนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผลการศึกษาอยู่ในรูปแบบของการบรรยาย ประกอบตาราง ทางผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 2 ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะสิ่งที่วิสาหกิจชุมชน ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะสิ่งที่จังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนข้อมูลตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาดังลำดับหัวข้อตามลำดับดังนี้ 1. ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

4.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

(N=400)

ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	174	43.5
หญิง	226	56.5
2.ช่วงอายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	85	21.25
20 - 39 ปี	230	57.50
40-59 ปี	76	19.00
มากกว่า 60 ปี	9	2.25
3.สถานภาพสมรส		
โสด	205	51.25
สมรส	180	45.00
หย่า/หม้าย	15	3.75
4.ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	117	29.25
ปริญญาตรี	254	63.50
สูงกว่าปริญญาตรี	29	7.25
5.อาชีพ		
พนักงานบริษัท	54	13.50
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	97	24.25
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	61	15.25
เกษียณอายุ	5	1.25
นักเรียน/นักศึกษา	125	31.25

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)
(N=400)

ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
5.อาชีพ (ต่อ)		
เกษตรกร	26	6.50
แม่บ้าน	21	5.25
อื่นๆ	11	2.75
6.ระดับรายได้ต่อเดือน	400	100
ต่ำกว่า 10,001 บาท	113	28.25
10,001-20,000 บาท	107	26.75
20,001-30,000 บาท	74	18.50
30,001-40,000 บาท	47	11.75
40,001-50,000 บาท	26	6.50
มากกว่า 50,000 บาท	33	8.25

ที่มา: จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษปัจจัยส่วนบุคคลได้ ดังนี้

เพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 ส่วนเพศชาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50

อายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 อายุระหว่าง 20-39 ปี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 อายุระหว่าง 40-59 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19 อายุระหว่าง 60 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

สถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นโสด จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 รองลงมาคือสถานภาพสมรส จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 254 คน คิดเป็น ร้อยละ 63.50 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 117 คิดเป็นร้อยละ 29.25 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25

อาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 54คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 เกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 แม่บ้าน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 เกษียณจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และอื่นๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

ระดับรายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 10,001-

20,000 บาท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 มีรายได้ ระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 มีรายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และมีรายได้ 50,000 ขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

(n=400)

ปัจจัยด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
2.1 ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช		
1. เดินทางด้วยตนเอง	357	89.25
2. ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว	43	10.75
2.2 ระยะเวลาที่ทานมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช		
1. วัน (ไป-กลับ)	233	58.25
2. ใช้เวลา 2 วัน	75	18.25
3. ใช้เวลา 3 วัน	83	20.75
4. มากกว่า 3 วัน	11	2.75
2.3 วัตถุประสงค์หลักของการมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1. เพื่อพักผ่อน	281	70.25
2. เพื่อศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น	145	36.25
3. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา	108	27.00
4. เพื่อการกีฬา/สันทนาการ	77	19.25
5. เพื่อกิจกรรมประเพณี	121	30.25
6. อื่นๆ	97	24.25
2.4 ยานพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช		
1. เครื่องบิน	53	18.25
2. รถโดยสารประจำทาง	105	26.25
3. รถไฟ	5	1.25
4. รถยนต์ส่วนตัว	207	50.25
5. รถเช่า	17	2.25
6. อื่นๆ	13	1.75
2.5 รูปแบบการเดินทางเพื่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดนครศรีธรรมราช		
1. รถยนต์	293	73.25
2. รถโดยสารประจำทาง	59	14.75

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

(n=400)

ปัจจัยด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
2.5 รูปแบบการเดินทางเพื่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดนครศรีธรรมราช(ต่อ)		
3. รถของบริษัทนำเที่ยว	11	2.75
4. รถจักรยานยนต์	14	3.50
5. อื่นๆ	23	5.75
2.6 สถานที่พักผ่อนเมื่อมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช		
1. โรงแรม	78	19.50
2. รีสอร์ท	49	12.25
3. โฮมสเตย์	15	3.75
4. เกสเฮ้าส์	11	2.75
5. บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	64	16.00
6. อื่นๆ	3	0.75
ไม่ระบุ	180	45.00
2.7 ค่าใช้จ่ายระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเฉลี่ยต่อคน		
1. น้อยกว่า 1,001 บาท	95	23.75
2. 1,001 – 2,000 บาท	133	33.25
3. 2,001 – 3,000 บาท	71	17.75
4. 3,001 – 4,000 บาท	32	8.00
5. 4,001 – 5,000 บาท	27	6.75
6. มากกว่า 5,000 บาท	42	10.50
2.8 ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	213	53.25
2. ข้อมูลจากหนังสือท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ นิตยสาร	65	16.25
3. ใบปลิว/แผ่นพับ/ไวเนล/บอร์ดประชาสัมพันธ์	45	11.25
4. ติดต่อผ่านบริษัทนำเที่ยวและตัวแทนจำหน่าย	21	5.25
5. รายการจากโทรทัศน์/วิทยุ	126	31.50
6. ปริक्षाเพื่อน/ญาติ/เพื่อนร่วมงาน	219	54.75
7. ติดต่อผ่านศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	11	2.75
8. อื่นๆ โปรดระบุ	0	0

ที่มา: จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษাপัจจัยพฤติกรรมนักท่องเที่ยวได้ ดังนี้

ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เดินทางด้วยตนเอง จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 89.25 และใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75

ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ มีระยะเวลามาท่องเที่ยวเป็นเวลา 1 วัน จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 รองลงมามีระยะเวลามาท่องเที่ยวเป็นเวลา 3 วัน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 มีระยะเวลามาท่องเที่ยวเป็นเวลา 2 วัน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 และมีระยะเวลามาท่องเที่ยวมากกว่า 3 วัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

วัตถุประสงค์หลักของการมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนในวันหยุด จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและศาสนา เรียนรู้วัฒนธรรมของท้องถิ่น จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 เพื่อกิจกรรมประเพณี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25 การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 เพื่อการกีฬาและบันเทิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 และเพื่อกิจกรรมอื่นๆ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25

ยานพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นยานพาหนะหลัก จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาใช้รถโดยสารประจำทาง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 เดินทางโดยเครื่องบิน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 เดินทางโดยรถเช่า จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 เดินทางโดยรถไฟ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และอื่นๆจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

รูปแบบการเดินทางเพื่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมาใช้รถโดยสารประจำทาง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 รถจักรยานยนต์จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 รถของบริษัทนำเที่ยวจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 และอื่นๆจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75

สถานที่พักผ่อนในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เดินทางมาพักโรงแรม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 รองลงมาพักบ้านญาติ/บ้านเพื่อน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 พักรีสอร์ต จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25 พักโฮมสเตย์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 พักเกสเฮ้าส์ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 และอื่นๆจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่าย 1,001 – 2,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 1,001 บาท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 ค่าใช้จ่ายระหว่าง 2,001-3,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 ค่าใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาทจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ค่าใช้จ่ายระหว่าง 3,001-4,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 และค่าใช้จ่ายระหว่าง 4,001-5,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ปรึกษาเพื่อน/ญาติ/เพื่อนร่วมงานจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 รองลงมาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 รายการจากโทรทัศน์/วิทยุจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 ข้อมูลจากหนังสือท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ นิตยสารจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ใบปลิว/แผ่นพับ/ไวเนล/บอร์ดประชาสัมพันธ์ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 ติดต่อผ่านบริษัทนำเที่ยวและตัวแทนจำหน่ายจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 และติดต่อผ่านศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

4.1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ

(n=400)

ระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ระดับความสำคัญ
1. ทางด้านกายภาพ			
1.1 ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน	3.16	0.911	มีการให้บริการปานกลาง
1.2 ความปลอดภัยในการเดินทาง	3.28	0.868	มีการให้บริการปานกลาง
1.3 ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว และที่พัก	3.64	0.859	มีการให้บริการมาก
1.4 ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	3.38	0.800	มีการให้บริการปานกลาง
1.5 ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยว	3.18	0.975	มีการให้บริการปานกลาง
1.6 ความพร้อมของการให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม	3.63	0.874	มีการให้บริการมาก
1.7 ระบบการติดต่อของหาย การได้รับของคืน	3.05	0.970	มีการให้บริการปานกลาง
1.8 มนุษย์สัมพันธ์ การให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี	3.79	0.933	มีการให้บริการมาก
รวม	3.39		มีการให้บริการปานกลาง

ที่มา: จากการศึกษา

จากตาราง 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ ทางด้านกายภาพได้ ดังนี้

สำหรับการสำรวจระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ ในจังหวัด นครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.39 หากจำแนกเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ระดับการให้บริการที่มีมากคือการมีมนุษย์สัมพันธ์ การให้บริการด้วยอัธยาศัย ไมตรีที่ดี ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก และความพร้อมของการให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าเฉลี่ย 3.79 ,3.64 และ 3.63 ตามลำดับ ด้านระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพที่มีการให้บริการปานกลางคือความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และความปลอดภัยในการเดินทาง ความพร้อมด้านแพคเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยว ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน และ ระบบการติดต่อของ หายการได้รับของคืน มีค่าเฉลี่ย 3.38, 3.28, 3.18, 3.16 และ 3.05 ตามลำดับ

4.1.4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ทางด้านการเคลื่อนที่ของ ข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้าน การเคลื่อนที่ของ ข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดัง ตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยว

ระดับการให้บริการโลจิสติกส์ ด้านการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ระดับความสำคัญ
2. ทางด้านสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารและการ ประชาสัมพันธ์			
2.1 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ ท่องเที่ยว	3.15	1.127	มีการให้บริการปานกลาง
2.2 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่พัก โรงแรม รีสอร์ท	3.48	0.861	มีการให้บริการปานกลาง
2.3 มีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่ง หรือ สนามบิน	3.07	1.019	มีการให้บริการปานกลาง
2.4 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับร้านอาหาร ของอร่อยเมืองนคร	3.40	0.986	มีการให้บริการปานกลาง
2.5 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสินค้าพื้นเมือง/ของที่ระลึก/ ของฝาก	3.39	1.046	มีการให้บริการปานกลาง
2.6 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมงานประจำปี ประเพณี และเทศกาลต่างๆของจังหวัดนครศรีธรรมราช	3.53	0.933	มีการให้บริการมาก
2.7 มีป้ายบอกทาง และ ป้ายแนะนำสถานที่	3.47	0.906	มีการให้บริการปานกลาง
รวม	3.36		มีการให้บริการปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้าน การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษาระดับการให้บริการ โลจิสติกส์ทางด้าน การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารได้ ดังนี้

สำหรับการสำรวจระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.36 หากจำแนกเป็นรายองค์ประกอบพบว่าระดับการให้บริการที่มีมากที่สุดคือ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมงานประจำปี ประเพณี และเทศกาลต่างๆของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าเฉลี่ย 3.53 ด้านระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารที่มีการให้บริการระดับปานกลางคือ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่พัก โรงแรม รีสอร์ท มีป้ายบอกทาง และ ป้ายแนะนำสถานที่ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับร้านอาหาร ของอร่อยเมืองนคร มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสินค้าพื้นเมือง/ของที่ระลึก/ของฝาก มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยว และมีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่ง หรือ สนามบิน มีค่าเฉลี่ย 3.48, 3.47, 3.40, 3.39, 3.15 และ 3.07 ตามลำดับ โดยพบว่าองค์ประกอบที่มีระดับ 3.07 และ 3.15 เป็นปัจจัยที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้เช่นมีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยวและมีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่ง หรือ สนามบิน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปัจจัยเหล่านี้เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

4.1.5 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ทางด้านการเคลื่อนที่ด้านการเงิน

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ด้านการเงินของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ด้านการเงิน

ระดับการให้บริการโลจิสติกส์ ด้านการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ระดับความสำคัญ
3. ทางด้านการเงิน			
3.1 มีความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต/บัตรเดบิต	3.30	0.925	มีการให้บริการปานกลาง
3.2 มีความสะดวกในการใช้บัตร ATM	3.59	0.798	มีการให้บริการมาก
3.3 มีความสะดวกในการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว	3.54	0.839	มีการให้บริการมาก
รวม	3.48		มีการให้บริการปานกลาง

ที่มา: จากการศึกษา

จากตาราง 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเคลื่อนที่ด้านการเงิน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวด้านการเงิน ได้ดังนี้

สำหรับการสำรวจระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเงินในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.48 หากจำแนกเป็นรายองค์ประกอบพบว่าระดับการให้บริการที่มีมากที่สุดคือ มีความสะดวกในการใช้บัตร ATM มีความสะดวกในการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.59 และ 3.54 ตามลำดับ ด้านระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการ

ท่องเที่ยวทางด้านการเงินที่มีการให้บริการระดับปานกลางคือ มีความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต/บัตรเดบิต มีค่าเฉลี่ย 3.30

4.2 ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาดังลำดับหัวข้อตามลำดับดังนี้ 1. ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

(N=92)		
ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	30	32.61
หญิง	62	37.39
2.ช่วงอายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	0	0.00
20 - 39 ปี	20	21.74
40 - 59 ปี	63	68.48
มากกว่า 60 ปี	9	9.78
3.ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	48	52.17
ปริญญาตรี	44	47.83
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
4. ตำแหน่งในกลุ่ม		
ประธาน	77	83.70
หัวหน้าฝ่าย	3	3.26
สมาชิก	12	13.04
อื่นๆ		
5.ลักษณะวิสาหกิจชุมชนของท่านมีรูปแบบในข้อใด		
มุ่งเน้นบริการ	25	27.17
มุ่งเน้นสินค้า	67	72.83

ตารางที่ 4.6 (ต่อ) แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
6. ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ (ต่อ)		
น้อยกว่า 3 ปี	10	10.87
3 - 5 ปี	33	35.87
6 - 9 ปี	9	9.78
มากกว่า 9 ปี	40	43.48
7.เงินลงทุนในธุรกิจ		
น้อยกว่า 50,000 บาท	26	28.26
50,001 - 100,000 บาท	27	29.35
100,001 – 150,000บาท	7	7.61
150,001 – 200,000 บาท	4	4.35
200,001 – 250,000บาท	22	23.91
มากกว่า 250,000บาท	6	6.52
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของวิสาหกิจ		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	13	14.13
20,001-40,000 บาท	49	53.26
40,001-60,000 บาท	9	9.78
60,001-80,000 บาท	13	14.13
80,001 – 100,000บาท	6	6.52
มากกว่า 100,000บาท	2	2.17
9. จำนวนบุคลากรของวิสาหกิจ		
1- 5 คน	44	47.83
6 – 10 คน	20	21.74
11– 15 คน	5	5.43
มากกว่า 15 คน	23	25.00

ที่มา: จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.6 ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอธิบายผลการศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ได้ดังนี้

เพศ พบว่า วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 67.39 ส่วนเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61

อายุ พบว่า วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 - 59 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 68.48 อายุระหว่าง 20-39 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 9.78

ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมา คือระดับปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.83

ตำแหน่งในกลุ่มพบว่าผู้ให้ข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นประธาน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 83.70 รองลงมาเป็นสมาชิก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชนพบว่าวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสินค้า จำนวน 67 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 72.83 และรองลงมามุ่งเน้นบริการ 25 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 27.17

ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ พบว่าวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจมากกว่า 9 ปี จำนวน 40 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 43.48 รองลงมา ดำเนินธุรกิจ 3-5 ปี จำนวน 33 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 35.87 ดำเนินธุรกิจ น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 10 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.87 และดำเนินธุรกิจ 6-9 ปี จำนวน 9 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.78

เงินลงทุนในธุรกิจพบว่าวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ใช้เงินลงทุน 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 27 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 29.35 รองลงมาใช้เงินลงทุน น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 26 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 28.26 ใช้เงินลงทุน 200,001-250,000 บาท จำนวน 22 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.91 ใช้เงินลงทุน 100,001-150,000 บาท จำนวน 7 วิสาหกิจ คิดเป็น ร้อยละ 7.61 ใช้เงินลงทุนมากกว่า 250,000 บาท จำนวน 6 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.25 และดำเนินธุรกิจ 150,001 - 200,000 บาท จำนวน 4 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 4.35

ระดับรายได้ต่อเดือน พบว่า วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-40,000 บาท จำนวน 49 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 53.26 รองลงมามีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท และมีรายได้ระหว่าง 60,001-80,000 บาท จำนวนระดับละ 13 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.13 มีรายได้ ระหว่าง 40,001-60,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.78 มีรายได้ระหว่าง 80,001- 100,000 บาท จำนวน 6 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.52 และมีรายได้ 100,000 ขึ้นไป จำนวน 2 วิสาหกิจ คิด เป็นร้อยละ 2.17

จำนวนบุคลากรของวิสาหกิจ พบว่าวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากร 1- 5 คน จำนวน 44 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.83 รองลงมา จำนวนบุคลากรมากกว่า 15 คน จำนวน 23 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.00 จำนวนบุคลากร 6-10 คน จำนวน 20 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 21.74 จำนวนบุคลากร 11-15 คน จำนวน 5 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.43

4.2.2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ระดับความสำเร็จ
1.ด้านเศรษฐกิจ			
1.1 มีการเจริญเติบโตของยอดขาย	3.63	0.847976	มาก
1.2 ต้นทุนลดลง	3.24	0.830326	ปานกลาง
1.3 มีการเจริญเติบโตของกำไรเพิ่มขึ้น	3.33	0.91518	ปานกลาง
1.4 มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์	3.36	0.63905	ปานกลาง
1.5 มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน	2.77	1.130042	ปานกลาง
1.6 มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า	3.87	0.744465	มาก
1.7 มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.789625	มาก
1.8 มีการจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดเช่น โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ลด แลก แจก แถม)	3.18	0.797377	ปานกลาง
1.9 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก หน่วยงาน องค์กร ภาครัฐหรือข่าย	1.73	0.727834	น้อยที่สุด
1.10 ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จาก หน่วยงาน องค์กร ภาครัฐหรือข่าย	2.47	0.776737	น้อย
รวม	3.13		ปานกลาง

ที่มา: จากการศึกษา

ระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง การเจริญเติบโตของยอดขายและมีระดับความคิดเห็นที่มากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.87, 3.76 และ 3.63 ตามลำดับ นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน ต้นทุนลดลง มีการเจริญเติบโตของกำไรเพิ่มขึ้น และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.96, 3.24 และ 3.38 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กรภาครัฐหรือข่ายและได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จาก หน่วยงาน องค์กรภาครัฐหรือข่าย มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ ที่ น้อยและน้อยที่สุด ที่ 2.47 และ 1.73 ตามลำดับ

ตาราง 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยตรง

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ระดับความสำเร็จ
2.ด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยตรง			
2.1 ท่านมีความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	4.21	0.655292	มากที่สุด
2.2 ท่านทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข	4.18	0.783474	มาก
2.3 ท่านรู้สึกว่าการะหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า	4.39	0.662273	มากที่สุด
2.4 ท่านมีโอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่	4.27	0.59491	มากที่สุด
2.5 ท่านมีความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่	3.99	0.777352	มาก
รวม	4.21		มากที่สุด

ที่มา: จากการศึกษา

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ โดยตรง ความรู้สึกว่าการะหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า มีโอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ มีความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ที่ระดับความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ย 4.39, 4.27 และ 4.21 การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข และ มีความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ มีระดับความคิดเห็นที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 และ 3.99 ตามลำดับ

4.3 ข้อเสนอแนะสิ่งทีวิสาหกิจชุมชนควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะต่อวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ด้านการคิดค่าบริการรถโดยสาร ควรกำหนดราคาที่ชัดเจน ไม่ควรเรียกค่าจ้างเหมามากเกินไป	3
2	ด้านการประชาสัมพันธ์ วิสาหกิจชุมชนควรมีเว็บไซต์ของตัวเองเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลขององค์กร	2
3	มีการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นของฝากหรือของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	4
4	ควรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อปลูกฝังการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และการมีจิตบริการกับแขกที่มาเยือน	2

ที่มา: จากการศึกษา

4.4 ข้อเสนอแนะสิ่งที่จังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะต่อจังหวัดเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีการแจ้งข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ที่มีความหลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นที่รู้จัก	3
2	ด้านจุดให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชยังไม่เพียงพอ	6
3	ด้านป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ยังมีน้อย	11
4	ด้านการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ไม่มีความสะดวก เนื่องจากการให้บริการรถโดยสารสาธารณะ ยังไม่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเท่าที่ควร	9
5	ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ ในการเข้ามาดำเนินการเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ทั้งด้านงบประมาณ และด้านความรู้	13

ที่มา: จากการศึกษา

4.5 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ที่ได้จากการประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชน และจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ นักวิชาการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หอการค้าจังหวัด สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน มัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยว ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเสนอแนะและหาแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

หลังจากทำการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group Discussion) ได้แนวทางการพัฒนาการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.5.1 ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ

4.5.1.1 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มายังจังหวัดกระบี่ ภูเก็ต ตรัง เกิน 3 ครั้ง เริ่มมองหาโปรแกรมการท่องเที่ยวใหม่ๆแต่ยังคงประสงค์ที่จะมายังจังหวัดเดิม ดังนั้นนครศรีธรรมราชควรจัดโปรแกรมท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น กระบี่ 2 วัน นคร 2 คืน, ทะเลสวยที่ตรัง วัฒนธรรมที่นคร, โปรแกรมท่องเที่ยวทะเลภูเก็ต 2 วัน ทะเลนคร 2 วัน เป็นต้น

4.5.1.2 ควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรที่มีอยู่และสร้างเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่นปลูกต้นไม้ชนิดเดียวกัน ดอกไม้เป็นสีเดียวกันตลอดเส้นทางจากในเมืองไปน้ำตกกรุงชิง หรือปลูกดอกไม้ชนิดตลอดเส้นทางจากในเมืองไปยังแหลมตะลุมพุก เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ง่ายในการบอกทางและเป็นเอกลักษณ์

4.5.1.3 ควรเพิ่มโครงข่ายเส้นทางคมนาคมที่มุ่งสู่แหล่งท่องเที่ยว ให้มีรถบริการหลายเส้นทาง ซึ่งปัจจุบันมีรถโดยสารประจำทางเฉพาะเส้นทางจากอำเภอเมืองไปยังอำเภอต่างๆ แต่ขาดเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างอำเภอเหล่านั้นไปยังแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีรถโดยสารประจำทางเดินทางไปอำเภอชนอม แต่จากอำเภอชนอมไปยังหาดในเพลาไม่มีรถโดยสารประจำทาง

4.5.1.4 จังหวัดควรมีมาตรการควบคุมด้านการคิดค่าบริการของรถโดยสาร ควรกำหนดราคาให้ชัดเจน และมีป้ายแสดงราคาค่าบริการจากจุดหนึ่งไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

4.5.2 การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร

4.5.2.1 จังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์ แนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆเพิ่มขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีความหลากหลายเช่น สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ วัฒนธรรม ประเพณี ทะเล ภูเขา น้ำตก อุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่ควรแนะนำ เช่น โบราณสถานโมคลาน อำเภอท่าศาลา บริเวณนี้เป็นศาสนสถานของพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย รวบรวมพุทธศตวรรษที่ 12-14 กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 ซึ่งมีประวัติอันยาวนานควรค่าแก่การศึกษาและประชาสัมพันธ์ตามคำกล่าวที่ว่า “โมกกลานเกิดก่อน พระธาตุเกิดหลัง”

4.5.2.2 ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวเช่น ปัญหาการให้บริการรถโดยสารจากสนามบิน ปัจจุบันจัดให้มีรถแท็กซี่ใหม่ป้ายแดงจำนวน 40 คัน สำหรับบริการผู้โดยสารจากสนามบิน เพื่อแก้ปัญหาการเดินทางออกจากสนามบินซึ่งก่อนหน้านี้มีให้บริการเฉพาะรถลีมูซีน เป็นต้น

4.5.2.3 ควรมีป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและแจ้งปฏิทินกิจกรรม ประเพณี ในรอบปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสะดวกในการวางแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยวเตรียมรับมือการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของประชาชน และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และแจ้งว่าจากโครงการเมืองต้องห้าม...พลาด ขณะนี้ได้งบประมาณทำป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ในปีงบประมาณ 2559 จำนวน 300 ป้าย

4.5.2.4 ควรรณรงค์การสร้างทัศนคติที่ดี มองภาพจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านบวก ควรมีการจัดกิจกรรมให้คนในจังหวัดได้รับรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ เดินตามรอยประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลด้านของฝาก เพื่อให้คนในจังหวัดได้ทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นผู้ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้กับจังหวัดนครศรีธรรมราช

4.5.2.5 ควรมีกุศโลบายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เนื่องจากนครศรีธรรมราชเป็นเมืองประวัติศาสตร์ ควรจัดทำเส้นทางสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ผูกเรื่องราววัดที่มีประวัติเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันก่อนมุ่งสู่วัดบรมธาตุ เช่น วัดคงคาเลียบ วัดนางพญา ซึ่งเป็นวัดที่สำคัญแต่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ อีกทั้งควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การจัดนิทรรศการทางการท่องเที่ยว การจัดแรลลี่ไหว้พระเก้าวัด เพื่อเน้นคำขวัญของจังหวัดที่ว่า “นครเมืองพระ”

4.5.2.6 ควรรณรงค์ให้รถโดยสารประจำทางทุกชนิด เช่น รถตู้ รถบัส รถสองแถว เป็นต้น ทำการติดสติ๊กเกอร์ภาพถ่ายของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช รอบคันรถ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และดึงดูดนักท่องเที่ยว

4.5.2.7 ควรมีอาสาสมัครมัคคุเทศก์น้อยเป็นผู้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวโดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เป็นส่วนหนึ่งในการเป็นเจ้าของบ้านที่ดีและมีรายได้เป็นทุนการศึกษา อีกทั้งปลูกสำนึกการรักบ้านเกิดให้แก่คนรุ่นหลังอีกด้วย

4.5.2.8 ควรมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นของฝากหรือของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการแจ้งข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ที่มีความหลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นที่รู้จักและควรมีการพัฒนาทักษะด้านการให้บริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านภาษา และมาตรฐานการให้บริการ

4.5.2.9 ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ซึ่งเดิมมีช่องทางผ่านสื่อไม่มากนักจึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจร้านขายของฝาก เป็นต้น

3. การเคลื่อนที่ด้านการเงิน

นักท่องเที่ยว ได้กล่าวถึงการให้บริการทางการเงินมีระดับการให้บริการที่ได้รับความพึงพอใจ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา “โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านกายภาพ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการเงิน รวมถึงเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งทีวิสาหกิจชุมชน และจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยมีประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นเครื่องมือแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น ผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ชุดแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากวิสาหกิจชุมชน และจัดสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ นักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หอการค้าจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเสนอแนะและหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีลำดับเนื้อหาดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 สรุปข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

แนวทางการจัดทำงานวิจัย ผู้วิจัยทำการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว และระดับความคิดเห็นด้านโลจิสติกส์ ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปเป็นประเด็นสำคัญเพื่อตอบคำถามของงานวิจัยทั้ง 6 ข้อ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

2. นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นในด้านการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร
3. ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร
4. ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร
5. จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง
6. วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง

5.1.1 คำถามที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

5.1.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพศหญิงร้อยละ 56.50 เป็นเพศชายร้อยละ 43.50 ซึ่งมีจำนวนแตกต่างกันไม่มากนัก อายุระหว่าง 20 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.50 โดยช่วงอายุที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือวัยกลางคนซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีกำลังจับจ่ายใช้สอย มีสุขภาพที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวและการมีเวลาให้กับตัวเอง มีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.25 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 63.50 และเป็นนักเรียน นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 31.25 กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ผู้มีไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.25 รองลงมาคือรายได้ 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 26.75

5.1.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 89.25 โดยยานพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 50.25 ส่วนรูปแบบการเดินทางเพื่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ใช้รถยนต์คิดเป็นร้อยละ 73.25 ลักษณะการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบใช้เวลา 1 วันคิดเป็นร้อยละ 58.25 รองลงมาใช้เวลาท่องเที่ยวแบบ 3 วันคิดเป็นร้อยละ 20.78 โดยส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 70.25 สถานที่พักผ่อนในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ที่พักแบบโรงแรมคิดเป็นร้อยละ 19.50 รองลงมาพักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ส่วนที่ไม่ระบุที่พักคิดเป็นร้อยละ 45 เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวแบบ 1 วันไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนส่วนใหญ่ใช้จ่าย 1,001 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.25 การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัด

นครศรีธรรมราชจากการปรึกษาเพื่อน/ญาติ/เพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 54.75 รองลงมาที่ใกล้เคียงกันคือศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 53.25

5.1.2 คำถามที่ 2 นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นในการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นในการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดเป็น 3 ด้านคือการเคลื่อนที่ทางกายภาพ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารและ การเคลื่อนที่ด้านการเงิน มีดังต่อไปนี้

5.1.2.1 การเคลื่อนที่ทางกายภาพ

ผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางคือมีค่าเฉลี่ย 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ระดับการให้บริการที่อยู่ในระดับมากได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์การให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด ส่วนอันดับรองลงมาคือ ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.64 ในขณะที่ความพร้อมของการให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าเฉลี่ย 3.63 ตามลำดับ ด้านระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพที่มีการให้บริการปานกลางได้แก่ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ย 3.38 ส่วนความปลอดภัยในการเดินทางมีค่าเฉลี่ย 3.28 ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยวมีค่าเฉลี่ย 3.18 ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน มีค่าเฉลี่ย 3.18 และระบบการติดต่อของหาย การได้รับของคืน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ตามลำดับ โดยพบว่าองค์ประกอบระดับการให้บริการโลจิสติกส์ ด้านการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพที่มีปานกลางส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้เช่น ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยวและระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนนและระบบการติดต่อของหาย การได้รับของคืน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปัจจัยเหล่านี้เพื่อสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

5.1.2.2 การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร

ผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางคือมีค่าเฉลี่ย 3.36 เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ระดับการให้บริการที่อยู่ในระดับมากได้แก่ การมีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมงานประจำปี ประเพณี และเทศกาลต่างๆของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าเฉลี่ย 3.53 ด้านระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารที่มีการให้บริการที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่พัก โรงแรม รีสอร์ท มีค่าเฉลี่ย 3.48 รองลงมาคือมีป้ายบอกทาง และป้ายแนะนำสถานที่ มีค่าเฉลี่ย 3.47 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับร้านอาหารของอร่อยเมืองนครมีค่าเฉลี่ย 3.40 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสินค้าพื้นเมือง/ของที่ระลึก/ของฝากมีค่าเฉลี่ย 3.39 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ย 3.15 และมีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่ง หรือ สนามบิน มีค่าเฉลี่ย 3.07

ตามลำดับ โดยพบว่าองค์ประกอบที่มีระดับ 3.07 และ 3.15 เป็นปัจจัยที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้เช่นมีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยวและมีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่ง หรือ สนามบิน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปัจจัยเหล่านี้เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

5.1.2.3 การเคลื่อนที่ด้านการเงิน

ผลการศึกษาระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวทางด้านการเงิน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.48 เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าระดับการให้บริการที่อยู่ในระดับมากได้แก่มีความสะดวกในการใช้บัตร ATM มีค่าเฉลี่ย 3.59 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด รองลงมาคือ มีความสะดวกในการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.54 ส่วนระดับการให้บริการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวทางด้านการเงินที่มีการให้บริการระดับปานกลางคือ มีความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต/บัตรเดบิต มีค่าเฉลี่ย 3.30

5.1.3 คำถามที่ 3 ลักษณะทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

ผลจากการศึกษาวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.39 มีอายุระหว่าง 40-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.48 ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 52.17 ผู้ให้ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นประธาน คิดเป็นร้อยละ 83.70

วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสินค้า คิดเป็นร้อยละ 72.83 ดำเนินธุรกิจมาแล้วมากกว่า 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.48 เงินลงทุนในธุรกิจส่วนใหญ่ใช้เงินลงทุน 50,001-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.35 รองลงมาใช้เงินลงทุนน้อยกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.26 ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้เคียงกันมาก วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 53.26 มีจำนวนบุคลากร 1- 5 คน คิดเป็นร้อยละ 47.83

5.1.4 คำถามที่ 4 ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร

ผลจากการศึกษาระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

5.1.4.1 ผลทางด้านเศรษฐกิจพบว่าโดยเฉลี่ยในภาพรวมความสำเร็จอยู่ระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.13 เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ระดับความสำเร็จที่อยู่ในระดับมากได้แก่ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 3.76 และมีการเจริญเติบโตของยอดขาย ค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนระดับความสำเร็จที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ ค่าเฉลี่ย 3.36 รองลงมาคือ มีการเจริญเติบโตของกำไรเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ย 3.33 ต้นทุนลดลง ค่าเฉลี่ย 3.24 มีการจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และ การส่งเสริม การตลาดเช่น โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ลด แลก

แจก แจก) ค่าเฉลี่ย 3.18 และมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน ค่าเฉลี่ย 2.77 ตามลำดับ ส่วนความสำเร็จด้านเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับน้อยคือได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 2.47 และระดับความสำเร็จที่มีน้อยที่สุดคือได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 1.73 โดยพบว่าระดับความความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับต้นทุนทั้งในด้านจำนวนพนักงานและต้นทุนที่ลดลง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ และมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรให้กับท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และที่สำคัญสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนได้รับน้อยมากคือการสนับสนุนงบประมาณและด้านความรู้จาก หน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่าย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปดูแลให้การสนับสนุนทั้งด้านความรู้และงบประมาณเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน อาจเป็นการจัดนิทรรศการและแสดงสินค้า ณ บริเวณหอประชุมเมือง และเชิญวิสาหกิจชุมชนร่วมออกงานโดยประสานกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษานักศึกษามาดูงานและวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค (SWOT) ให้กับสถานประกอบการพร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนโดยการเขียนแผนธุรกิจและวางแผนกลยุทธ์ให้กับวิสาหกิจชุมชนเพื่อเป็นการให้ความรู้และจัดสรรงบประมาณในการจัดงานที่สร้างความสำเร็จให้กับวิสาหกิจชุมชนอีกทางหนึ่ง

5.1.4.2 ผลทางด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยตรงพบว่าโดยเฉลี่ยในภาพรวมความสำเร็จอยู่ระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่าระดับความสำเร็จที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้สึกว่าการะหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า ค่าเฉลี่ย 4.39 ซึ่งที่ค่าสูงสุด รองลงมาคือ การมีโอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ย 4.27 มีความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ค่าเฉลี่ย 4.21 ตามลำดับ ส่วนระดับความสำเร็จที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข ค่าเฉลี่ย 4.18 ซึ่งที่ค่าสูงสุด รองลงมาคือ ความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย 3.99 โดยพบว่าระดับความความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่า มีโอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ รวมถึงมีความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร บรรยากาศการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข และความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่เพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยชุมชนมีความสุขกับการประกอบอาชีพวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนและให้ความสำคัญกับการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อให้คนรุ่นใหม่กลับมาพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจากผลการวิจัยวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนมีอายุและมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หากคนรุ่นใหม่กลับมาพัฒนาบ้านเกิด วิสาหกิจชุมชนจะยิ่งเพิ่มระดับความสำเร็จมากขึ้น

5.1.5 คำถามที่ 5 จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ในด้านใดบ้าง

ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชผลจากการศึกษาโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และจากการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ในการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังต่อไปนี้

5.1.5.1 จังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์ แนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆเพิ่มขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีความหลากหลายเช่น สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ วัฒนธรรม ประเพณี ทะเล ภูเขา น้ำตก อุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่ควรประชาสัมพันธ์เพิ่ม เช่นโบราณสถานโมคคลาน อำเภอท่าศาลา เดิมบริเวณนี้เป็นศาสนสถานของพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย ราวพุทธศตวรรษที่ 12-14 หลักฐานที่ปรากฏในปัจจุบัน ได้แก่ แนวเสาหิน หินแกะสลักรอบประตูอาคารธรณีประตู ชิ้นส่วนโยนและศิวิลิ่ง สระน้ำโบราณ แทนตั้งเทวรูป ซึ่งกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 ซึ่งมีประวัติอันยาวนาน ควรค่าแก่การศึกษาและประชาสัมพันธ์ตามคำกล่าวที่ว่า “โมกคลานเกิดก่อน พระธาตุเกิดหลัง”

5.1.5.2 ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาการให้บริการรถโดยสารจากสนามบิน ปัจจุบันจัดให้มีรถแท็กซี่ใหม่ป้ายแดงจำนวน 40 คัน สำหรับบริการผู้โดยสารจากสนามบิน เพื่อแก้ปัญหาการเดินทางออกจากสนามบินซึ่งก่อนหน้านี้มีให้บริการเฉพาะรถสิบล้อ

5.1.5.3 ควรมีป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและแจ้งปฏิทินกิจกรรม ประเพณี ในรอบปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสะดวกในการวางแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว ประกอบกับเป็นการเตรียมรับมือการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของประชาชนในจังหวัด และเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

5.1.5.4 ควรรณรงค์การสร้างทัศนคติที่ดี มองภาพจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านบวก ควรมีการจัดกิจกรรมให้คนในจังหวัดได้รับรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ เดินตามรอยประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลด้านของฝาก เพื่อให้คนในจังหวัดได้ทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นผู้ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้กับจังหวัดนครศรีธรรมราช

5.1.5.5 จังหวัดควรมีกุศโลบายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เนื่องจากนครศรีธรรมราชเป็นเมืองประวัติศาสตร์ ควรจัดทำเส้นทางสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผูกเรื่องราววัดที่มีประวัติเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันก่อนที่จะมุ่งสู่วัดพระธาตุวรมหาวิหาร เช่น วัดคงคาเลียบ วัดนางพญา ซึ่งเป็นวัดที่สำคัญแต่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ อีกทั้งควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การจัดนิทรรศการทางการท่องเที่ยว การจัดแรลลี่ไหว้พระแก้ววัด เพื่อเน้นคำขวัญของจังหวัดที่ว่า “นครเมืองพระ”

5.1.5.6 ควรรณรงค์ให้รถโดยสารประจำทางทุกชนิด เช่น รถตู้ รถบัส รถสองแถว เป็นต้น ทำการติดสติกเกอร์ภาพถ่ายของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช รอบคันรถ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และดึงดูดนักท่องเที่ยว

5.1.5.7 ควรมีอาสาสมัครมัคคุเทศก์น้อยซึ่งเป็นไกด์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวโดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียนในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้นักเรียนได้เป็นส่วนหนึ่งในการเป็นเจ้าของที่ดีและมีรายได้เป็นทุนการศึกษา อีกทั้งปลูกสำนึกการรักบ้านเกิดให้แก่คนรุ่นหลังอีกด้วย

5.1.5.8 ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพิ่มช่องทางผ่านสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ร้านขายของฝาก เป็นต้น

5.1.6 คำถามที่ 6 วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง

ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวผลการศึกษาโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและจากการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นในการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช สิ่งที่วิสาหกิจชุมชนควรปรับปรุงการให้บริการ มีดังต่อไปนี้

5.1.6.1 ควรมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นของฝากหรือของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการแจ้งข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ที่มีความหลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นที่รู้จัก

5.1.6.2 ควรมีการพัฒนาทักษะด้านการให้บริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านภาษา และมาตรฐานการให้บริการ

5.1.6.3 วิสาหกิจชุมชนควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์ของวิสาหกิจชุมชน โดยใช้วิธีติดต่อกับสถาบันการศึกษาเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านความรู้หรือขอให้มาบริการวิชาการ โดยทำการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์พัฒนาวิสาหกิจชุมชนต่อไป

5.1.6.4 วิสาหกิจชุมชนควรร่วมมือกันในการหาแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างแบรนด์ให้กับผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ เป็นการสร้างชื่อเพื่อให้นักท่องเที่ยวและง่ายในการบอกต่อ

5.2 อภิปรายผล

โลจิสติกส์การท่องเที่ยวในปัจจุบันของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมผ่านมุมมองของนักท่องเที่ยว สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ระดับหนึ่งโดยสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวได้ค่อนข้างเหมาะสม และควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในหลายๆด้าน เมื่อไล่เรียงจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลลัพธ์ดังนี้

5.2.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยให้ความสนใจมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้รับบริการ ในการที่จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประเด็นสำคัญมากและเมื่อมาเที่ยวแล้วการทำให้เกิดความประทับใจ รู้สึกพึงพอใจในสิ่งต่างๆที่ประสบจนทำให้เกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำอีกครั้งหรือหลายครั้งเป็นประเด็นสำคัญเช่นกัน

5.2.1.1 จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีกลุ่มอาชีพที่มีความหลากหลายโดยมีกลุ่มนักศึกษาจำนวนมากสุด แสดงให้เห็นว่าการมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมาก กลุ่มนักศึกษาจึงสามารถเข้าถึงบริการท่องเที่ยวได้ อีกทั้งรูปแบบการท่องเที่ยวที่รองรับกลุ่มนักศึกษาเป็นแนวผาดโผนตื่นเต้นเช่น การล่องแก่งกรุงชิง การเข้าถ้ำหงส์ ล่องเรือดูปลาโลมา เป็นต้น และกลุ่มนักศึกษาจะสามารถบอกเล่าความประทับใจไปยังเพื่อนๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ควรมีการเพิ่มกิจกรรมที่สร้างความประทับใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

5.2.1.2 การมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนใหญ่่นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ที่หลากหลายนอกจากการมาพักผ่อนแล้วการมาเพื่อศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงเพื่อกิจกรรมประเพณี เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมาก อันเนื่องมาจากจุดเด่นของจังหวัดคือเมืองศาสนา มีศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดมายาวนาน ดังนั้นควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดมากขึ้น

5.2.1.3 กิจกรรมที่เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวยังมีค่อนข้างน้อย จึงเป็นผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวแบบวันเดียวคิดเป็นร้อยละ 58.25 คือเดินทางไปเช้าเย็นกลับ จากเหตุดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการเพิ่มความสำคัญให้กับกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

5.2.2 การบริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

5.2.2.1 การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical flow)

จากการศึกษาพบว่า การนำโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเข้ามาเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน มี 2 ด้าน คือ 1. การขนส่ง ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากแหล่งผลิตให้ถึงมือกลุ่มผู้ซื้อ และ 2. การขนส่งผู้ซื้อหรือนักท่องเที่ยว เข้ามายังแหล่งผลิตหรือแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นการบริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ ควรดูแลการขนส่งผลิตภัณฑ์และการขนส่งนักท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

(1) การคมนาคม ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน และความปลอดภัยในการเดินทางในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง ควรจัดระบบการจราจรที่ได้มาตรฐาน เน้นการบริการรถสาธารณะทั้งในเมืองและรอบนอกให้ครอบคลุมตามความต้องการมีตารางเดินรถที่แน่นอนสำหรับรถโดยสารประจำทาง และรักษาเวลาในการเดินรถ การที่จะเพิ่มและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นได้นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงระบบคมนาคมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย สอดคล้องกับ คมสัน สุริยะ (2548) ได้ศึกษาระบบโลจิสติกส์สำหรับการขนส่งผู้โดยสารในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษพบว่า จังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีระบบขนส่งมวลชนของรัฐ รถสองแถวแดงที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบันยังมีความแตกต่างกันในด้านมาตรฐานการบริการ ความสะดวกและความปลอดภัย จึงควรจัดให้มีระบบขนส่งมวลชนในเชียงใหม่ที่ให้บริการอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นเวลา

(2) แหล่งท่องเที่ยวด้านความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยวและที่พักอยู่ในระดับมาก ส่วนความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์บริษัทนำเที่ยว และระบบการติดต่อ

ของหายกรได้รับของคืนอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกส่วนควรช่วยกันรณรงค์เรื่องความสะอาด ความปลอดภัย และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช และส่งเสริมการเป็นเจ้าบ้านที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ การให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี ส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Lumsdon and Page (2004) จากการศึกษาเรื่องคุณภาพของการเดินทางท่องเที่ยวไปยังเมืองท่องเที่ยว ให้แนวคิดในการประเมินคุณภาพของการขนส่งผู้โดยสารไปยังเมืองท่องเที่ยวใน 8 ประเด็น ดังนี้ ความพร้อมในการบริการ (Availability) ความสามารถในการใช้บริการ (Accessibility) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา (Information) จังหวะเวลาที่เหมาะสม (Time) การบริการผู้โดยสาร (Customer care) ความสะอาดสบาย (Comfort) ความปลอดภัย (Security) ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environment)

5.2.2.2 การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow)

จากการศึกษาการเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารเกือบทุกส่วนจะอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยว สถานที่พักโรงแรมรีสอร์ท ร้านอาหารของอร่อยเมืองนคร สินค้าพื้นเมือง/ของที่ระลึก/ของฝาก และ ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ เป็นผลการศึกษาที่เห็นถึงการขาดการประชาสัมพันธ์จังหวัดด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรช่วยกันติดต่อสื่อสารและประสานงานเพื่อนำข้อมูลในส่วนดังกล่าวออกประชาสัมพันธ์ครั้งใหญ่และหลายๆช่องทาง เช่นการออกกรรณการวิทยุโทรทัศน์ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ ป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ สติกเกอร์ติดรถโดยสารสาธารณะ ป้ายไวไว หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น สิ่งที่ควรเพิ่มเติมด้านข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันมากคือควรมีป้ายบอกอัตราค่าบริการ ค่าโดยสารอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการโกงราคา สอดคล้องกับ Mill and Morrison (1992) ได้ศึกษา เรื่องการไหล (flow) ของข้อมูลข่าวสารและการไหลของนักท่องเที่ยวท่องเที่ยว ใจความสำคัญของการศึกษานี้มีอยู่อย่างองค์ประกอบของการท่องเที่ยวมีอยู่ 4 ประการ คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว ตลาดนักท่องเที่ยว เมืองท่องเที่ยว และกลไกตลาด สิ่งที่เชื่อมโยงองค์ประกอบเหล่านี้คือกระบวนการการไหล โดยข้อมูลข่าวสารเรื่องกิจกรรมการท่องเที่ยวจะไหลไปหาตลาดนักท่องเที่ยวก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจะตามด้วยการไหลของนักท่องเที่ยวยังเมืองท่องเที่ยว และกลไกที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้กระบวนการนี้เกิดขึ้นได้คือตัวแทนการท่องเที่ยว

5.2.2.3 การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow)

จากการศึกษาการเคลื่อนที่ด้านการเงิน มีการให้บริการระดับมาก ทั้งความสะดวกในการใช้บัตรเอทีเอ็ม และการชำระเงินค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงความทันต่อยุคสมัยด้านเทคโนโลยีการเงิน ที่มีตู้เอทีเอ็มเพื่อกดเงินสดอย่างทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอ ส่วนความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต/บัตรเดบิตอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก ในต่างอำเภอที่ไม่ใช่โรงแรมใหญ่ๆจะไม่มีบริการบัตรเครดิต/บัตรเดบิต แต่จากการสอบถามพูดคุยของผู้วิจัยกับนักท่องเที่ยวว่าการที่บริการบัตรเครดิต/บัตรเดบิต มีระดับปานกลาง เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวยอมรับและเข้าใจไม่ถือเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุง ณ เวลานี้

5.2.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

5.2.2.1 จากการศึกษาวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 40 - 59 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน มุ่งเน้นสินค้า ดำเนินธุรกิจ มากกว่า 9 ปี ใช้เงินลงทุน 50,001-100,000 บาท มีรายได้ระหว่าง 10,001-40,000 บาท/เดือน บุคลากร 1- 5 คน แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการทำธุรกิจมานานเป็นคนที่ความรู้อย่างไม่สูงนักทำธุรกิจโดยการรวมกลุ่มกันนำทรัพยากรที่มีอยู่มาแปร รูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยไม่กังวลเรื่องรายได้ที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากร ดำเนินธุรกิจโดยไม่ได้คำนึงถึง ค่าแรงงานของตนเองจากผลกำไรวิเคราะห์รายได้ต่อเดือนกับจำนวนบุคลากรเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่เดือนละ 10,000 บาท ซึ่งจัดว่าน้อยเมื่อเทียบกับอัตราค่าจ้างในปัจจุบัน เป็นผลให้ไม่สามารถจูงใจคนรุ่นใหม่ลูกหลานที่จบ การศึกษาสูงๆกลับมาดำเนินธุรกิจสืบทอดได้ เสนอแนะให้วิสาหกิจชุมชนควรจัดให้มีการรวมกลุ่มกันและ ชักชวนคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาสูงกลับมาสืบทอดกิจการเพื่อพัฒนาต่อยอดธุรกิจรวมถึงพัฒนาด้านโลจิสติกส์ มากขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐเข้าไปริเริ่มและให้การสนับสนุนทั้งความรู้และสาธารณูปโภคพื้นฐาน มีการจัด ประชุมประชาคมเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และที่สำคัญคือมีงบประมาณสนับสนุนวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นในการทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว ปลอดภัย สร้างความประทับใจให้ นักท่องเที่ยวจนอยากมาซ้ำอีกและกลับไปบอกต่อชวนคนรู้จักหรือลงข้อความรูปถ่ายที่ประทับใจในสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับจังหวัดนครศรีธรรมราชอีกด้วย

5.2.2.2 ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ระดับ ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจในภาพรวม อยู่ที่ระดับปานกลาง ทั้งๆที่การเจริญเติบโตของยอดขายอยู่ในระดับมาก แต่ด้านต้นทุนลดลง ผลกำไร มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์ การเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน การจัดการ เรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ ล้วนอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ รายได้ ของประชากรลดลง ในขณะที่ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นกำไรลดลง ส่วนการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก แต่ได้รับการ สนับสนุนด้านความรู้และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย ในระดับ น้อยและน้อยที่สุด เสนอแนะให้ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนด้านความรู้ในการจัดการ การบัญชี การตลาดรวมถึงการสร้างเว็บไซต์ เพื่อนำไปพัฒนาธุรกิจวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า สร้าง ความสามารถในการแข่งขัน รวมกลุ่มในชุมชน ปลูกสำนึกรักบ้านเกิด มีจิตอาสา เพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และมีเทคนิคในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ ชัยธวัช ทองอินทร์ (2549) ได้ศึกษากระบวนการ ทัศนของการจัดการโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย พบว่า บุคลากรของโลจิสติกส์และการ ท่องเที่ยว เป็นแนวทางในการยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วย ผลักดันการท่องเที่ยวไทย ให้เกิดบูรณาการอย่างเป็นระบบ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มรายได้ประชาชาติ ลดต้นทุน และค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน อันเป็นกระบวนการทัศนในการสร้างความเข้มแข็ง ให้กับประเทศชาติอย่างแท้จริง

5.2.2.3 ความสำเร็จด้านที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ

จากการศึกษาวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ระดับความสำเร็จด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโดยตรง ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด เป็นความรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ความรู้สึกว่าภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่ารวมถึงโอกาสได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ แสดงให้เห็นถึงคนทำงานอย่างมีความสุขแม้ในภาวะเศรษฐกิจไม่ดีรายได้ต่อเดือนไม่สูงมากนัก รวมถึงในด้านการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในองค์กรได้อย่างมีความสุข ความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ของการทำงานในวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมาก เสนอแนะให้นำสิ่งที่ดี ๆ เหล่านี้ บอกเล่าและแสดงให้เห็นให้ลูกหลานได้เห็นว่า การเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นสิ่งที่ผู้คนต้องการเพราะได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข มีสังคมที่ดีเอื้อเพื่อช่วยเหลือเผื่อแผ่แบ่งปัน ทำงานอย่างมีคุณค่าและได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปลูกสำนึกรักบ้านเกิด และชักชวนคนรุ่นใหม่ช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน แหล่งท่องเที่ยว เพื่อความเจริญเติบโตที่ยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คาดว่าเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำไปศึกษาเพื่อกำหนดและนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้น และเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์จากข้อมูลการท่องเที่ยว และได้รับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

ในการนำผลวิจัยไปใช้เป็น การวางแผนกลยุทธ์ทางด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งนี้ได้ขอเสนอแนะออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ทางด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ไปยังหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครศรีธรรมราช วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.3.1.1 ควรมีการเชื่อมโยงเส้นทางทางการท่องเที่ยวให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตามวิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของแต่ละกลุ่มเพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดให้เพิ่มสูงขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มชื่นชอบธรรมชาติ ประเภท ภูเขาเดินป่า น้ำตก ทะเลหมอก ล่องแก่ง ทะเล กลุ่มที่ชื่นชอบการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี กลุ่มทำซิมของอร่อย กลุ่มที่ชื่นชอบในการศึกษาวิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น

5.3.1.2 ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ศาสนาและประวัติศาสตร์ เช่น การจัดโปรแกรมทัวร์ไหว้พระ วัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือสร้างเส้นทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

5.3.1.3 ควรมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยววางแผนการเดินทางที่มีการพักค้างในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่วิสาหกิจชุมชน การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง เช่น มีรายการโทรทัศน์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวสำหรับคนวัยทำงาน สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ (2552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ

บทบาทของโลจิสติกส์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะล้านอย่างยั่งยืน พบว่า กิจกรรมที่เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวยังมีค่อนข้างน้อย จึงเป็นผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเกาะล้านแบบวันเดียว คือเดินทางไปเช้าเย็นกลับ จากเหตุดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

5.3.1.4 ควรมีการสร้างอัตลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่โดดเด่นชัดเจนเข้าใจง่าย เช่น ยิ้มง่าย ใจดี มีมิตรภาพ เสนอแนะให้มีการจัดประกวดแข่งขันชิงรางวัลการคิดและออกแบบอัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อมาจังหวัดดำเนินการผลิตและจัดจำหน่ายของที่ระลึกตามอัตลักษณ์ เพื่อประชาสัมพันธ์จังหวัด

5.3.1.5 จังหวัดควรผลิตและจัดจำหน่ายของที่ระลึกที่สามารถนำติดตัวไปในที่ต่างๆได้เพื่อประชาสัมพันธ์จังหวัด เช่น เสื้อยืด สกรีนรูปภาพแหล่งท่องเที่ยว เช่น พระบรมธาตุ น้ำตกกรุงชิง ทะเลหมอก หาดหินงาม ล่องเรือดูปลาโลมา เพื่อจัดจำหน่ายแก่คนในท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงนักท่องเที่ยว เพื่อรณรงค์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

5.3.1.6 จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีอารยธรรมเก่าแก่แหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวไม่ทราบประวัติความเป็นมา และความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นรวมทั้งมัคคุเทศก์ที่สามารถอธิบายประวัติของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีน้อย ดังนั้นควรมีการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียให้ข้อมูลประวัติ ความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง มอบแก่สถานศึกษา ระดับประถม มัธยม อุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้ทราบความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจะได้รักษาหวงแหนให้คนรุ่นหลังต่อไป และสามารถให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้องชัดเจน

5.3.1.7 การคมนาคม ควรจัดระบบการจราจรที่ได้มาตรฐาน เน้นการบริการรถสาธารณะทั้งในอำเภอเมืองและต่างอำเภอให้ทั่วถึง มีป้ายบอกอัตราค่าบริการ ค่าโดยสารอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการโกงราคา มีตารางเดินรถที่แน่นอนสำหรับรถโดยสารประจำทาง และรักษาเวลาในการเดินรถ

5.3.1.8 ระบบการคมนาคมการท่องเที่ยวควรมีการเชื่อมโยง เชื่อมต่อระหว่างอำเภอเมืองกับต่างอำเภอ รวมถึงอำเภอต่างๆ กับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนั้นๆ อีกด้วย เพื่อสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

5.3.1.9 เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ควรพัฒนาเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึงหลายช่องทาง มีแผนที่ มีป้ายบอกทาง ที่ชัดเจนดูเข้าใจง่าย ในจำนวนที่เพียงพอ มีเว็บไซต์แจ้งข้อมูล มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว มีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างดี

5.3.1.10 มีการจัดการประชุมสัมมนา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้านโลจิสติกส์ โดยมีการจัดประชุมสัมมนาทั้งภายในชุมชนและระหว่างชุมชนอย่างต่อเนื่อง จัดเวที สร้างกระบวนการเรียนรู้ มี workshop จัดทำวิสัยทัศน์การพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องกับ ภาควิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา การจัดให้มีการสัมมนาระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนทางด้านการท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันทั้งด้านการบริหาร การประชาสัมพันธ์ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมกับโปรแกรมทัวร์ที่มีความหลากหลายมิติ เพื่อพัฒนาให้เป็นระบบ One Stop Service ด้านการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความเข้มแข็ง

ในชุมชน การสร้างงานและการเพิ่มรายได้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ และปลูกฝังจิตสำนึกของคนในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและธรรมชาติตลอดไป

5.3.1.11 มีการรวมกลุ่มของบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่และบทบาทต่างๆกัน ในการพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เช่น รวมกลุ่มเป็นศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูล มีกลุ่มมัคคุเทศก์น้อยในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว กลุ่มดูแลเส้นทางการท่องเที่ยว กลุ่มพัฒนาและจัดระเบียบป้ายบอกทาง กลุ่มดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีการประสานความร่วมมือด้านความปลอดภัยระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล ตำรวจ และองค์กรอื่นๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงให้การสนับสนุนงบประมาณสิ่งอำนวยความสะดวก อาจแสดงบทบาทเริ่มต้นโดยขอความร่วมมือจากส่วนต่างๆ เช่น ส่วนราชการ อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล และเอกชน มาทำงานร่วมกับกลุ่มชุมชนให้มากขึ้น มีการให้ความรู้ จัดอบรม แนะนำแผนที่ท่องเที่ยว การจราจร ความปลอดภัย แก่คนในชุมชน

5.3.1.12 ควรปรับปรุงระบบขนส่งมวลชนสำหรับการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน เพื่อแก้ปัญหาการไหลทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 รายการคือ ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน ความปลอดภัยในการเดินทาง ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยว และ ระบบการติดต่อของหายากรับของคืน โดยต้องมีการพิจารณาวางแผนดำเนินการอย่างจริงจังและรอบคอบไม่ให้กระทบโครงสร้างการขนส่งเดิมของชุมชนมากจนกระทบต่ออาชีพคนในชุมชน รวมถึงควรมีการสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด การเป็นเจ้าบ้านที่ดี สร้างความประทับใจให้ผู้มาเยือน นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกอุ่นใจ สะดวก ปลอดภัย สะอาด

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่ผู้วิจัยเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

5.3.2.1 ควรมีการทำการวิจัยครั้งต่อไปเป็นหัวข้อเรื่องที่มีความสอดคล้องกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือเจาะลึกเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอหรือขยายเป็นจังหวัดในภาคใต้ โดยปรับปรุงรูปแบบการวิจัยให้เหมาะสมขึ้น ใช้สถิติระดับสูงเพื่อสามารถอธิบายผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจงขึ้น และเลือกพื้นที่อื่นที่มีบริบทของการท่องเที่ยวที่แตกต่างออกไป นำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับที่ได้ทำแล้ว

5.3.2.2 ควรมีการทำการวิจัยครั้งต่อไปเป็นอาจเป็นหัวข้อเรื่องที่เจาะลึกลงไปประเด็นย่อยที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ เช่น โลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกรณีเกิดภาวะวิกฤต อุทกภัย ว่างภัย หรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินใดๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีเกิดเหตุการณ์เหล่านั้น

5.3.2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น รูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย เป็นต้น

5.3.2.4 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในการติดตามผลหลังการใช้การจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว และปรับปรุงรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยรวมทั้งความต้องการของนักท่องเที่ยวที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

จากการสรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะข้างต้น สามารถนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้สนใจ นักวิชาการ นักศึกษา และบุคคลที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งผลให้มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและประชาชน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนมีรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชเพิ่มขึ้นอีกต่อไป

บรรณานุกรม

- กัญญาณ อินทหว่าง และคณะ. (2554). การจัดการวิสาหกิจชุมชน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก. การจัดทำเนื้อหาองค์ความรู้ SMEs ภายใต้งานพัฒนาศูนย์ข้อมูล SMEs Knowledge Center ปี 2556
 ค้นเมื่อ กรกฎาคม 15, 2558, จาก
www.smeservicecenter.net/public/uploads/p13799225856210561614.pdf
- ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2557, จาก
<https://sites.google.com/site/bb24559r/khnad-khxng-klum-tawxyang-thi-hemaa-sm>
- คมสัน สุริยะ, ศิริพร ศรีชูชาติ และคณะ. (2550). การวิเคราะห์และพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวสำหรับ
 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในล้านนา. สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์นันทพันธ์.
- คมสัน สุริยะ (2553). รวม Publications อาจารย์คมสัน. ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก :
<http://tourismlogistics.com/index.php>
- คมสัน สุริยะ. (2551). กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์เรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว. ค้นเมื่อ ธันวาคม
 15, 2557, จาก : <http://www.tourismlogistics.com/index.php>
- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2550). โลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ซี.วาย.
 ซิชเท็ม พรินต์ติ้ง.
- ชัยธวัช ทองอินทร์. (2549). กระบวนทัศน์ของการจัดการโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย.
 ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก :
http://www.thailog.org/index.php?option=com_booklibrary&task=view&id=244&catid=52&Itemid=477
- ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก
<https://sites.google.com/site/bb24559r/khnad-khxng-klum-tawxyang-thi-hemaa-sm>
- ฐานานา บุญหล้า และ นงลักษณ์ นิมิตภูวดล. (2555). การจัดการโลจิสติกส์ : มิติซัพพลายเชน. กรุงเทพฯ :
 ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ตราประจำจังหวัด ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก
https://en.wikipedia.org/wiki/Nakhon_Si_Thammarat_Province
- เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ. (2555). การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัด
 นครราชสีมา. ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. สาขาวิชาเทคโนโลยีการ
 จัดการสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม. ค้นเมื่อ ธันวาคม 15, 2557, จาก :
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/sjss/article/view/20366/17684>
- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์. (2552). บทบาทของโลจิสติกส์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่เกาะล้านอย่างยั่งยืน.
 กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ธนิศ ไสรรัตน์. (2548). Logistics Case Study. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอนทานายน์.

- นিকা ชักกุล. (2555). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2557 ค้นเมื่อ กรกฎาคม 15, 2558, จาก <http://stat.bora.dopa.go.th>
- ไปไหนดี. 10 ที่เที่ยวเมืองต้องห้ามพลาด นครศรีธรรมราช นครสองธรรม. ค้นเมื่อ มกราคม 26, 2558, จาก <http://www.painaidii.com/diary/diary-detail/001498/lang/th/>
- แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2557-2560) (ทบทวน 30 ธ.ค.57) ค้นเมื่อ กรกฎาคม 29, 2558, จาก <http://www.nakhonsithammarat.go.th>
- พันธณีย์ วิหคโต. (2551). สถิติและการวิจัยทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พงษ์ชัย อธิคมรัตน์กุล.(2550). โลจิสติกส์ก้าวอย่างประเทศไทยในกระแสโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.
- ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ. (2554). **ศึกษาแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์สำหรับหารท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา.** ทูสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย- มาเลเซีย-ไทย ประจำปีงบประมาณ 2553 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และ คมสัน สุริยะ. (2551). **กรอบแนวคิดในการศึกษาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในระดับเมืองท่องเที่ยว.** ค้นเมื่อ ธันวาคม 15, 2557. จาก http://tourismlogistics.com/index.php?option=com_content&view=article&id=71:
- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด. (2549). **โครงการพัฒนาการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ยั่งยืนในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง2. วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ** (30 มกราคม -1 มิถุนายน 2549)
- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และ คมสัน สุริยะ. 2551. การวิเคราะห์โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในเมืองท่องเที่ยว. ใน มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคณะ. 2551. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ยั่งยืนในลุ่มแม่น้ำโขง 3: การเปรียบเทียบเชิงโลจิสติกส์. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รูธีร์ พนมยงค์. (2550). **การจัดการและการบริหารความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบใน ไซ่อุปทาน.** กรุงเทพฯ : ไอทีแอล เทรด มีเดีย.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ค้นเมื่อ สิงหาคม 1, 2558, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>
- สวีสวีดอตคอม ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก <http://www.sawadee.co.th/thai/nakhonsithammarat/attractions.html>
- สัญลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก http://www.nakhonsithammarat.go.th/web_52/perface.php
- สมิทธิ บรรณกร และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ .**ความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แก้วเจ้าจอม ตำบลต่านช้าง** (Volume 2 No.4 October - December 2009)
- สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช **ประวัติความเป็นมา จังหวัดนครศรีธรรมราช** ค้นเมื่อ กรกฎาคม 29, 2558, จาก http://www.nakhonsithammarat.go.th/web_52/history.php

- อนุমান จันทวงศ์ และคณะ. (2554). **แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการลงทุนด้านธุรกิจการท่องเที่ยวใน
จังหวัดนครศรีธรรมราช**. สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- ศรินันท์ พันธรักษ์.(2556). **กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
ศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.การสำรวจพฤติกรรมการเดินทาง
ท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ.2557** ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก
http://marketingdatabase.tat.or.th/ewt_news.php?nid=1784&filename=index
- Lumsdon, Les and Stephen Page. (2004). **Progress in Transport and Tourism Research:
Reformulating the Transport-Tourism Interface and Future Research Agendas**. In Les
Lumsdon and Stephan Page (eds.). 2004.
- Mill, R.C. and Morrison, A.M. (1992). **The Tourism System: An Introductory Text**. (2nd ed.)
New Jersey: Prentice Hall.
- The Council of Supply Chain Management Professional (CSCMP). **Supply Chain and Logistis
Terms and Glossary**. Update October 2006, www.cscmp.org. Transport: Issues and
Agenda for the New Millennium. London: Elsevier.
- Tourism of world ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2558, จาก <https://tourismatbuu.wordpress.com>

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

แบบสอบถาม

เรื่อง “การจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จ ของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช”

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อวิจัย เรื่อง โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัด

นครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนและจังหวัดนครศรีธรรมราชควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยเท่านั้นโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน กรุณาตอบแบบสอบถาม ทั้ง 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค จากการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้ ทุกความคิดเห็นของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป

ด้วยความขอบคุณ

มนทิรา สังข์ทอง

นักวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

หมายเลขโทรศัพท์ 089-7297459

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดของท่านมาก

ที่สุดในการวัดระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยมีระดับการให้บริการ 5 อันดับ คือ

5 คือ ให้บริการมากที่สุด 4 คือ ให้บริการมาก 3 คือ ให้บริการปานกลาง

2 คือ ให้บริการน้อย 1 คือ ให้บริการน้อยที่สุด

ความคิดเห็น	ระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
1. ทางด้านกายภาพ (Physical flow)					
1.1 ความสะดวกของระบบการขนส่งสาธารณะและการจราจรทางถนน					
1.2 ความปลอดภัยในการเดินทาง					
1.3 ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก					
1.4 ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว					
1.5 ความพร้อมด้านแพ็คเกจทัวร์ บริษัทนำเที่ยว					
1.6 ความพร้อมของการให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม					
1.7 ระบบการติดต่อของหาย การได้รับของคืน					
1.8 การมีมนุษยสัมพันธ์ การให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี					
2. ทางด้านสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสาร (Information flow)					
2.1 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวแผนที่ท่องเที่ยว					
2.2 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสถานที่พัก โรงแรม รีสอร์ท					
2.3 มีข้อมูลการท่องเที่ยวแจกฟรี ณ สถานีขนส่งหรือ สนามบิน					

ความคิดเห็น	ระดับการให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
2.4 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับร้านอาหาร ของ อร่อยเมืองนครฯ					
2.5 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับสินค้าพื้นเมือง/ของที่ ระลึก/ของฝาก					
2.6 มีข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมงานประจำปี ประเพณี และเทศกาลต่างๆของจังหวัด นครศรีธรรมราช					
2.7 มีป้ายบอกทาง และ ป้ายแนะนำสถานที่					
3. ทางด้านการเงิน (Financial flow)					
3.1 มีความสะดวกในการใช้บัตรเครดิต/บัตรเดบิต					
3.2 มีความสะดวกในการใช้บัตร ATM					
3.3 มีความสะดวกในการชำระเงินค่าสินค้าและ บริการท่องเที่ยว					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค จากการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ‘‘โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จ ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช’’

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อวิจัย เรื่อง โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จ
ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงการจัดให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเสนอแนะถึงสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการ
ให้บริการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว
3. เพื่อเสนอแนะถึงสิ่งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรปรับปรุงการให้บริการโลจิสติกส์ด้าน
การท่องเที่ยว

โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน กรุณาตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การวัดระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
- ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้ ทุกความคิดเห็น
ของท่านเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวที่มีผลต่อ
ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวใน
ภาคใต้ของประเทศไทยต่อไป

ด้วยความขอบคุณ

มนทิรา สังข์ทอง

นักวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

หมายเลขโทรศัพท์ 089-7297459

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดของท่านมากที่สุด

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

2. ชื่อวิสาหกิจ.....

3. ที่อยู่.....

4. ตำแหน่งในกลุ่ม 1. ประธาน 2. หัวหน้าฝ่าย.....

3. สมาชิก 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ประสบการณ์ในการดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในกลุ่ม

1. น้อยกว่า 3 ปี 2. 3 - 5 ปี

3. 6 - 9 ปี 4. มากกว่า 9 ปี

6. ลักษณะวิสาหกิจชุมชนของท่านมีรูปแบบในข้อใด

1. มุ่งเน้นบริการ 2. มุ่งเน้นสินค้า

7. ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ

1. น้อยกว่า 3 ปี 2. 3 - 5 ปี

3. 6 - 9 ปี 4. มากกว่า 9 ปี

8. เงินลงทุนในธุรกิจ

1. น้อยกว่า 50,000 บาท 2. 50,001 - 100,000 บาท

3. 100,001 - 150,000 บาท 4. 150,001 - 200,000 บาท

5. 200,001 - 250,000 บาท 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของวิสาหกิจ

1. ต่ำกว่า 20,000 บาท 2. 20,001-40,000 บาท

3. 40,001-60,000 บาท 4. 60,001-80,000 บาท

5. 80,001 - 100,000 บาท 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. จำนวนบุคลากรของวิสาหกิจ

1. ต่ำกว่า 5 คน 2. 6 - 10 คน

3. 11- 15 คน 4. มากกว่า 15 คน

ส่วนที่ 2 การวัดระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมข้อความที่ตรงกับข้อมูลหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ในการวัดระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยมีระดับความความคิดเห็น 5 อันดับ คือ

5 คือ ระดับมากที่สุด

4 คือ ระดับมาก

3 คือ ระดับปานกลาง

2 คือ ระดับน้อย

1 คือ ระดับน้อยที่สุด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านเศรษฐกิจ					
(1) มีการเจริญเติบโตของยอดขาย					
(2) ต้นทุนลดลง					
(3) มีการเจริญเติบโตของกำไรเพิ่มขึ้น					
(4) มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินทรัพย์					
(5) มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนพนักงาน					
(6) มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า					
(7) มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการอย่างต่อเนื่อง					
(8) มีการจัดการเรื่องของการตลาดอย่างเป็นระบบ (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดเช่น โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ลด แลก แจก แถม)					
(9) ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ภาครัฐหรือเอกชน					
(10) ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้จากหน่วยงาน องค์กร ภาครัฐหรือเอกชน					

ภาคผนวก ข
รูปถ่ายการศึกษาวิจัย

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group)
งานวิจัยเรื่อง “โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช”

ผู้วิจัย มนทิรา สังข์ทอง อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ณ ห้องกรุงชิง โรงแรมราวดี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน
1	นายอมร วงศ์วรรณ	ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
2	นายอนุชิต ดั่งวงศ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ฝ่ายการท่องเที่ยว
3	นายเลิศศักดิ์ ทองคำ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช นักวิชาการท่องเที่ยว
4	นางจำเนียร รักดี	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
5	นางสาววาริน ชินวงศ์	หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
6	นายสรวิศ จันทร์แท่น	สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช
7	นางจิตรลดา เมืองแก้ว	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
8	นายธีระ ดั่งสิน	องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา
9	อาจารย์ธนภุต ยอดอุดม	นักวิชาการด้านการโรงแรม/การจัดการทรัพยากรมนุษย์
10	อาจารย์ปิ่นฤดี หนูบุตร	นักวิชาการด้านบัญชีและภาษีอากร
11	อาจารย์ศิรินันท์ พันธรักษ์	นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว
12	อาจารย์บุษลิน ขวดทอง	นักวิชาการด้านการจัดการโรงแรม
13	นายทักษิณ หมินหมั่น	วิสาหกิจชุมชนบ้านแหลมโฮมสเตย์
14	นายสันติ หิมมะ	วิสาหกิจชุมชนบ้านแหลมโฮมสเตย์
15	นางสาวธันญา เพ็ชรวงศ์	วิสาหกิจชุมชนเพชรคีรีโฮมสเตย์
16	นางสร้อย เพ็ชรวงศ์	วิสาหกิจชุมชนเพชรคีรีโฮมสเตย์
17	นางสาวอรนุช บุญเรืองฤทธิ์	องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย
18	นางสาววิลาวัลย์ อินเอียด	นักท่องเที่ยว
19	นางสาววรรณิศา พรหมจิตร	บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต (มหาชน)
20	นางสาวจรีภรณ์ อักษรไทย	นักท่องเที่ยว
21	นางสาวจิตาภา ภาคธรรม	บริษัทฟิลิปประกันชีวิตจำกัด (มหาชน)
22	นางสาวกัญญารัตน์ ประสงค์สุข	องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรี
23	นางสาวอลิสรา ทศราช	นักท่องเที่ยว
24	นายณัฐพงษ์ ทักษิณ	ธุรกิจโรงงานผลิตอิฐ
25	นายพิษณุ ขวัญใจ	ธุรกิจโรงงานผลิตอิฐ
26	นายภฤชณะ ทองแก้ว	ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
27	นางสาวฉัตรติภรณ์ ศิริรัตน์	นักท่องเที่ยว

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น

ผู้วิจัยนำเสนอผลจากการศึกษา

ประธานหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ฝ่ายการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

นักวิชาการ

วิสาหกิจชุมชน

ออกสัมภาษณ์วิสาหกิจชุมชน และนักท่องเที่ยว

ออกสัมภาษณ์วิสาหกิจชุมชน และนักท่องเที่ยว